

LA SITUACIÓ A BARCELONA

Manifestació de protesta contra el govern

La vaga de transports

EL DIA D'AHIR

El governador digné ahir a la tarda de la situació continuava igual i de seguida donant pressa a tot hom perquè li donessin respostes definitives, per tal de veure si arribava a acabar una solució al conflicte.

Les gestions que fa es relacionen amb l'horari del port.

Contestant a una pregunta digué que no tenia cap notícia d'una reunió d'obres en la qual es va parlar de la conveniència d'estendre la vaga als tramvies.

El contestant a una altra pregunta digué que tampoc sabia que els propietaris haguessin acordat resistir l'ordre de desarmament si per cas el govern la donava. No creia que es donés tal ordre, i en tot cas, no seria sense consultar les autoritats, de Barcelona, i a ell no se li havia ni tan sols indicat res d'això. El que hi ha és que algú escampa rumors per tal de produir apassionaments que enverin la lluita.

Digué també que havia assistit a un desfilament, comptant un dèute, tot sabent des de la nit abans que seria objecte de certes manifestacions. Per altra part, creu que a una autoritat li convé conèixer l'expressió de l'opinió pública, fins essent adversa. Afegí que la sensatesa dels més fets que els incidents no tinguessin transcendència.

L'ACTITUD DEL SINDICAT UNIC

Sota l'epígraf «Sintamónos revolucionarios», diu «Solidaridad Obrera»: «La situació política i social de España, y sobre todo la de Barcelona, es una mezcla infecta de burguesías, fuerzas vivas, «acción ciudadana», terrorismo y pistoleros, que nos ahoga y que se distingue con un solo nombre: Reacción.

Venimos repitiendo un día sí y otro también que vivimos horas de transformación: horas revolucionarias. El ambiente es de tragedia, pero también de heroicidad.

Nos conjuramos los hombres que militamos en el sindicalismo revolucionario a vivir y morir por la Revolución. Revolucionaria es nuestra organización, profundamente revolucionaria.

Se nos ponen obstáculos en nuestro camino y a nuestra obra se nos oponen todas las concupiscencias y todas las bajas pasiones de nuestros enemigos.

Pues bien. Ahora, más que nunca, tenemos de sentirnos revolucionarios. No se puede predecir lo que ha de ocurrir; lo que puede ocurrir; lo que ocurrirá; pero los acontecimientos no van de cojernos desprevenidos. Ni la época de Martínez Anido ni otra peor, tenemos de vivir. Ni pesimistas ni demasiado optimistas.

Antes que someternos y antes que seguir siendo el blanco de los designios de esa gente, vayamos a la revolución, al motín o a la Revolución.

EL DISTRICTE III NET D'ESCOMBRARIES

Per estar completament net d'escombraries el Districte III municipal, el Tinent d'Alcalde senyor Maynés ha disposat que cada dia on caminés reculli dels llocs designats a l'efecte per a dipositar-les, a fi d'evitar acumulacions.

MULTES ALS QUE TIRIN ESCOMBRARIES AL CARREU

Normalitzat el servei públic per a la recollida d'escombraries, el Tinent d'Alcalde del Districte IX, senyor Cararach, ha manat fer un pregó ordenant als veïns del dit Districte que s'abstinguin de tirar les escombraries

a la via pública, i en facin remesa als encarregats de recollir-les a domicili, advertint que els contravenidors de l'ordre seran denunciats i castigats amb la imposició de la multa que per a tal infracció determinen les ordenances municipals.

122 CARROS D'ESCOMBRARIES

Ahir entraren 122 carros del servei domiciliari de recollida d'escombraries, efectuant-se sense incidents.

LES MOSQUES

El governador fa publica la circular següent:

«En tot temps té gran importància higiènica el tractament de les desferres de la vida, i especialment en les circumstàncies que travessa Barcelona. Els fems i llurs similars són l'element ideal per a la reproducció de les mosques, i està demostrat d'una manera indubtable la importància que té la mosca domèstica en la propagació de les malalties infeccioses, especialment les de localització en l'aparell digestiu, essent els aliments el vehicle, per sembla dels germens, propagats per mitja de les mosques.

Tot el que es faci per a evitar la invasió de les mosques i els perills sanitaris, serà poc davant la magnitud del mal, per la qual cosa proposo a V. E. el següent:

«Primer. Tots els fems, escombraries i totes les substàncies de desferres que tinguin matèria orgànica capaç de fermentar, s'apil·lotaran en forma que puguin ésser tractats higiènicament.

Segon. Les piles es regaran intensament i cada dia amb aigua de calç al 20 per 100, o amb baborat sòdic al 20 per 100, o sulfat de ferro al 5 per 100, o qualsevol altre antiseptic. En el camp pot emprar-se amb èxit una capa de terra vegetal de 8 a 10 centímetres, que cobreixi tota la superfície del pilot.

Tercer. Quan es transportin les escombraries apil·lotades als carrers es faran en carro tancat o regades convenientment si ho són en vehicle obert.

Quart. Com que malgrat tots els esforços sera nombrosos les mosques aquest any, és indispensable evitar que es posin en contacte dels aliments per tots els mitjans que sigui possible.

Cinquè. Es protegiran tots els aliments amb especial als llocs de venda, amb vitrines, teles metàl·liques, gasses, ventilació mecànica intensa, i, en general, amb qualsevol dispositiu que impossibiliti el contacte de les mosques amb els aliments.

Serà obligatori per a tots els comerciants.

Sisè. Es destruiran les mosques per tots els procediments mecànics i químics de què es disposi, perquè són elements importants per a la propagació de les malalties infeccioses.

De conformitat amb el que proposa el senyor Inspector «provincial», ordeno el més exacte compliment de ço que aconsegueix en aquesta circular, estant disposat a castigar els contravenidors, per la qual cosa ordeno a tots els agents de la meua autoritat que exigeixin el seu compliment.»

COACCIONS

Ahir a la tarda passava pel carrer del Portal Nou un mosso de la casa J. Ferrer, del carrer del Bruch, portant amb un carretó dos fardos de tèxtils.

Se li acostaren dos individus i l'intimaren que abandonés el carretó, del contrari ho passaria malament.

El mosso, mort de por, arrencà a córrer, deixant el carretó que restà

custodiat per dos carabiners fins que un altre dependent de la casa cuidà de portar-lo a destinació, que era una agència de transports del dit carrer.

Ahir, al carrer Nou de Lacy, un grup de vuit individus va bolcar un carretó de calçons de sifons parat davant d'una fàbrica de gaseoses, rompent-ne alguns.

Els que van bolcar el vehicle eren quatre. Els altres, pistola en mà, vigilaven que l'operació sortís bé. I després, sen van anar tranquil·lament.

EL GOVERNADOR

El governador, referint-se ahir vespre a certs rumors de dimissió que corrien per Madrid, manifestà que no desertava del seu lloc. I afegí:

«No és ara ocasió de retirar-me, quan precisament els assumptes que porto entre mans — referint-se a les gestions sobre la vaga — van per bon camí. S'escorren distàncies i es respira un ambient millor.

Afegí que alguns candidats (no cap de Barcelona ciutat), li havien demanat, si no ajud directe, almenys benevolència, i al·luc que a tots els va contestar «que ni tan sols sabia que hi hagués eleccions, ni ho volia saber, ni li importava. Sabent-ho el cos electoral, ja n'havia parlat».

Afegí que no havia intervingut en les eleccions sinó per a recomanar als seus subordinats una neutralitat absoluta, i, si podia ésser una abstenció total, millor. «Es precis enfortir el principi d'autoritat i això solament s'aconsegueix amb una norma de conducta basada en la justícia».

NOTA DE LA CAMBRA INDUSTRIAL

En la reunió que celebrà el ple de la Cambra, sota la presidència del comte de Queralt, amb assistència quasi de tots els seus membres, s'acordà per unanimitat fer constar:

«Que la Cambra Oficial de la Indústria, manté els seus punts de vista, d'acord amb les altres Corporacions econòmiques; ratificant una vegada més, la necessitat urgent de resoldre el problema del terrorisme; no intervenir directament en els conflictes socials sinó a requeriment de les parts, limitant la seva actuació als assessoraments que sol·licitin les autoritats.

Que de conformitat amb aquest criteri, ni la presidència, ni la Corporació, han emès cap opinió favorable a fórmules que s'hagin pogut presentar, amb el bon desig d'acabar un conflicte que tants perjudicis causa a la ciutat».

Questions socials

«CATALUNYA SOCIAL»

Aquest setmanari, en el núm. 111, data del 3 de juny, publica el següent contingut:

La nostra protesta (contra l'assassinat del cardenal Soldevila). Editorial. — El que passa, per J. — Un perill per a la ciutat. — Política anticlerical del Govern. — La virtut d'una donzella humil, per J. Civera i Sommar. — El Govern ens abandona. — Justícia de Déu. — El nou governador. — El problema de l'habitatge: les solucions reduïdes per Juli Vila. — La puja del pa. — Esguardant el mon: Alemanya. L'actitud dels socialistes alemanys. Les vagues al Ruhr. La direcció de les fàbriques Krupp. — Bèlgica. Acabament de la vaga de comunicacions a Bèlgica. França. Canadà. Mèxic. Japó. Diverses notes d'actualitat econòmica. — Eixint el Sol es va abscondir la Bèstia, per Vévax. D'ací i d'allà. — Noticiari.

Gravat: Caricatures d'actualitat social i política.

Enterrament d'En Franquesa

La manifestació d'ahir

Al matí d'ahir s'efectuà l'enterrament d'En Josep Franquesa, patró carter, assassinat al carrer dels Enamorats la nit del dia 4 del mes que som.

Es congregaren amb tal motiu a l'Hospital Clínic unes cinc mil persones, amb assistència de les autoritats.

Així que es formava la presidència del dol — amb les autoritats, naturalment — un senyor que duia la insígnia del Sometent es dirigí al governador senyor Barber i li digué en veu alta:

«No volem cap representant del sindicat únic!»

Immediatament es sentiren moltes veus de: «Fora el governador! Fora el representant dels sindicalistes!»

El capità general anava de l'un a l'altre procurant calmar aquella exaltació.

La comitiva es posà en camí cap a l'església parroquial de Sant Josep Oriol, i després de cantada l'absolució, alguns digueren al capità general que convenia que el governador se n'anés per a evitar incidents desagradables. El marquès d'Estella observà que una autoritat no se'n podia anar d'aquella manera i que no era lloc ni moment de promoure incidents.

Continuà la comitiva cap al Passeig de Gràcia; el dol s'acomiadà al carrer d'Aragó. Terminada aquesta cerimònia, de la gent que enrotllava el grup d'autoritats sortiren molts crits de: «Fora el governador! Fora el Govern! Visca el capità general! Visca l'alcalde! i altres més expressius.

Com l'agitació creixia, el capità general acompanyà el governador fins a l'automòbil, i quan arrencà aquest, es repetiren amb més força les manifestacions.

Algú digué al capità general:

«Senyor capità general, hi ha companyies que deshonren!»

El marquès d'Estella li imposà silenci amb un gest i pujà a l'automòbil, essent objecte d'una gran ovació.

També fou molt aplaudit l'alcalde.

El cadàver fou portat al Cementiri de Sant Andreu.

Un tinent coronel de seguretat detingué un individu per haver-li semblat que duia una pistola. Fou conduït a la delegació de l'Audiència. Duia en efecte una pistola però amb la deguda llicència, per ésser del Sometent. Fou posat en llibertat.

Alguns comentaven els incidents ocorreguts, dient:

«El senyor Barber paga les culpes del senyor Raventós».

Un ferit

Ahir a les onze del matí sortia de la casa de canvi de la Plaça de l'Angel, Laureà Murtra Martí, de 35 anys, amo d'una carboneria que hi ha al carrer Mitja de Sant Pere, 61, actualment tancada per manca de carbó.

Anava amb un amic i, tot d'una, es sentí una detonació molt apagada i el Murtra caigué ferit a terra.

No es veié ningú que corregués, ni ningú que fes sospitar que havia comès una agressió.

El carboner anà pel seu peu al dispensari de l'Alcaldia, on li apreciaren una ferida que li travessava la cuixa esquerra, pronòstic reservat. Fou traslladat a casa seva.

La policia, a reserva d'ulteriors investigacions, s'inclinava a creure que a algú, potser al mateix lesionat, se li havia disparat casualment una arma.

L'atemptat

contra En Pestaña

Ahir acabà a la secció segona de l'Audiència la vista de la causa instruída a Isidre Miquel Valls per assassinat frustrat de l'Angel Pestaña.

El jurat va donar un veredict de inculpabilitat i la Sala va absoldre el processat.

Per la família del noi Mediavilla

	Ptes.
Suma anterior	237'05
Pilar Sagüé	10'—
Lliga Regionalista de Gràcia (subscripció feta entre els socis)	384'—
D. F.	10'—
J. C.	1'—
Família R. P. V.	13'—
D. B.	5'—
F. B.	2'—
C. M.	2'—
M. R. A.	5'—
Joan Carrió	10'—
Germans B. P.	5'—
M. R. D.	50'—
M. R. F.	5'—
Un subscriptor	5'—
Total	744'05

Atemptat al carrer del Paradís. — Un obrer ferit.

Ahir, a les 7'25 de la tarda, el jornalero Antoni Alemany Domingo, de 45 anys, encenia els fanals del carrer del Paradís, prop de la plaça de Sant Jaume.

De sobte van sentir-se dos trets i el jornalero va sentir-se ferit. Li havia entrat una bala per la part posterior del costat esquerre i li sortí pel davant.

El lesionat va anar al dispensari de l'Alcaldia, on el van curar, essent qualificada la ferida de pronòstic reservat.

Manifesta que pertany al Sindicat únic però que mai havia intervingut en res ni format part de cap junta. Es obrer de la casa Pich. No va veure els agressors, suposant que havien d'estar amagats en una de les cantonades que fa aquell carrer, i no s'explica el motiu de l'agressió.

Algú va dir que havia vist dos homes córrer pel dit carrer del Paradís.

A terra foren trobades una gorra i dues capsules.

Una altra vista

Demà es veurà a l'Audiència la vista de la causa seguida contra Julià Blazquez i Blas Marín, acusats d'Assassinat en la persona de Jaume Rubinat, que pertanyia al Sindicat únic.

El fet esdevingué l'any passat al carrer del Carme.

Com és recordat, esperant als passadissos del jutjat per a declarar sobre la dita causa l'esposa del Rubinat veié passar el Blas Marín, reconeixent-lo com un dels autors de la mort del seu marit, ordenant pel dit motiu la detenció de l'esmentat Marín.

Sostindrà l'acusació el nou advocat fiscal d'aquesta Audiència En Gabriel Buroia Beltrán, i la defensa dels processats el conegut lletrat En Josep Cuchillo.

La vista està assenyalada únicament per al dilluns.

Subscripció pública de 16.000 Obligacions hipotecàries de la Societat Productora de Forces Motrius

al 6 per 100 d'interès anual, lliure d'impostos presents i futurs, que es portarà a cap l'11 del corrent mes de juny

AL TIPUS DE 92 PER 100

ANTECEDENTS

LA SOCIETAT PRODUCTORA DE FORCES MOTRIUS, domiciliada a Barcelona (Diagonal, 468), es creà en 31 de març de 1917, amb un capital de pessetes 6.400.000, elevat posteriorment a 10 milions i a 30 milions per recent acord de la seva Junta General.

L'objecte de la Societat és construir i explotar salts d'aigua i subministrar fluid elèctric. Té construïts:

Salt d'aigua de Pobla de Segur (Lleyda), derivat del riu Flamisell, amb 24.000 HP. instal·lats.

Salt d'aigua anomenat Congost, derivat del mateix riu, la potència del qual és de 2.500 HP.

Salt d'aigua anomenat de Cledes, entre Bosost i Lès (Vall d'Aran), amb 16.000 HP. instal·lats.

CARACTERÍSTIQUES

Les obligacions que s'emeten són al portador de 500 pessetes nominals, al 6 per 100 d'interès anual, pagador per cupons trimestrals, que vencen el 31 de març, 30 de juny, 30 de setembre i 31 de desembre, lliures d'impostos presents i futurs, amortitzables en 40 anys, a partir de juny de 1928.

GARANTIES

Les 16.000 obligacions han estat creades per escriptura atorgada davant del notari de Barcelona En Josep M. Aguirre, a 29 de maig de 1923, i gaudeixen de garantia especial hipotecària sobre els saltants de Cledes i Congost i sobre les ampliacions del de Pobla de Segur, la primitiva instal·lació del qual, de 16.000 HP., ha estat elevada a 24.000 HP.

Aquests títols produeixen al canvi d'emissió al 6/60 net

CONDICIONS DE LA SUBSCRIPCIÓ

Les 16.000 Obligacions han estat preses en ferm per un grup assegurador i seran ofertes al públic

el dia 11 del corrent mes de juny

al tipus de 92 per 100, o sia 460 pessetes per títol

pagadores contra lliurament de carpetes provisionals que portaran adherit el CUPO DE 30 DEL CORRENT.

Les comandes se serviran per l'ordre que es rebia a títol irreductible.

LLOCS DE SUBSCRIPCIÓ

BANC DE CATALUNYA

BANC HISPANO-AMERICA

BANC DE BARCELONA

BANCA LOPEZ QUESADA

ROSES I C.

BANC DE VALORS I CREDIT

BANC ESPANYOL DEL RIO DE LA PLATA

BANC ESPANYOL DE XILE

BANC DE TERRASSA

FILLS DE MAGI VALLS

BANC ALEMANY TRANSATLANTIC

BANC CENTRAL

BANCA MIR, S. A.

JOVER I C.

CHAVES & C., S. EN C.

NOTA: Es gestiona la inclusió de les obligacions a la cotització oficial d'aquesta Borsa i llur pignoració al Banc d'Espanya.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6 Carrer Cortes, 413
Telèf. 5510 A

Magatzems i Tallers: Carrer Cortes, 413
Telèf. 517 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en: Vaixelles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Bañeris i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletas, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBAN

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números: 4530 A

4531 A

4532 A

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARQUES, carrer de Sant Pau, 33

BORSA de la PROPIETAT

Mitjançant un mètode d'inscripció facilita la compra venda de finques i solars, situats en el terme municipal de Barcelona. Per al reglament i altres detalls d'aquest servei, dirigiu-vos de 5 a 7 a les oficines de la Borsa instal·lades a la «Cambra Oficial de la Propietat», Gran Via Layetana, 43.

LA HISPANO COLOMINA, S. A.

Aqueixa Companyia donant-se perfecta idea de la necessitat de millorar els mitjans de comunicació amb què compten els senyors banyistes que concorren al renomnat BALNEARI DE VALLFOGONA DE RIUCORP, ha establert un nou i magnífic servei d'Omnibus des d'Igualada i Sant Guim a l'establiment establiment, comptant per això amb 7 magnífics Omnibus Hispano i 4 cotxes de turisme per a tota classe de serveis a preus econòmics. Preu del passatge d'Igualada a Vallfogona, tant preferències com devaneres a 5 pessetes. Preus molt reduïts per a tota classe d'encàrrecs i equipatges. Per a informes i despatx de bitllets a l'Administració de Barcelona: La Nova Igualada, carrer Comptal, núm. 10 - Telèfon 2376.

Ei! Fabricants

En població verge d'indústries i vida econòmica, amb ferrocarril, s'ofereix edifici amb força hidràulica propi per a gran fabrica. Detalls: Lauria, 3, 1. or, 2.

Llogaria

magatzem pels volants de la Plaça Reial, Passatge de la Pau, Escudellers, Avinyó, etc. Dimensions: 12 x 6 aproximadament. Escriure indicant pretensions a LA VEU núm. 377.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI-MATARO
qualitat superior

Vida religiosa

Avui: Sant Timoteu, bisbe i Santa Oliva de Palerm, verge. — Demà: Sants Bernabé, apòstol; Fèlix i Fortunat, germans màrtirs. Quaranta hores: Avui, a l'església de PP. Carmelites. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església. La missa d'avui: Dominica III després de Pentecostès, color morat. — La de demà: Sant Bernabé, color vermell. Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a St. Agustí. Demà, Nostra Dona del Patrocini, a la Catedral. Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona dels Dolors. — Demà, Torn del Sant Angel Custodi (a la parroquial d'Hostafranchs). Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn Jesús Crucificat, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Puríssima Sang, a la mateixa capella.

— Diumenge III després de Pentecostès. — Evangelí. — Lc., XV, 1-10. Hi havia amb Jesús tot de publicans i pecadors a escoltar-lo, i els fariseus i escribes tot era murmurar i dir: «Aquest rep els pecadors i menja amb ells». Jesús llavors els posà aquesta paràbola: «Qui de vosaltres — diu — si té cent ovelles i en perd una, no deixa les noventa nou i no va per la que s'ha perduda fins a trobar-la, i trobada que és, no se la puja gojós al coll, i no crida, en essent a casa, amics i veïns, dient: — Alegrau-vos amb mi que he trobat la ovelleta perduda? — Jo us dic que hi haurà més goig en el cel per un sol pecador convertit que per noventa nou justos a qui no cal convertir-se. Iquina és la dona qui té deu diners i en perd un i no encén llum i no escombra casa, cercant arreu fins a trobar-lo, i trobat que és, no crida amigues i veïnes dient: — Alegrau-vos amb mi que he trobat el dinar perdut. Tal us dic que serà el goig entre

els àngels de Déu per un sol pecador qui farà penitència».

— Església de les Religioses Magdalenes (Vallmajor, 5, S. G.). — Benedicció i inauguració del nou altar dedicat al reverend doctor don Lluís Xiró, prevere, rector de Nostra Dona de la Bonanova, a les deu benedicció solennement el nou altar i a continuació es celebrà el solemne Ofici cantant-hi la missa «Hoc est corpus meum», de Perosi, l'Orfèu Sarriena (seccions d'hommes i noies), i predicà el reverend doctor don Joaquín Masdexeart, prevere, Catedratic del Seminari Conciliar de Barcelona.

— Solemnitat religiosa per a honorar a Sant Antoni de Pàdua a la Parroquia de Santa Maria de Saps, la diada de la festa de tan popular i tan antiga, el dia 13 del corrent.

Cultes. — De les sis a les nou del matí, cada hora hi haurà misses a l'altar major. Després de la missa de les set, es repartirà el pa als pobres de la parroquia a l'altar de Sant Antoni. A les deu, Ofici solemne. Contribuirà a donar relleu a l'Ofici, la capella de música de la Parroquia, la qual, dirigida per l'expert mestre En Lluís Carbonell, cantarà la grandiosa missa de Perosi. El tan venerable Pare En d'Igualada, caputxí, té a son càrrec el servei en honor del Sant.

Com a record de la solemne festa de Sant Antoni, es començaran les obres de millora i reforma de l'antic altar dedicat a Sant Antoni de Pàdua, de la Parroquia de Santa Maria de Saps, el projecte del qual és obra del nostre compatriota l'arquitecte En Modest Pen, el qual projecte estarà exposat tot el dia a l'altar vell.

El gloriós Sant Antoni de Pàdua, per ésser un dels sants més populars i per l'especial favor que constantment concedeix als seus devots, mereix tant la predicació reconeguda a sa protecció, com tota la importància que es vol donar a la festa d'aquest gran sant.

A contribuir-hi, almenys amb la seva assistència en els piadosos actes, és el que esperem dels feligresos d'aquesta parroquia de Santa Maria de Saps.

No hi manquen i amb el convenciment que Sant Antoni ha d'ésser poderós intercessor en les vostres necessitats, vullguem veure-hi l'agraïment dels afortunats al mercat de Sant i les mercès avançades de l'Administració de l'altar de Sant Antoni de la Parroquia de Santa Maria de Saps.

— Parroquia de la Puríssima Concepció. — Demà, diumenge, misses des de dos quarts de sis fins a la una, ambdues incels. A les sis, Missa de Juny. A dos quarts de vuit, plàtica parroquial pel reverend i venerat Pare Alfons Maria Gubim, O. S. B., monjo de Montserrat. Acabada la missa es visitaran els claustres de l'antic monestir.

A les sis de la tarda, al monestir de Santa Clara, la funció acostumada.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrammes i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 9, 2 tarda

El cap del Govern ha començat manifestant aquest matí que com de costum havia despatxat amb el Rei, informant-lo amb tot detall del desenvolupament dels debats en amadues cambres, sobre el problema del Marroc i política electoral del Govern. No ha amagat el President l'intenció que li mereix l'altura assolida per la discussió de l'esmena del començament de la Mortera, considerant que la situació del Govern en aquest problema substancial fou clarament exposada pel ministre d'Estat.

El President no ha posat a la firma del Rei cap decret, per no tenir-ne preparats.

Ha parlat després el marquès d'Alhucemas amb els periodistes de les oficines rebudes del Marroc, que començaven les impressions satisfactòries enviades per l'Alt Comissari després del combat de dimarts últim.

Els resultats obtinguts amb el seriós càstig imposat als moros, no han deixat de reflectir-se en les bones avançades, on, per ara, no ha tornat a alterar la tranquil·litat. Precisament a migdia havia rebut un telegrama de Melilla, còpia d'altres enviats als ministeris d'Estat i Guerra, comprovant que la tranquil·litat és perfecta.

Les posicions no han tingut cap novetat.

Aquest matí han començat les operacions parcials encaminades a reanar l'aprovisionament de les posicions avançades.

Fins al moment de telegrafiar l'Alt Comissari, l'aprovisionament de les posicions s'efectuava sense cap contratemps.

Ha anunciat el president que diu-vinent se celebrerà Consell.

En aquest s'examinaran alguns projectes del ministeri del Treball i del de Governació, relacionats amb el problema social.

Occupant-se de les tasques parlamentàries, ha confirmat que dimarts es discutirà al Senat l'esmena del començament de Lizarraga al Missatge de la Corona.

Si bé aquesta esmena es refereix a la reforma constitucional, ignora el President si serà aprofitat el debat perquè l'ex-ministre senyor Fernández Prada parli del problema del Marroc.

No ho va fer amb ocasió de l'esmena del començament de la Mortera perquè el president del Senat, comte de Romanones, ignorava els desigs del senyor Fernández Prada.

Ha acabat dient el marquès d'Alhucemas que el dia de demà el passará al camp.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha dit avui que segons notícies de Saragossa, el ministre de Gràcia i Justícia ha arribat aquest matí a aquesta capital.

— Això els demostrarà — deia el ministre — que s'han complert els nostres propòsits, en els quals no hi ha hagut la més petita vacil·lació.

Parlant després de la situació de Barcelona, ha manifestat que no s'explica la impressió pessimista que reflecteixen alguns periodistes del matí.

— Continuen — ha dit el duc d'Almodóvar — els treballs de les autoritats, sense que la situació s'hagi modificat, i no hi ha motiu per acollir notes de pessimisme, com no n'hi ha tampoc per a sotmetre's a un optimisme injustificat.

CONFERENCIA D'AGRICULTURA

Al ministeri de Foment han facilitat la següent nota oficial:

En la sisena Assemblea Internacional d'Agricultura, de Roma, s'acordà, per iniciativa de la delegació espanyola, la reunió d'un conferència de caràcter internacional per a l'estudi del flagell de la mosca de l'oliva, que tant perjudicis ve causant, molt especialment en tota la zona del Mediterrani, on es cultiva l'oliva.

Havent rebut Espanya l'honrosa delegació d'aquell centre perquè s'efectués la conferència al nostre país, es nomenarà pel ministeri de Foment la comissió organitzadora formada dels senyors comte de Montornès, president; don Bernat M. de Sagasta, vice-president; vocals i secretaris.

Havent-se fet pel ministeri d'Estat les invitacions, han contestat, adherint-se a la conferència i nomenant delegats especials, França, Itàlia, Portugal i Grècia, que en unió dels delegats tècnics nomenats pel ministeri de Foment, s'ocuparan de tan important estudi en la conferència que es reunirà el dia 18 de l'actual al ministeri de Foment.

Com que hi seran aportats els importants antecedents sobre aquest assumpte reunits en l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, no es pot dubtar de la importància que podran tenir els seus treballs per a la riquesa olivera mundial, puix sols a Espanya es calcula, per les dades oficials, dels serveis agrònoms regionals, en molts milions de pessetes les pèrdues ocasionades per aquest terrible flagell en els últims anys.

TELEGRAMA DEL COMANDANT DE MELILLA

Madrid, 9, 415 tarda.

En possessionar-se el general Martínez Anido de la Comandància general de Melilla, ha dirigit al ministre de la Guerra, general Aizpuru, el següent telegrama:

«A les vuit he desembarcat, fent-me càrrec immediatament del comandament d'aquesta Comandància general, honorant-me en manifestar-li l'admirable impressió que m'ha produït l'estat en que he trobat l'exèrcit, ple de tal esperit i entusiasme que explica el brillant resultat obtingut en el gloriós i fort combat del 5 del corrent; l'eficax resultat del qual és de tots reconegut.

Tinc d'expressar-li també la meua satisfacció per haver estat destinat per aquest càrrec, sentint-me orgullós de comandar un exèrcit com aquest.

El ministre de la Guerra li ha contestat amb altre telegrama molt afectuós.

EL CADAVER DEL CAP DEL TERC

Dilluns vinent, amb l'express d'Andalusia, arribarà a Madrid el cadàver del tinent coronel Valenzuela, cap del Terc estranger.

El ferret romandrà a l'estació del Migdia, en el vagó convertit en capella ardent, on es diran misses fins al migdia.

A la dita hora començarà una absoltia.

Amh l'express de Barcelona de la tarda continuarà cap a Saragossa, on rebra sepultura.

EL SOTS-SECRETARI DE GUERRA

Aquest matí ha arribat a Madrid el general Bermúdez de Castro, rebent-lo a l'estació el general Los Arcos, encarregat interinament de la sots-secretaria de Guerra.

A dos quarts de dotze s'ha possessionat el general Bermúdez de Castro de la sots-secretaria, fectuant-se la presentació dels generals, caps i oficials, als quals el general Bermúdez de Castro ha dirigit un sentit discurs.

DE FOMENT

El ministre de Foment ha manifestat que havia rebut telegrames dels agricultors de l'Alt Aragó donant-li compte del flagell de la mosca de l'olivera i demanant-li urgent remei.

Ha afegit que estudiava la manera d'estudiar aquesta necessitat i aconseguir un crèdit de 25.000 pessetes per als més urgents treballs de localització.

Per últim, ha dit que havia rebut un telegrama de la marquesa d'Ullé, felicitant-lo per la seva acreditada gestió en l'extinció de la llagosta.

LA «GACETA»

La «Gaceta» pública: De Guerra. — Reial Decret nomenant sots-secretari d'aquest ministeri al general de divisió don Lluís Bermúdez de Castro.

De Gràcia i Justícia. — Reial Ordre aprovant amb la salvetat que s'indica, la proposta del Tribunal d'oposicions per a cobrir 45 places d'aspirants al cos de secretaris judicials i disposant que quedí constituït el referit cos en la forma que es publica.

De Finances. — Reial Ordre resolent consulta del Banc de Crèdit Industrial sobre interpretació de la base cinquena de la llei del 2 de març de 1917, que regula la forma d'ator-

gar els auxilis o préstecs en efectiu previstos per l'esmentada llei.

Altra concedint un termini de 20 dies perquè els inclosos a l'escalafó de subalterns d'aquest ministeri puguin presentar les reclamacions documentades que estimin pertinents.

Altra disposant que es tinguin per convocades les oposicions a ingress d'advocats de l'Estat per a cobrir 11 places vacants en l'actualitat i 10 més d'aspirants, assenyalant-se el dia 2 de gener de l'any vinent per a començar els exercicis, admetent-se les sollicituds fins al 30 de novembre del corrent any, i que la Direcció general del Contenciós procedeixi a ultimar el programa per a les dites oposicions.

Altra nomenant el Tribunal per a les oposicions a ingress al cos d'advocats de l'Estat.

Altra fixant el nombre de temes que corresponen a cada una de les matèries que integren el primer exercici de les oposicions a ingress al cos d'advocats de l'Estat.

Del Treball. — Reial Ordre concedint un termini de vuit dies perquè les associacions navileres facin la designació de les persones que hagin de representar-les a l'Institut de Comerç i Indústria.

També publica la «Gaceta» els següents avisos:

D'Estat. — Anunciant que Finlàndia s'ha adherit a l'acord relatiu a la circulació de les publicacions obscenes.

Anunciant que el «Diário do Governo» de la República portuguesa ha publicat una llei relativa a la cancellació de les fiances prestades a les Duanes segons les ordres de lliurament de mercaderies en la càrrega de navilis alemanys presentades davant la Procuraderia de la República.

Anunciant que l'Alta Comissió Internacional dels territoris romans ocupats ha prorrogat fins al dia 30 del corrent mes el termini per a l'armistís de les demandes d'exportació de mercaderies dels territoris subjectes a la seva administració.

A L'ATENEU DE MADRID

Madrid, 9, 515 tarda.

El president de l'Ateneu, senyor Ossorio i Gallardo, ha escrit al poeta argentí senyor Lugones, invitant-lo a planejar aquest estiu, ambdós d'acord, una sèrie de treballs per al curs pròxim, que finirà el seu desenvolupament a l'Ateneu de Madrid i que servirà per a estreynar les relacions culturals entre l'Argentina i Espanya.

L'ENTERRAMENT DEL CAP DEL TERC

Saragossa. — El capítol metropolità ha ofert a la família del tinent coronel cap del Terc, senyor Valenzuela, concedir a aquest sepultura al temple del Pilar, accedint a les peticions de la família.

El cadàver arribarà a aquesta capital probablement, diumenge pròxim, preparant-se una gran rebuda.

Dilluns es celebraran els funerals i a continuació serà inhumat al Pan-teó de Canonges.

DEL SINISTRE FERROVIARI

València. — Comunicuen de Benicarló que s'ha fet l'enterrament del cap del tren, senyor Bosuero, que morí en la catàstrofe ferroviària.

Presidiren les autoritats i l'alt personal de la companyia. El veïnat en massa formà en el fúnebre seguici. Les locomotores d'ambdós trens han estat traslladades a Benicarló per a reparar-les.

Al lloc de la catàstrofe hi ha un

enorme munt de desferres que fan una pudor insuportable, puix com es recordarà, cinc vagons del mixte que quedaren destrocats conduïen 30 mil dotzenes d'ous que estan en estat de putrefacció.

A excepció dels fogainers, els altres ferits continuen millorant.

L'estat dels primers acusa una extrema gravetat, fins al punt que es tem que morin.

LES VAGUES DE VIGO

Vigo. — Es creu que gràcies a les gestions de l'alcalde dilluns rependran els treballs, paralitzats fa quatre mesos, els fusters del ram de la construcció.

D'un moment a l'altre es donarà per acabada la vaga agrària de Tuy, puix el mercat està abastit pels articles procedents de les places portugueses fronterisses.

Els obrers, lleugers han sol·licitat augment de jornal.

Si no se'ls concedeix aniran a la vaga.

PARALITZACIO

Ferrol. — A causa d'haver-se esgotat el crèdit s'han paralitzat les obres de la base naval, quedant en vaga forçosa centenars d'obrers.

Això ha creat un greu conflicte que necessita urgent solució.

LA VAGA DE SALAMANCA

Salamanca. — L'alcalde, l'itvatat per element estrany al conflicte, ha redactat una fórmula d'arranjament en la qual proposa que s'augmentin 25 cèntims els jornals durant dos mesos i la llibertat de patrons i obrers per a contractar obres extraordinàries.

Els patrons i obrers prometeren estudiar-la.

FUNERALS I SEPELI DEL CARDE-NAL SOLDEVILA

Madrid, 9, 615 tarda.

Saragossa. — En l'express, procedent de Madrid, han arribat el ministre de Gràcia i Justícia, un fill seu, el senador senyor Goyarri i el diputat senyor Gascon i Marín.

Han romàs al break fins a les nou del matí, essent complimentats per les autoritats.

El governador havia adoptat grans precaucions, en previsió que es portés a cap la manifestació de desgret que s'anunciava.

Als carrers centrals es veïen grans retents de la guàrdia civil i seguretat, d'infanteria i cavalleria.

En als consells i edificis públics onejava la bandera a mig pal.

A les primeres hores del matí s'han resat misses al temple del Pilar.

Nombrosos sacerdots i familiars han veïtat des de pulcres de l'arquebisbe cardenal Soldevila.

Les campanes de tots els temples de la ciutat han tocat fins a l'hora dels funerals.

A les deu del matí han arribat a la Basílica el ministre i les autoritats, civils i militars, alta clerecia, comissions d'estudiants i l'Ajuntament i la Diputació en corporació.

Seguiment han començat els funerals.

Ha oficiat el cardenal Reig, assistint-li alguns prelats.

Després de la missa, el magistral ha ocupat la càtedra sagrada i ha pronunciat una sentida oració fúnebre, detallant les virtuts i l'obra social del cardenal Soldevila, assassinat vilment.

Després de captar una absoltia s'ha procedit a la inhumació del cadàver, sota un grup de banderes americanes, presidides per la bandera espanyola, segons disposició del finat.

Durant la cerimònia les bateries d'artilleria han fet les salves d'ordenança.

Les campanes de la Basílica, par-ròques i convents han fet l'últim clam.

Les autoritats i comissions han desfilat donant el condol al ministre, al qual pre tlia l'acte en representació del Govern.

El ministre torna aquesta nit a Madrid.

DE GRACIA I JUSTICIA

Madrid, 9, 830 nit

El sots-secretari de Gràcia i Justícia, senyor Azpitia, per absència del ministre, ha rebut a migdia els periodistes, als quals ha manifestat que havia confrenciat telefònic-

ment amb el ministre, el qual havia tingut a Saragossa una rebuda molt respectuosa, celebrant-se en aquells moments amb tota solemnitat els funerals del cardenal arquebisbe de Saragossa, senyor Soldevila.

El senyor Azpitia ha afegit que el poble de Saragossa havia sol·licitat del ministre autorització per a enterrar al temple del Pilar el cadàver de l'heroic tinent coronel, fill d'aquella capital, senyor Valenzuela.

El Govern hi ha accedit, i donarà tota classe de facilitats per a complir els desitjos dels saragossans.

— Ha estat aprovada la proposta del tribunal d'oposicions per a cobrir 45 places d'aspirants al Cos de Secretaris judicials.

La corresponent relació es publica a la «Gaceta» d'avui.

GENTILSHOMES

Davant el cap superior del Palau, manqués de la Torreella, han jurat el càrrec de gentilhomes de cambra amb exercici i servitud els senyors: don Josep Taramona i Diaz d'Entrecotos i don Ferran de Villamelo.

Els nous gentilhomes han ofert llurs respectes al Rei després de la jura.

DE FINANCES

El senyor Benítez de Lugo ha manifestat que totes les direccions del ministeri han tramès a la Comissió investigadora civil tots els expedients que se'ls havia reclamat per a llur examen i estudi, faltant només alguns que dependran de la Sots-secretaria i que per llur embolum no han pogut enviar-se de seguida.

El ministre, recollint una de les propostes de la comissió nomenada per a l'estudi de la repressió del contraban, ha dictat una Reial ordre en la qual es disposa que, addue substitint la facultat que concedeixen als despatxants les Ordenances de Duanes de presentar una sola declaració per cada partida del manifest, encara que hi vagin inclosos gèneres per a distintes recepcions, per aquest fet no queden ressentits els legítims drets de la Hisenda, havent de reintegrar-se aquelles declaracions amb títols mobils fins al total impost que tribu-tarien a la Hisenda si es presentés per separat una declaració per cada receptor.

ELS ESTUDIANTS CASTIGATS

El senyor Salvatella ha rebut la visita d'una nombrosa comissió d'estudiants, per a manifestar-li que per l'acord d'arrestament dictat en el Consell de Degans de la Universitat Central, presidit pel rector, de no aixecar el càstig imposat a alguns companys, i per creure que no s'han observat les degudes formalitats com és ara la d'escoltar els estudiants castigats, i altres, presenten recurs contra aquest acord.

El càstig, com es recordarà, es fonamenta en la protesta que feren al rector contra la supressió de la festa de Sant omàs.

L'ACCIO MILITAR AL MARROC

Els telegrams d'Alacant posen en boca del nou sots-secretari de Guerra, general Bermúdez de Castro, i quant al Marroc, l'opinió que, fent honor a la història dels soldats espanyols al Marroc, aquest territori no ha de lliurar-se a l'acció civil mentre no hagi acabat l'acció militar, que ha d'ésser enèrgica i ràpida.

AL CONGRES INTERNACIONAL DE NAVEGACIO

Pel ministeri de Marina s'ha disposat que el capità de fragata, don Francisco Javier de Salas, i el capità de corbeta don Manuel Mendivil i Elia, assisteixin, com a delegats d'Espanya, al Congrés Internacional de Navegació que se celebrará a Londres el propiinent mes de juliol.

MEDALLES MILITARS

S'ha concedit la Medalla Militar a la guarnició del bloc de Miscralla, que el dia 13 d'abril de 1922 feu una heroica defensa d'aquella posició.

— El «Diário Oficial del Ministerio de la Guerra», publica una Reial ordre circular confirmant la concessió de la Medalla Militar als caporals i soldats del regiment de la Corona,

**CAMISERIA
SANS**
Boqueria, 32

Gran assortit en corbates

Doc Tamayo León, Didac Rodríguez Padilla, Antoni García García, Manuel Benito Guerra i Joan Rubio Benítez.

EL MARQUES D'ESTELLA

Madrid, 9. 10'30 nit. Avui es dona pels centres militars que quan millori la situació de Barcelona, serà nomenat cap de la Casa Militar del Rei, don Miquel Primo de Ribera.

SOBRE EL DARRER COMBAT

El periòdic «Informaciones» publica un article sobre el darrer combat del Marroc, en el qual diu que bon punt s'acabà la conferència de Tànger, fa dues setmanes, arribaren a Benharraque quatre europeus disfressats de moros i un interpret algeri. Provenien de l'altra zona i portaven un comboi d'atzembles carregades amb grans caixons.

Passaren per la cabila de Guesnaya amb bona escorta i arribaren a Aydir establint-se a la mateixa casa d'Abdel-Krim.

Al dia següent sortien emissaris a diverses tribus rebels sollicitant la formació de harkas contra els espanyols.

Els misteriosos passatgers eren un senyor Letenier, el fill del creador de Port-Saïd, un desconegut que semblava militar i un escriptor francès que resideix a Tànger. El seu acompanyant era Kadir-Jamou, el còmplice d'Abdel-Krim.

I de seguida començaren a arribar contingents per a les harkas, figurant entre ells els de tribus de Guesnaya i Marnisa que no n'havien donat.

S'intentava assolir el nostre front per tres indrets cercant trencar-lo perquè caigués tota la línia avançada.

Una de les harkas atacaria pel centre, esmunyint-se entre Tizzi-Azza i Taterst, per a evitar que passés el comboi, i així corria aquella posició la sort d'Igueriben.

Una altra de les harkas atacaria per l'Acib-de-Midar, pel flanc esquerre. La tercera per Jalaui i Afran, en el flanc dret.

Per a encoratjar les hosts, Abdel-Krim digué que els espanyols estaven a punt d'abandonar Tizzi Azza i quasi totes les posicions del front.

Al tal objecte, va llegir als notables moros paràgrafs d'alguns diaris espanyols.

També els anuncià com a imminent la presa de Nauen per la harka que ha aconseguit formar a Gomara.

També digué que França el reconeixia com a soldat del Rif, i els assegurà que a la zona francesa no es farien operacions a la frontera mentre ells estiguessin en guerra amb Espanya.

Així i donant-los la seguretat que, una vegada reclusos els espanyols a Melilla, seria reconeguda oficialment la República del Rif, començà de pressa l'ofensiva; però fracassà de manera sangant la primera part per ferir Tizzi Azza i abandonar després Abdel-Krim als seus propis consells, cridà els grups concentrats pels voltants d'Acib-de-Midar i Afran, uns tres o quatre mil moros, i amb ells pretengué oposar-se que tanquessin els portells deixats en la línia de Tizzi Azza en temps de l'últim govern conservador.

I aleshores esdevingué l'operació gran, la primera en la qual després del desastre es v'apegar de veritat a l'enemic.

Els rebels van creure segur l'èxit, i així fou la seva astúcia; però els mil morts i ferits que els costà llur fracàs els feren cessar en llurs hostilitats.

Acara dient que tal vegada la calània sigui passatgera. A totes les tribus hi ha sempre individus als quals agrada anar a treus, i més si els paga algú; i com que Abdel-Krim ara té diners frescos (les diu que ha rebut 1.350.000 francs per a les seves necessitats bèl·liques) cal pensar que torni a hostilitzar.

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I A ALACANT. — Comitè de Barcelona.

Havent de procedir-se a l'adquisició d'Obligacions d'aquesta Companyia del 2 1/4 %, de l'emissió de 1.ª d'octubre de 1884, fins a la quantitat de pessetes 431.827.88; de la de 20 d'abril

de 1878, fins a la quantitat de pessetes 320.31.645; de la de 1.ª de 1883, fins a la quantitat de 105.062.80 pessetes, i de la del 4 %. S'ha emès de 1.ª d'agost de 1902, fins a la quantitat de pessetes 370.283.93; comprès en les dites quantitats els respectius pagaments de pessetes 52.86, 6.645, 62.00 i 283.93, de la subhasta de 22 de desembre de 1922, com a valor de les que correspon amortitzar en primer de juliol propiament, s'invita les persones a les quals pugui interessar el presentar proposicions, que concorrin a la subhasta que tindrà lloc el dia 22 de l'actual, a les deu, a les Oficines d'aquest Comitè, amb subjecció al plec de condicions que des d'avui estarà de manifest en aquesta Secretaria, tots els dies feiners, de nou a dotze.

Barcelona, 8 de juny de 1923. — P. A. del C. P. el secretari, E. Messa.

SOCIETAT ANONIMA MONECAL

El Consell d'Administració convoca els senyors Accionistes a la Junta general ordinària que se celebrarà, al local social, el dia 26 de l'actual, amb l'objecte de tractar del que disposa l'article 12 dels Estatuts.

Es recorda als senyors Accionistes el disposat en l'article 15 dels Estatuts socials per a la concurrència a la Junta.

Barcelona, 8 de juny de 1923. — P. O. del C. d'A, el vocal-secretari, Victor Blajot.

Els esports

ATLETIQUES

Cultura física. — Avui, al matí, en el tren que surt de l'estació de França a les 5.32 i del Baixador a les 5.45, sortiran cap a Castellet dels socis del Gimnàs de la Secció d'Esports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents per a fer a la platja pràctiques d'atletisme i una sessió de cultura física, sota la direcció del director En Joan Trigo i del professor En Ramon Larray.

Desitjant la Secció d'Esports del Centre seguir les modernes orientacions de la cultura física, ha obert la inscripció per a un curs de cultura física, les classes de gimnàstica del qual es donaran diàriament aviat a la platja dels banys de Sant Sabastià.

Boxa. — En la Junta celebrada dimarts, a la nit, per la Directiva de la Federació, es va acordar celebrar el dia 12 del corrent, de les set a les nou de la nit, a l'estatge de la Federació, Hospital, 131, baixos, el pesatge dels aficionats inscrits al Campionat de Catalunya residents a Barcelona.

També es va acordar celebrar el dia 30 del corrent assemblea general inter-regional per a elegir la nova Directiva.

La cursa de muntanya. — En l'agrupació Excursionista Catalunya, Hospital, 95, principal, se segueixen rebent inscripcions per a la IV Cursa de Muntanya (camí i marxa lliure), organitzada per la Secció Atlètica.

El punt d'arribada ha estat modificat, havent-se acordat, amb les autoritats del Masnou, que sigui a la Casa de la Vila.

A la llista nombrosa de premis rebuts cal afegir-n'hi un altre d'En Pons Berça.

FUTBOL

Gràcia Esports Club - F. C. Terrassa.

— El Gràcia Esports Club, seguint la tasca esportiva que d'un principi s'imposà, i que tantes simpaties li ha valgut ja, ha concertat un partit per a avui, diumenge, en el seu camp, amb el F. C. Terrassa, finalista del campionat de Catalunya del Grup B.

Segons les nostres notícies, el Gràcia Esports Club presentarà el mateix equip que diumenge passat, que tant bé es portà jugant amb el F. C. Martinec.

Daring-Barcelona. — Als cinc minuts de començar aquest partit es tirà un corner contra el Barcelona, que rematat per l'interior esquerra belga, val el primer gol per als seus.

Dos minuts després, un pas avançat del davanter centre belga és re-

collit per l'interior esquerra del Daring, que xutà ras, obtenint el segon gol.

Durant la resta de la primera part el Barcelona exerceix un cotiplet domini, però la seva línia davantera no es pot entendre, efectuant el joc amb falta de precisió.

Poc abans d'acabar el primer temps es tira una corner contra els belgues, que remata en Martí, parant el porter la pilota, però se li escapa de les mans i entra un xic en el gol. L'àrbitre, senyor Comorema, el dona com a vàlid.

La causa dels dos gols aconseguits pels belgues ha estat l'excés de confiança de les línies barcelonistes que jugaven en evtrement avançat, que jugaven molt avançats pels belgues per a efectuar algunes arrencades perilloses.

Els equips s'aliniaren de la següent forma:

Daring: Vandermeiren, Tuerlinck, Moucheron, Tastence, Morlet, Verlinde, Stillemans, Wright, Vlaesynk, Drissens, i Desthiedt.

Barcelona: Pascual, Planas, Coma, Torralba, Elias, Carulla, Cella, Martí, Gracia, Aleántara i Sagi-Barba.

CICLISME

Campionats social i local de carretera de l'Esport Ciclista Badaloní.

Fins avui consten inscrits per aquesta prova social els següents corredors: J. Prat, J. Oliver, Duran, I. II i III, J. Castellori, A. Tauler, E. Carbonell, Marsal i II, Ribas i J. Valls, esperant d'un moment a l'altre altres importants inscripcions.

El circuit és: sortida del Velòdrom enant neutralitzats fins el carrer de les Flors, on es donarà la llitxe sortida cap a Sant Adrià, Santa Coloma, Mollet, La Roca, Coll Pàrpes, Argentea, Vilassar, Premià, Masnou, Montgat i Badalona, estan instal·lada la meta al carrer de Sant Bru, davant del de Jovellar. Total, 60 quilòmetres.

MARITIMES

Club Natació Barcelona. — Avui, al matí, tindran lloc les següents proves de les quals ja ens hem ocupat en darreres edicions.

El program és el següent: A dos quarts de dotze, inauguració del campionat de Catalunya de water-polo. Partit de tercera categoria entre el Club Natació Barcelona (B.) i el Club Natació Atlètic.

A les dotze, primera prova de velocitat, 50 metres. Premi Vallu.

Per últim, se celebraran partits socials d'entrenament (water-polo).

La cursa es portarà a cap a la piscina, i els partits al port de davant del Club.

"Gràcia Sports Club"

contra «TERRASA F. C.»

Finalista del Campionat de Catalunya, Grup B. — Interessant partit demà, diumenge, a les 5 de la tarda, Primers equips. — Camp del «Gràcia». — Tramvies números 21 al 25, 8, 10, 16, 17 i 59.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Càndida Pastor i Torres. Avui, a les onze, Casa mortuòria, Palau, 6, principal.

En Joan Clari i Balet. Avui, a les onze, Casa mortuòria, Tapineria, 5.

Na Teresa Ferrer i Farran. Avui, a les nou, Casa mortuòria, Mallorca, número 35.

FUNERALS

En Joan Córdoba i Itala. Mori el dia 22 de maig, Demà, a les nou, a la parroquia de Tona.

Na Elena Elias i Bragulat de Paris. Mori el dia 4 del corrent, Demà, a les deu, funerals a la parroquia d'Arenys de Mar i misses a l'església de Sant Nicolau d'Alacant i a la parroquia de La Garriga.

Surt un tren d'Arenys a l'estació de França.

ANIVERSARIS

En Josep Braso i Barbany, prevere.

La Granja Berna

(Casa suïssa)

establerta en la COLONIA CASANONAS (Prat de Llobregat), amb dipòsit al carrer de la Diputació, número 215 (tocant a Aribau), es compta a posar a la disposició del públic de Barcelona, a partir del 4 de l'actual, els seus següents productes:

Llet pura de vaques suïsses

Mantequilla, Formatge, Ous, etc., etc.

Tots aquests productes són de primera qualitat, essent portats diàriament de la Granja mitjançant camions frigorífics i poden ser oferts, per tant, en les millors condicions

Repartiment a domicili

Mori el dia 2 de juny de 1922, Demà, dilluns, a dos quarts de deu, a la parroquia de Sant Vicens de Sarrià.

Associats a la Salutació Sabatina a la Mare de Déu de la Mercè, morís aquest any, Demà, a dos quarts d'onze, funerals a la parroquia de la Mercè.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

N'Elvira Columbi i Urgellès, vídua d'En Gaietà Alfonso de Vilagómez. Mori el dia 7 dels corrents. Enterrada divendres.

Na Francisca Olivé de Cottrens. Enterrada ahir a la tarda al Cementiri Nou.

Na Maria Vernet Pons de Sellarés. Enterrada ahir a la tarda.

Les instal·lacions hidro-elèctriques de Catalunya

La secció d'enginyeria del Centre Excursionista de Catalunya celebrà una primera exposició sobre utilitat nacional a base de les instal·lacions hidroelèctriques de Catalunya.

L'exposició consistirà en fotografies, plans, vistes, mapes, etc., etc. sobre producció, distribució i transport d'energia hidroelèctrica.

A propòsit de tal excursió s'ha publicat la següent motivació:

Res desvetlla tant l'estimació a les coses com el coneixement llur, i l'excursionisme, que entre altres virtuts té la de proporcionar aquest coneixement, ha d'ésser impulsat no tan solament vers la contemplació estàtica de la naturalesa, sinó també vers la dinàmica emulació de l'obra creada amb l'esforç dels homes.

Per això, la secció d'enginyeria del Centre Excursionista de Catalunya, en els set anys de la seva existència, ultra els seus concursos anuals, conferències, etc., ha efectuat més de 200 visites col·lectives als principals establiments industrials de la nostra terra. Però no contenta amb aquesta obra, ha cregut interessant, apart de les seves tasques habituals, l'empendre l'estudi del conjunt dels diversos

factors que constitueixen el que hom podria anomenar utilitat nacional.

Ara bé, abans de pendre en consideració l'inventari de primeres matèries, tenint en compte que en tot país la condició precisa a la possessió d'una indústria potent és la de posseir fonts d'energia econòmica a l'abast, ha cregut la secció d'enginyeria, que calia començar l'estudi pel de les forces hidroelèctriques organitzant, alhora, pel mes de juny d'enguany la celebració del VII Concurs d'Enginyeria per a premiar la millor guia itinerària per a visitar les principals instal·lacions hidroelèctriques de Catalunya i una gràfica exhibició d'aquestes que doni a conèixer llur transcendental importància.

Acompanya, demés, a aquesta motivació bàsica, el fet que l'aprofitament de la força blanca a Catalunya, per la modernitat i magnitud de les seves instal·lacions, exerceix un brillantíssim paper en la nostra indústria.

I per si tota aquestes raons no pesessin prou la bellesa insuperable dels indrets d'on brollen les fonts de l'energia, que és el braç de la nostra indústria, dominades pel geni de l'home, justificarien sobradament aquesta exposició, no tan sols als ulls de l'excursionista, sinó als de tots els enamorats de la nostra terra.

Advertiments: L'Exposició estarà oberta des del dia primer al 20 de juny, a l'estatge social del Centre Excursionista de Catalunya (Paradís, 10).

Durant els dies de l'Exposició, tots els dimarts, dijous i dissabtes, a dos quarts de vuit del vespre, tindran lloc a la sala d'actes del Centre, projeccions de vistes d'instal·lacions hidroelèctriques de Catalunya i de les visites col·lectives de la secció d'enginyeria.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens es possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

Super-joia Universal

Caçant feres a l'Àfrica amb el rifle i la cambra

Presal al cor de l'Àfrica salvatge, verge

Dia 11, estrena a PATHÉ-CINEMA

L'Hotel Espanya de Barcelona

degudament reformat, és el més indicat per a hostalitats i BANQUETS. Han començat els coberts a 515 pessetes que tant d'èxit obtingueren l'any passat.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 8 de juny de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 768.8, 769.1, 768.7.

Termòmetre sec: 21.2, 23.7, 22.2.

Termòmetre humit: 17.5, 18.7, 18.8.

Humitat (centèsimes de saturació): 68, 60, 71.

Direcció del vent: S. SSO. O.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 3, 5.

Estat del cel: Quasi serè. Serè.

Classe de núvols: K., K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 23.7; mínima, 15.0; mínima prop del sol: 12.8.

Oscil·lació termomètrica: 11.7.

Temperatura mitja: 20.8.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 96 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Vairalles

PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Una dona de 32 anys que viu al carrer de Cristia (Horta) va tenir raons amb un home de 60 que és cunyat seu i al mateix temps pel·lógat. El qual cunyat pel·lógat va demostrar tal entusiasme, que va omplir de bufetades la cara de la cunyada, havent aquesta d'anar al dispensari.

Una altra dona va haver d'ésser curada al dispensari de Sant Andreu, perquè havia tingut quèstions amb unes velles del carrer de Bofarull i una d'elles, amb un instrument que no s'ha pogut precisar, li va donar una punxada al pit, a la regió subclavicular dreta.

Les agressives foren conduïdes a la delegació.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior

Es ven a tot arreu

La Junta de Protecció a la Infància ha rebut ultimament els següents donatius:

De don Bartomeu Terrades, 200 pessetes; de donya Núria Bonet, 100; de la caixa del Col·legi Solà, 33.06; de donya Alberta Castanyes, 15; de J. B. A., 50; de F. A. M. P., 25; de M. G., 50; i de don Felip Bosch, 25.

També ha rebut de don Rafel Fabra de la senyora vídua d'Esquerdo, del Chor «Univers» de Sans; dels Pomells de Joventut «Flors Barcelonines» i «La Llar» gran quantitat de quèstions en obsequi dels infants emparats en el Grup Benèfic.

La Junta agraeix a tots els qui d'una manera o altra cooperen a la intensa tasca que realitza, recollint del carrer els infants d'ambdós sexes, abandonats i captaïres; tasca que els ciutadans tots haurien de fer seva contribuint-hi a mesura de llurs forces.

CECIL HOTEL-PARIS

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina acurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 12). Es parla català.

Ha sortit cap a Girona, de retorn del Congrés periodístic que acaba de celebrar-se a Sevilla, el president de l'Associació de la Premsa de l'esmentada capital catalana i vocal del Comitè Executiu de la Federació de Premsa Espanyola, don Josep Garcia Alvarez.

Cristalleries

J. Llorens, R. Flors, 30

La Comissió d'Instrucció i Educació Mercantil de Barcelona (Aribau, 21, segon), es complau en con-

vidar als associats a la visita col·lectiva que efectuarà el dia 17 del corrent al Museu Artístic i Arqueològic de Barcelona. Reunió al local social, a les nou del matí.

- JOIES VILANOVA Unió, 6.

El noi Joan Mas Ars, de 14 anys, duia ahir a la tarda, un calxó de sífons pel passeig de Gràcia, i arribant al carrer de Rosselló, en va esclatar un, produint-li ferides al cap, contusions a la cara i commoció cerebral, pronòstic reservat.

Van curar-lo als dispensari del districte III, i després va poder anar cap a casa seva.

- Vanos Casa NOU, Fernando, 30,

costat església St. Jaume.

Quan baixava ahir a la tarda d'un tramvia, al passeig de la Duana el passatger Josep Junqueras Font, de 56 anys, veí de Mataró, va topar amb un pal i va fer-se ferides al cap, contusions a la cara i commoció cerebral, pronòstic reservat.

Van curar-lo als dispensari del districte III, i després va poder anar cap a casa seva.

— Sucre del doctor Sastre i Mar-

qués, específic contra els cucs i purga els nens.

A una escala del carrer de Sant Geroni, una xicota de 18 anys, es barallava amb la seva mare. Una veïna va voler descompartir-les i va arregar una mossegada a una mà que li va fer fer un crit estrident, seguit d'una sèrie de lamentacions i del propòsit ferm i decidit de no descompartir mai més a ningú, així es matina.

Va ésser curada al dispensari del carrer de Barbà.

- Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Un estranger ha denunciat que havia fet la conxexensa de dos subjectes, que no sap qui són, els quals van proposar-li el negoci de les almoines, i li van donar cita a un cafè del Paral·lel.

Allí es van trobar i li van arreplegar 425 pessetes, deixant-li en canvi un sobre ple de retalls de diaris.

- Sant Joan i Sant Pere

poden adquirir-se gratuïtament esplèndids Presents mitjançant cupons LA UNION. Petritxol, 12.

— RUM BELLESA (a base de no-

guera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Procedents de Sevilla, on han pres part al Congrés de Premsa que s'ha celebrat en la capital andalusa, han estat en aquesta ciutat, amb direcció a Palma de Mallorca, els delegats de les Associacions de Premsa baleares, N'Enric Vives i En Joan Ramis d'Aide-

flor.

Autos a La Rabassada

Restaurant-Atraccions

Sortides de la Plaça de Lesseps (Josepets), de les 12 a les 9 de la nit cada mitja hora els diumenges i festius, i cada hora els dies feiners. Telèfon 6204-G.

A la Societat Esportiva Pompeia, el vinent dissabte, dia 16 de l'actual, tindrà lloc en els jardins d'aquesta Societat, la típica revella que amb tant d'èxit s'ha anat celebrant fa bastants anys.

- AUTOMNIBUS PER A OBRERS

Un dels majors avantatges que conté la petició d'establiment de noves línies d'autòmnibus que don Fidénci Kirchner és sol·licitades de l'Ajuntament, és el de la creació d'una tarifa especial de cinc cèntims, en tots els recorreguts, exclusiva per a obrers.

El peticionari es proposa, amb 13

dita tarifa especial, facilitar, a l'element treballador que viu en les populoses barriades dels afores, mitjans de prou comunicació perquè permetin la rapidesa en el transport, complementant d'aquesta manera la insuficiència del servei tramviari existent avui, i resultant més econòmics i puguin disposar, els qui viuen als barris extrems, de constant comunicació amb el centre de la ciutat, especialment els de Sans i Sant Andreu, que són les línies que necessiten actualment major descongestió.

- Vins

M. Lacuesta

Concessionari: F. Muñoz

Rosselló, número 222 - Telèfon 646 G.

Tots els que vulguin assistir al banquet de simpàtia organitzat per alguns amics d'En Jesús Pinilla, per a demà, dilluns, al migdia, s'han d'inscriure per tot el dia d'avui, adquirint el tiquet a l'Ateneu Barcelonès, als Teatres Tivoli, Còmic i Romea i en el domicili de l'Associació d'Empresaris (Rambla de Canaletes, 7, paral·lel).

El mateix dia del banquet, sols s'expediran a l'Hotel d'Espanya, si bé prega la Comissió, per a organitzar millor l'acte, que no s'espera a última hora.

- Ja han arribat els Chiolets Adams.

Dipòsit: Avinyó, 20, interior.

Relació dels objectes trobats i dipositats en la Majordomia de l'Ajuntament:

Una clau d'alumini; un clauer amb dos «lavines»; un clauer amb dues clauetes, tres «lavines», una medalla daurada i una cadena de metall; una bossa moneder de pell, color marró, contenint un mocador, tres «lavines», un espill i cèntims; una anella (sagell), segons sembla d'or, amb inicials; un imperdible de metall daurat; una clau; un clauer amb dues claus i un «lavín»; un clauer amb un altre clauer, cinc clauetes i un «lavín»; un rellotge polsera, de metall daurat; una bossa moneder de pell negra, contenint un altre moneder de pell, un mocador de buxaca, dues claus i metalls; una bossa moneder de pell, color marró, contenint un espill i dos mocadors amb inicials; un moneder petit, de pell color marró, contenint metalls, un resguard del Gir Postal i altres objectes.

Havent-se assenyalat per la Comissió Mixta de Reclutament el reconeixement del minyó Lluís Jover Vidal, número 53, del sorteig i reemplaça de 1923, pel cupus d'aquesta Secció (districte tercer), d'aquesta ciutat que alega com sobrevinguda causa d'exclusió, es prevé, pel present, a tots els interessats en el dit reemplaça, que tenen la facultat de poder fiscalitzar tot el relatiu al dit reconeixement, el qual es verificarà demà, dilluns, dia 11 de l'actual, a les nou del matí, davant de l'esmentada Comissió, situada al carrer de Sant Sever, núm. 12.

El número 582 de «El Cipe» té molt interès i ampenit, contenint articles i informacions d'Angel Marsà, Josep Maria Castellvi, Ramon Portusach, A. Martínez Tomas, Peal Aragall, Constance Talmadge, Chevalier, Juli Vicuña Cifuentes, Manuel Munca, Delfín Villán Gil i altres, arguments de pel·lícules, curiositats del cine, etcètera, apart de les seccions habituals, com és una interessant pàgina de música.

En la portada publica un retrat en color, del cèlebre actor cinematogràfic Olaf Fjord.

Bisbat

— En la Junta que celebrà, presidida pel Rpd. Director doctor don Manuel M. d'Alós i de Déu, Prc., la setmana passada, a casa de la senyora marquesa vídua de Julià, l'Apostolat de l'Obra de la Preservació de la Fe, entre els molts assumptes que es tractaren, es va qüestionar favorablement les primeres comunions que s'han celebrat als centres d'ensenyament, les quals, segons costum, han rivalitzat en la compostu-

NERVIO

Las autoridades médicas recomiendan:

Perlas de Valil

como excelente calmante de los nervios.

Dolor de cabeza, estados de exaltación, molestias de corazón, neurastenia e histerismo, desvelo nervioso, y en Perturbaciones de la menstruación.

Pídase en las farmacias frascos de origen de 25 perlas.

Productos Químicos Meister Lucius & Brüning, S.A. Barcelona. Apartado 204

ra i ordre observada pels nombrosos alumnes d'ambdós sexes i l'esplendidesa amb que les senyores els han obsequiat perquè els quedi present tan memorable dia.

Quedaran fixats els dies dels exàmens de les escoles diurnes de l'obra en el present mes de juny com a continuació s'especifica: carrer Ferrer de Blanes, 4, baixos, dilluns, dia 11; carrer de Vila i Vila, 16, baixos, dimarts, dia 12; Cadena, 21, principal, dimecres, dia 13; Mercaders, 40, principal, dimecres, dia 20; i Rambla de Santa Mònica, dilluns, dia 25.

A tots els centres començaran els exàmens a les deu del matí i a les quatre de la tarda.

També mereixen esment els acords presos a la Junta per a efectuar la repartició general de premis general que, segons costum, se celebrarà el primer diumenge de juliol, al Palau de la Música Catalana, tant en el referent als premis que s'han d'adjudicar com el selecte programa i brillant exposició dels treballs escolars que es prepara.

Una representació de la Junta Directiva, integrada per la senyoreta donya Josepina de Julià, senyora Rius Vda. de Carreras i donya Amanda Casafont i d'Obregon, han visitat les autoritats a fi que donin realc a l'acte amb llur presència, havent promès unànims acudir personalment, essent presidits demés pel bisbe de Vich doctor don Francesc Muñoz, qui tant estima la benemèrita Obra, la que no hi pot assistir el nostre eminentíssim Prelat.

COMUNICATS

Calendari Mèdic

“Mulford”

Estem en plena invasió de Tos Ferina (Catarro).

Les mares no han de consentir que la terrible tos aniquili o mati als seus fills.

Demani al seu metge que els injecti tot seguit la Serobacterina Pertusis Mixta «MULFORD» és el remei vacuna més heroic. que

Institut de Cultura

i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR

Dies fainers, de vuit a nou del matí

Llista de la setmana:

Dilluns. — Ous a la Weber.

Dimarts. — Lluçot farcit fins herbes.

Dimecres. — Costelles de vedella a la cassola.

Dijous. — Carabassons a la Greca.

Divendres. — Entreteniment variats.

Dissabte. — Compota de fruita.

Nota: Poden assistir a aquestes lli-

çons totes les que els interessi, tan si són com no sòcies de l'Institut, satisfent 0.25 pessetes per un tiquet que se'ls remetrà abans d'entrar a classe.

SECCIO PERMANENT DE BIBLIOTECA CIRCULANT I PUBLICA

Llibres recentment adquirits

«La España incógnita», Kurt Hleisch;

«Cuatro años en los hielos del Polo», Otto Sverdrup; «L'art de reconnaître la céramique», Emille Bayard;

«Le mouvement littéraire belge», Albert Heumann; «Elisabeth Kaiserin von Österreich und Königin von Ungarn», Clara Tschudi; «Lettres», R. P. Didon; «La goja», Lluís B. Nadal;

«Diccionario de Correspondencia Comercial Castellano, Francés, Italiano, Inglés y Alemán», Josep Pérez Hervás; Canova i «B. Cellini», «Los Grandes Escultores»; «El mundo de los insectos», Antoni Zulueta; «L'Inde La Littérature Sanscrite», Georges Frilley.

Cultura

El Deganat-secció de mestres oficials d'aquesta ciutat, en reunió general extraordinària, acordà per gran majoria de vots, ingressar en la Federació de Mestres oficials de Catalunya. En igual sentit s'han manifestat les Seccions de Vilanova, Vich i Manresa, que prengueren l'acord per unanimitat, i les de Sabadell i Igualada, per la quasi totalitat dels vots dels associats. S'esperen noves dels acords de les altres seccions, que es creu fonamentament que seran totes favorables a l'esmentat ingrès.

El dia 13 del corrent, amb motiu de celebrar-se la festa onomàstica del director de l'Acadèmia Cots, N'Antoni Cots i Trias, el professorat, alumnes i ex-alumnes han organitzat els següents actes en honor de l'homenatjat.

Al matí donació del present ofer, pels alumnes.

Tarda: partit de futbol al camp del Barcelona (carrer de la Indústria) entre equips formats per alumnes de les diferents classes.

Nit: Veuada literàrio-musical al Teatre Escola, la qual finalitzarà amb un lluit ball en obsequi a les senyores que assisteixin a l'acte.

En l'esmentada veuada tindrà lloc la donació de quatre medalles d'or als alumnes guanyadors dels treballs sobre Caligrafia, Càlcul, Correspondència i Teneduria de Llibres anunciats en el Certamen.

A tots aquests actes queden invitades les famílies dels alumnes i ex-alumnes que se serviran passar a recollir la invitació i programa a la Secretaria de l'Acadèmia, Archs, 10.

GRANS MAGATZEMS TÍVOLI

Casp, 17 i 19 (davant el teatre)

FABRICACIÓ PROPIA // MAJOR I DETALL

Abans de sortir al camp proveïu-vos de

Llençols a 6'00 ptes. | Roba de taula... a 7'50 ptes.

Coixies a 1'50 ptes. | Tovallols russes. a 0'60 ptes.

Regal del dilluns, dia 11

1 estovalles 6 per 6, classe forta, per 2'50 pessetes

2 " " " " " 6'50 "

Grans rebaixes a totes les Seccions

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Malaltia de Viviani

París, 9. L'estat de l'ex-president del Consell M. Viviani no inspira ja inquietud als seus facultatius, havent-se-li aconsellat únicament que descansi.

En vista d'això els metges no publicaran nous comunicats sobre la salut de l'ex-president. — Haves.

París, 9. L'ex-president del Govern francès senyor Viviani es troba bastant millorat de la indisposició que sofria ahir a la tarda a l'Audència. Pel seu propi peu i ajudat pel seu secretari va pujar al cotxe que el va portar al seu domicili, no sense dir abans el seu propòsit de seguir el seu discurs bon punt esguilgués. — Haves.

Sembla que es tracta solament d'un esviment produït per un excés de fatiga. — Haves.

Les proposicions alemanyes

Berlin, 9. El canceller senyor Cuno ha desmentit el rumor segons el qual el Govern faria determinades concessions dels territoris rhenans. — Haves.

Londres, 9. El Govern estima que les proposicions de la nova nota alemanya són insuficients i incompletes, però podrien ésser estudiades pels aliats amb el fi de determinar les clausules que s'hauran d'acceptar i les que s'hauran de rebutjar.

El secretari general del Foreign Office i l'ambaixador de França examinaran la situació actual. — Haves.

Londres, 9. En un discurs pronunciat a Cardiff, el president de la Board of Trade manifestà la seva esperança que els aliats remetraran una resposta en comú a la nova nota alemanya. — Haves.

Dusseldorf, 9. Els periòdics d'aquesta capital, seguint inspiracions de Berlín, preconitzen la necessitat d'emetre un emprèstit internacional destinat a França, del qual Alemanya pagaria els interessos. — Haves.

París, 9. El president Poincaré ha fet remesa a les comissions senatorials de Finances i Negocis Estrangers de totes les dades i antecedents que puguin estimar-se d'utilitat en el que es refereix al projecte de crèdits destinat al Ruhr.

El senyor Poincaré donà després compte del seu recent viatge a Brussel·les, i feu ressaltar l'absolut i complet acord que hi ha entre el Govern francès i el belga.

Desmentí d'una manera rodona els rumors que han circulat aquests dies sobre una suposada divergència entre els dits governs, i acabà confirmant categòricament que els governs de París i Brussel·les no examinaran cap de les proposicions alemanyes, mentre no acabi completament i definitivament la resistència passiva que els alemanys fan a les autoritats d'ocupació del Ruhr. — Haves.

Brussel·les, 9. Comentant l'última nota d'Alemanya, el periòdic «Le Soir» diu que aquest document constitueix un retrocés sobre les anteriors ofertes i que els aliats han de significar a Alemanya que no consenten que continuï la burla.

El periòdic «La indépendance Belge» diu que en els cirkels governamentals es declara que les noves proposicions són totalment inacceptables.

Per altra part, «La Nació Belga» estima que Alemanya pretén atraure els aliats a una emboscada.

Així mateix el periòdic «Sieglo XX», ocupant-se de la mateixa qüestió, diu que els francesos i els belgues serien sobradament cànchids si acceptessin la Conferència internacional proposada pel Govern del Reich. — Haves.

Comunista alemany processat

Berlin, 8. Amb motiu d'un article publicat recentment per «La Bandera Roja», la policia alemanya penetrà en el local del dit periòdic practicant un minucios registre i detinant al redactor autor de l'esmentat article, pel qual se l'acusa del delictes d'alta traïció. — Haves.

Exit de l'Irac

Londres, 8. Comunicuen de Mesopotàmia, que les tropes de l'Irac han pres sense resistència la regió de Rawanduz, la qual per aquest fet, queda sota la sobirania de Mesopotàmia. — Haves.

L'ordre públic a Bochum

Bochum, 9. L'Ajuntament d'aquesta capital, degudament autoritzat per les autoritats franceses d'ocupació, ha constituït recentment una milícia destinada a auxiliar eventualment la policia per a restablir l'ordre. — Haves.

Avió francès perdut a Alemanya

Dusseldorf, 9. S'ignora què s'és fet un avió militar francès, del qual fa quatre dies que no es tenen notícies. Es creu que la seva tripulació haurà estat feta presonera pels alemanys. — Haves.

L'actitud dels Estats Units

Washington, 9. La Casa Blanca declara que els Estats Units no prendran cap part en la Conferència internacional de reparacions que pugui ésser convocada a conseqüència de la nota alemanya. — Haves.

Iugoeslàvia i Hongria

Belgrad, 9. En un discurs, el ministre serbi Ninichich va fer contar l'excel·lència de les relacions que s'obté Sèrbia amb tots els Estats fronterers, excepció feta d'Hongria, a la qual va tirar en cara el seu esforç de refusar el compliment de les obligacions que li imposa el Tractat de Pau. (En això, l'Encarregat de negocis iugoslau es va retirar de la sala.) Ninichich va acabar el seu discurs expressant la gratitud de Iugo-Eslàvia vers França. — Haves.

Discurs de Mussolini

Roma, 9. En la sessió celebrada avui pel Senat, el president Mussolini ha posat de relleu l'acció amistosa i moderadora d'Itàlia en l'Europa Danubiana.

Va parlar de la seva intenció de marxar aviat vers Lausana i exposà l'obra interior del feixisme, proclamant la seva ferma voluntat de respectar el règim parlamentari, sense modificar cap de les seves prerrogatives. — Haves.

Roma, 9. El president del Consell senyor Mussolini, parlant en el Senat sobre la nota francesa als aliats per Alemanya, ha declarat que havia de reservar el seu criteri sobre aquesta qüestió, ja que entre els aliats s'ha de començar ara una acció de caràcter diplomàtic.

Afegí únicament que les circumstàncies permeten creure que Alemanya renunciarà probablement a la seva política de resistència passiva, a la qual cosa no fa cap al·lusió en el seu memorandum, tenint en compte que dintre dels fins del Reich, la utilitat de la dita política sembla cada dia més dubtosa.

El senyor Mussolini va acabar dient que seria realment beneficiós per a la ràpida solució dels problemes pendents que Alemanya renunciés a persistir en la seva actual actitud. — Haves.

Roma, 9. En el discurs pronunciat ahir al Senat pel president del Consell, senyor Mussolini, exposà nombrosos detalls demostratius que la situació d'Itàlia millora constantment.

Itàlia, digué el senyor Mussolini, vol avui estar present a tot arreu on puguin estar en joc els interessos de la nació.

En el que es refereix a la situació exterior, dominada en l'actualitat per la qüestió de les reparacions, Itàlia creu que Alemanya pot i ha de pagar.

No toerà modificacions d'ordre territorial que puguin conduir a una hegemonia política, econòmica o militar.

Supportarà la part que li incombeix en el sacrifici de tots, si aquest arriba a ésser necessari per a la reconstitució d'Europa, i per últim considera que després de la nota recentment enviada per Alemanya, el problema de les reparacions està lligat amb el dels límits interaliats. — Haves.

Acords comercials amb el govern d'Angora

Lausana, 8. L'oficina turca de la Conferència, ha donat comunicació de l'acord concertat entre el Govern d'Angora i les societats titulades «Moll d'Esminna», «Ferrocarril d'Esminna», «Navegació del Corn d'Or» i «Mines de Boracita». — Haves.

El Rei de Noruega a Anvers

Atenes, 9. Ha arribat a aquesta capital el rei de Noruega, essent rebut a l'estació pel rei Albert, burgmestre de la ciutat, autoritats i alt personal del Palau. — Haves.

L'afusellament de Schlagetter

Elberfeld, 9. S'han celebrat els funerals en honor de Schlagetter, afusellat per les tropes d'ocupació. Ha assistit a la cerimònia un representant del Govern. — Haves.

La Conferència Internacional de ferrocarrils

Berna, 9. En la sessió de clausura de la conferència internacional de ferrocarrils celebrada a aquesta ciutat, els delegats de les potències en ella representades han signat un projecte de conveni relatiu al transport de viatgers, equipatges i mercaderies. — Haves.

La pau greco-turca

Atenes, 9. El ministre Gronatas ha declarat que els delegats grecs havien rebut autorització per a signar els preliminars d'una pau separada, sempre que les altres potències de la conferència de Lausana hi consentissin, i sempre i quan no es retardi la situació d'una pau definitiva per causa d'un qüestió relacionada amb Grècia. — Haves.

Crims en alta mar

Oporto, 9. L'assassí del comandant, oficial telegrafista i comissari d'a-hord del vapor «Bravecoeur», ha estat el segon pilot, el qual, trobant-se el vapor en alta mar, va cometre els tres assassinats utilitzant per això un revòlver que disparà contra les seves víctimes, ignorant-se encara el motiu.

L'assassí es refugià a una cabina, on la policia i la força armada del port de Leixoes el detingueren, després de considerables esforços per a dominar-lo. En observar la presència de la policia intentà suïcidar-se, causant-se tan greu ferida, que el seu estat ofereix poques esperances.

A conseqüència dels disparats de l'assassí, en el moment del crim, resultaren ferits un passatger i un mariner del vapor. — Haves.

La princesa Cristian

Londres, 9. La princesa Christian, que fa molt de temps que estava malalta, ha perdut el coneixement aquesta tarda, debilitant-se cada dia més les seves forces, la qual cosa fa temer un funest desenllaç. — Haves.

Londres, 9. Ha mort aquest matí la princesa Christian, casada amb el príncep de l'esmentat nom, i que, en realitat era la princesa Elena, germana de la mare del rei Jordi i tia de l'actual reina d'Espanya. — Haves.

Bitllets

d'un milió de marcs

Berlin, 9. La Reichsbank emetrà aviat bitllets d'un valor d'un milió de marcs cada un. — Haves.

Berlin, 9. En el Reich va continuar ahir la discussió sobre la situació econòmica de l'Imperi.

Un dels oradors va pregonar la necessitat d'arribar a forts sacrificis en les esferes econòmiques. — Haves.

Dinamarca i Rússia

Copenhaguen, 9. El Parlament ha ratificat el conveni comercial concertat entre Rússia i Dinamarca. — Haves.

Espia alemany

detingut a Bucarest

Bucarest, 9. La policia ha detingut un agent d'Alemanya, el qual vestia uniforme de l'exèrcit romanès.

El documents que se li trobaren en son poder han provat que la seva missió era mantenir l'enllaçament entre Alemanya i la República dels Soviets. — Haves.

L'Exposició Cardona

de Londres

París, 9. L'ambaixador d'Espanya a París, senyor Quiñones de León, l'ex-ministre espanyol, comte de Gimeno i el senyor Molina, secretari de l'ambaixada, visitaren aquest matí l'Exposició de pintures de l'artista espanyol don Joan Cardona. — Haves.

Intel·ligència a Lausana

Lausana, 9. Els caps de les delegacions aliades, que ja han rebut instruccions dels seus Governos respectius, deliberaran aquest matí sobre la situació actual.

Per unanimitat, foren aprovats els punts de vista dels Governos de París, Londres i Roma, respecte al pagament dels cupons del Deute Públic.

Els caps de les delegacions aliades es negaren, després de les deliberacions, a donar cap nota ni indici als representants de la premsa, respecte de la qüestió tractada.

Se sap, no obstant, que hi ha entre ells intel·ligència completa, sobre tots els punts de vista. — Haves.

Les finances franceses

París, 9. La Comissió d'Hisenda del Senat s'ha reunit a l'objecte d'escoltar la lectura que va fer el ponent general, de l'informe que té redactat referent a l'equilibri del pressupost general per a 1923.

En l'esmentat informe queden fixats els ingressos ordinaris en 23.042.140.960 francs i les despeses ordinàries en 22.154.600.222 francs, resultant, per tant, un superàvit de 887 milions.

Aquest superàvit s'ha aconseguit mitjançant:

Primer. Una plus value de 2.800 milions en la recaptació d'impostos.

Segon. Una disminució de 1.000 milions aproximadament en les despeses dels diferents ministeris.

Tercer. Per determinats ingressos suplementaris. — Haves.

L'Estatut de Tànger

Tànger, 9. Per encàrrec i delegació de la Cambra de Comerç marxara a París, abans de començar la Conferència de Londres, una comissió per a fer tramesa al senyor Poincaré d'una detallada exposició contenint les reivindicacions de la colònia francesa a la capital marroquina. — Haves.

Desordres a Coblença

París, 9. Comunicuen de Coblença a l'Echo de París que els comunistes i la policia tingueren una topada en la dita població, resultant uns trenta ferits. — Haves.

Incidents a Galata

Londres, 9. Comunicuen de Constantinoble que s'ha produït un incident aquest matí en l'església grega de Galata, durant la lectura de la sentència d'excomunió dictada contra els agressors del patriarca grec Meletios.

L'incident es produí perquè la policia britànica detingué el cap dels agressors a conseqüència d'haver agredit a cops a un individu que ostentava l'uniforme anglès.

En el moment de la detenció, la policia turca va intervenir i llurà al detingut de les mans dels anglesos.

En tenir coneixement del fet el general Harrington, cap de les forces britàniques a Constantinoble, ha exigít energicament que el detingut sigui tornat immediatament a les autoritats angleses. — Haves.

Les aspiracions de Xipre

Londres, 9. Comunicuen de Limassol (Illa de Xipre), que el dia 6 de l'actual, se celebra una gran Assemblea a Nicosia.

Després de llarga deliberació, es votà per unanimitat, la reunió de la Illa de Xipre a Grècia, la seva mare pàtria.

En cas de que Anglaterra rebutges injustament aquesta reivindicació, l'Assemblea nacional reclamarà la concessió de llibertats polítiques, perquè la Illa de Xipre es pugui governar ella mateixa.

Una nombrosa delegació, presidida per l'alcalde de Nicosia, sortirà el vinent diumenge cap a Atenes, amb l'objecte de rametre les conclusions adoptades pel ministre de l'Interior. — Haves.

Japonesos i bolxevistes

Tòquio, 9. Sembla que el representant soviètic senyor Joffe, ha acceptat les condicions japoneses per a entaular negociacions preliminars amb el Govern dels soviets. — Haves.

La salut de Liautey

París, 9. L'estat de salut del mariscal Liautey era satisfactori aquest matí. — Haves.

Revolució a Bulgària

París, 9. (Urgent). — Comunicuen de Sofia que l'exèrcit ha fet caure el Govern i que tots els ministres estan detinguts. — Haves.

Maniobres nàutiques a Suresnes

Suresnes, 9. — Procedent de Cherbourg ha arribat la petita flota francesa composta de dos torpediners, dos caça torpediners, dos caça submarins i un submarí.

Aquesta petita flota pendrà part a la jornada nàutica que es celebrarà demà. — Haves.

La Festa de la Rosa de Fontenay

París, 9. — Demà, diumenge, se celebrarà a Fontenay, la típica festa anual, anomenada «Festa de la Rosa».

Aquest any es farà els honors de la rosa al poeta Georges Docquois i al músic Albert Roussel, autor de «Padmavati». — Haves.

El sumari contra Hollein

París, 9. — Com que avui es tanca la sumària contra el diputat comunista alemany Hollein, aquest serà posat probablement en llibertat demà mateix, però a continuació serà conduït a la frontera, per la policia francesa. — Haves.

Curiositats mundials

SACRIFICIS HUMANS A L'INDIA

Malgrat la severíssima vigilància dels anglesos, els sacrificis humans es practiquen a l'Índia en honor de la deessa Sarga, representada per una figura monstruosa que duu al coll un collar d'ossos, i que necessita l'homeatge de sang humana per a concedir una mercé.

Un missioner alemany, que ha passat vint anys en una regió on és molt més fàcil trobar un tígre que un europeu, ha explicat a la «Frankfurter Zeitung» una història extraordinàriament tràgica.

A la província de Cionagpur, que forma part del Bengala, una nit, un viatger europeu va demanar hospitalitat a casa d'un indi. L'amo el va recollir i el va obsequiar degudament cedint-li per a passar la nit l'únic llit — o cosa que s'hi semblava — que hi havia a la casa. El viatger, acostumat a dormir a terra, trobava el llit massa tou i estava desvetllat, per qual motiu es va llevar i va anar a jeure a terra, prop dels altres de la casa. Poc després va adonar-se que el fill gran de l'amo havia anat a apropar el llit vacant.

Al matí següent, anava a pendre comiat de l'amo, però ningú sabia on era. A poc va comparèixer l'amo i, veient l'europeu, restà esverat, entrà precipitadament a la casa i sortí fent grans udols.

Durant la nit, havia volgut matar l'hoste europeu en honor de Sarga, però havia mort el seu fill gran, i aleshores venia d'enterrar-lo secretament, creient que enterrava el foraster.

ZACCONI ESTA DESCONTENT

L'actor Zacconi, parlant amb un redactor del «Resto del Carlino», ha dit que, després d'unes 15 funcions, que donarà en el «Comuna», no treballarà ja més a Itàlia.

«No és que em manquin forces; em sento fort i apte com mai. Sóc home de consciència i quan senti que perdo les forces, em retiraré. Però, si tinc forces per a treballar, no en tinc per continuar la lluita sorda, subterrània, amb tantes camarilles, amb tantes de monopolis, que han fet del teatre italià una botiga. Els actors estem ara reduïts a ésser instruments dels industrials. La personalitat artística, el sentiment de l'estètica, la tendència pròpia, els interessos de l'art, tot això és res, davant dels interessos supremes del portamonedes de l'empresari. Ja en tinc prou. M'en vaig a Amèrica i potser hi estaré dos anys. Tinc propostes de França, d'Espanya, d'Hongria. Tornaré a Itàlia per reposar, però per a treballar-hi, no.»

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Diumenge, 10 de juny de 1923

De Madrid estant

Ja hi tornem a ésser!

ES infalible: tot just comença el govern a rectificar i desmentir a dreta i esquerra, a treure notes i contranotes als diaris; tot just comença a dir que ara va bé, que mai hi ha hagut tanta pau i tanta tranquil·litat i que si el diari no ho porta bé hauria de portar, ja se sap: la qüestió del Marroc ha dat una altra sotragada i amenaça de nou engolir-ho tot.

Això del Marroc s'assembla a la tela de Penelope. Sempre teixint i desteixint, i tornant a començar. El més admirable és potser aquesta heroica i valenta i conformista continuïtat amb què, en obediència al compliment del seu deure, es bat en terres africanes un exèrcit que, en el fons, per errors d'uns i altres no sap per què guerreja ni on va ni quin és el seu objectiu immediat.

Perquè, en ordre a aquest evident desgavell, a aquesta manca absoluta d'orientació en la campanya i en la direcció política de la campanya, a aquesta inseguretat de criteri i de pensament en el govern amb referència a l'afar del Marroc, el darrer i sagrant combat de Tizzi Azza és ben expressiu i revelador.

Malgrat la mort de molts homes i que moltíssims més hagin restat inútils i ferits, el Govern es declara satisfet perquè, segons diu, s'han complert tots els objectius de l'operació.

Aquests objectius semblen ésser dos: l'un, palesat i confesat, el proporcionar queviures a la posició de Tizzi Azza; l'altre, menys clar i que fins sembla que es vol mig amagar, la rectificació de la línia del front. El govern es mostra, en po que fa referència a aquest segon objectiu, bon xic enigmàtic, segurament per tal de no esverar la gent, encara que aquesta és la millor manera d'esverar-la.

Deixem-lo de banda, doncs, si volen. Però, àdhuc afegint-lo a l'altre objectiu, ja esmentat, no es veu de seguida una enorme desproporció tràgica entre aquests objectius i la magnitud i les baixes del combat?

I el pitjor de tot, el que amb relleu violent assenyala la terrible importància d'aquesta boja manera de fer la guerra, rau en el fet que episodis com aquest es presentaran a cada punt. Perquè cada dos dies cal proveir la posició de Tizzi Azza. Avui mateix s'intentarà la conducció d'un altre comboi... No s'està veient tota la tremenda i estèril grandària d'aquest desgavell?

Per altra banda, o la posició de Tizzi Azza representa un avenç en el camí d'Alhucemas, o no representa res. D'aquí cal deduir quina ha d'ésser — en una estratègia militar — la continuació d'aquest episodi: sagnant que ha llevat la vida a En Valenzuela.

Esgarrifa pensar la inconsciència, la divagació i la manca de criteri amb què Espanya juga aquesta aventura del Marroc. Quasi no ha sortit del perill passat, quan ja ha de gemegar per un altre cop rebut.

Però, la veritat, duent-se com se duu la campanya, això no pot fer estrany. Gairebé resulta miraculós que les coses no hagin arribat més amunt.

Ara tot és curar que la premsa no digui res, no divulgui res, no comenti res. Tremolem. Quan això s'esdevé, és senyal que tot va molt pitjor del que es vol fer creure.

Ara tot són lamentacions, gemecs i crítiques. Ara tot són atacs amb objectius directes. Ara el comboi va cap a Tizzi Azza. Però demà passat ja hi tornarem a ésser! Demà passat ens caldrà començar altra vegada.

No sé pas quina mena d'estantís tarannà s'és emprat de tanta gent.

Es que hi ha com un decandiment absolut, com un desengany definitiu.

Vai a dir que hi ha de què.

7-VI-23.

RAFAEL MARQUINA

A la memòria de la senyoreta Mateu

Organitzada per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, avui, a les cinc de la tarda, se celebrarà al Palau de la Música Catalana, una sessió necrològica a honor de la fundadora de diversos organismes socials i de caritat, la virtuosa senyoreta Maria dels Àngels Mateu i Pla.

Els parlamentaris nacionalistes

Anit passada van reunir-se els diputats i senadors nacionalistes de la Lliga per acordar el pla de campanya parlamentària a realitzar des de la setmana entrant, en què tots es traslladaran a Madrid.

Les Idees i les Imatges

MONTAIGNE I L'ESpanyA

De l'erudit, simpàtic i amical recollidor del Quai Malaquais — la llibreria editorial Champion — ens arriba un petit llibre, «La fortune de Montaigne en Italie et en Espagne», per M. Victor Bouillier (1).

Ens assabentem, tot seguit, — detall curiós i inesperat — que el primer i, sens dubte, el més il·lustre escriptor entre els espanyols que s'ocupà de Michel de Montaigne fou Quevedo, el qual, dit sigui de pas, fou el traductor just i afinat — si no ens ho asseguressin nos ho creuríem — de la introducció a la vida devota de Sant Francesc de Sales.

Quevedo llegí, gustà i comentà els «Essais».

Cap altre escriptor espanyol — ens diu En Bouillier — concedí importància ni s'interessà per Montaigne, fins als temps moderns. Ha estat Menéndez Pelayo el que ha escrit, durant els temps moderns. Ha estat Menéndez, amb autoritat i encert sobre el particular. Azorín, més recentment, ha anat, bécia i pulcre, el text del bordes pirronia.

Azorín, aquest llevant de «la mela»...

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Victor Bouillier: «La fortune de Montaigne en Italie et en Espagne». Ed. Champion. 1. Quai Malaquais. Paris. 1923.

Dietari històric

10 de juny de 1848

COMENÇA LA DEMOLICIÓN DE L'EX-CONVENT DE CAPUTXINS PER FER-HI AL SOLAR UNA GRAN PLAÇA

Fa poc parlàvem del Teatre Nou, que ocupava el terreny de l'horta del convent de Caputxins. Per ampliar-la, comença a tirar-se a terra el convent a fi de poder edificar-hi una plaça (que fou l'anomenada Reial), formant un rodó entre la Rambla i el carrer de Fernando.

Per la desamortització passaren aquells béns als particulars (un d'aquests En Bacardí), els quals construíren cases uniformes, amb portic, i dos passadges. Es reservà com espai públic el que ocupaven l'horta i els claustres, de 84 metres de llarg, 565 d'amplà i 4.704 de superfície.

Era un lloc molt concorregut de Barcelona. Vora l'ex-convent hi havia el Café d'Uxels i l'antiga Fonda de les Quatre Nacions, de la qual sortien les diligències i galeres. En aquell temps el centre de la Rambla era més alt que la via dels costats, baixant-se per esglaons davant de la fonda i el carrer Nou.

La situació del convent comprenia l'església en què que és ara Passatge de Madrazo, i en fer-se la plaça s'inclougué part de les cases del carrer del Vidre, totes d'aspecte rural.

La Plaça Reial no es feu fins l'any 1856, i al centre es col·locà el model en guà d'una estàtua de Ferran VII, que era tan antieclèctica i evocava tants de mals records, que els estudiant de dibuix de Llotja, la destruïren a cops de pedres.

Hem esmentat el Teatre Nou que s'instal·là en la que fou església. Atribuïm a tenir importància i competí amb el Principal, sobretot en la representació d'òperes, ja que s'hi cantà per primera vegada a Barcelona «Roberto il diavolo» i «Les Hugonots».

Afavorí aquests llocs el fer-se de moda, l'estiu, a la nit, passejar per la Rambla de Caputxins, on es posaren cadira de boga que ocupava la gent elegant.

ESPIGOLAIRE

Sardanes

La Comissió Pro-Foment de la Sardana, del Centre Excursionista «Rafel Casanova» ha dirigit un manifest excitant els catalans a imposar la sardana arreu de Catalunya. També dona compte de la seva fusió amb l'Agrupació Montseny, de Gubells.

Els guants canyella

ES completament impossible que us digui on he comprat els meus guants canyella. En primer lloc, no em recordo el nom del carrer. Després, molts de vosaltres, no el sentiu, el canyella en els guants. Un tuyau en aquest ram us deixaria freds. Però sobretot — he de confessar-ho — no em plauria que d'avui a demà anés massa gent amb guants canyella. M'agrada portar-los i m'agrada veure que els altres no els han vist, o si els han vist ha estat de la mateixa manera que els homes veien caure les pomes abans que Newton descobrís en el caure d'una poma no menys que la llei de la gravitació. Ningú, fins ara, no porta guants canyella — pell d'isart tenyida de canyella — sinó jo.

En Torras i Bages explicava d'una gran ment catalana, embolcallada en un cos benigne i negligent, una anècdota que em ve a la memòria. El gran home un dia no va pas comparèixer al rodol de sos amics ben bé com solia, tot desmanegat i amb les mans a les butxaques. Anava singularment erecte i movia la testa amb una certa fatuitat. Els amics, sorpresos, van desaparèixer-li qui sap les preguntes. — L'animal home — respongué ell, — ha estrenat uns pantalons.

El seu cas no és ben bé el meu. Jo no he canviat de gest, de posat. Em sento, per dins i per fora, conseqüent amb el ja anterior a l'adquisició dels guants canyella. Aquest parell de guants no ha produït en mi una innovació, sinó una mena d'estímul general. Sobtadament, s'ha rejuenit l'interès dels meus ulls en les coses del món: he descobert mil precositats en el tors d'un cert captaire brut que sempre m'havia fet fàstic, i en una paret plena d'anuncis i amb inscripcions i caricatures polítiques al guix i al carbó. La meua passa, encara d'aspecte greu, s'ha tornat infinitament més elàstica: em temo que potser hauré fet mal fet de no aprendre de ballar. Se m'acuden ensem tretze o catorze idees gracioses al conjur de no sé quina música que fan avui els arbres i els murmuris de la gent que passa. I, de fet, tothom està com avivat, igual que si hi hagués uns músics, al cap del carrer, que toquessin un pas-doble. I, en el fons, és que jo els inspiro simpatia. A les dones sobretot. Si fossin reflexius — però la gent no és mai reflexiva — se n'estranyarien ells mateixos de la simpatia amb què em veuen a mi, que tantes vegades he passat a llur costat sense que en fessin cabal. Vaig vestit com els altres dies, tinc els mateixos anys, i avui ni tan solament he pogut afaitar-me, però la veritat és que els guants canyella, sense canviar-me, em canvien. Sóc igual i sóc millor. Prenc un to, una qualitat. La gent no s'adona, o molt poc, dels meus guants, però és evident que hom em veu sota una llum millor, que «parlo» més, amb les mans enfundades en canyella. M'he descobert en el darrera lluentíssim d'un carruatge nou, i, la veritat, ni em coneixia. Puc exercir, ja ho veig, alguna suggestió. Però tinc ganes de passejar, de deixar córrer tot el que no sigui l'elemental defícia de viure. Sé que si ara volia fer quelcom de transcendental, em sortiria bé. Ja n'estic segur. No tinc cap necessitat de demostrar-m'ho a mi mateix amb els fets. Deixem els èxits per als pobres diables que potser s'han passat mesos i mesos esblaimant-se per a assolir-los. Em sento generós. Però, en realitat, potser és que em temo que les odes immortals que jo escriuria no em farien tan feliç com els meus guants canyella. I jo tinc aquest maleït costum, quan una cosa em preocupa, de deixar els guants en un tramvia, a mà dreta, sota un diari. (De moment em penso d'haver abandonat només el diari.)

Ara se m'afigura aquell pallasso que eixia a la pista en una bicicleta tota estropejada, en mànagues de camisa, i sense coll, i només amb un puny. El pallasso exhibia orgullosament el seu puny únic, que era de cel·luloide, i deia amb un esguard circular, tot radiant: — Siemppggue elegante! — Penso melangiosament que potser sí que aquell home era la meua caricatura o, si voleu, el meu retrat. Però els homes, no solament per viure nosaltres, sinó perquè els altres tolerin que nosaltres visquem, necessitem una il·lusió. Els altres poden riure's de les nostres il·lusions, però qui va a la vida amb els ulls opacs val més que se'n vagi a les golfes. Jo havia estat, aquests darrers dies, espiritualment malalt. Havia arribat a fer una dissecció crítica de mi mateix. En confiança us puc dir que no en quedava res. Però ara em sento ple de salut. He recobrat les ales del cor. Amb els guants n'hi ha hagut prou. Fet i fet necessitem, com el pa que mengem, una petita sensació de superioritat.

JOSEP CARNER

Nou establiment

El conegut comerciant en objectes per a reclam, En Joan Vilaró, ha traslladat la seva botiga del carrer de Balmes a la Granvia de les Corts Catalanes, número 600.

Ahí es celebra la inauguració del nou establiment, assistint-hi gran

part dels industrials de Barcelona, clients d'aquella casa, que fou la primera de l'article que s'obri a Espanya.

La presentació de la botiga inaugurada ahir es bonica i la forma d'ésser presentats els objectes crida l'atenció.

En Joan Vilaró rebé moltes felicitacions pel progrés que això representa en el negoci.

PER LA LLIBERTAT POLITICA DE CATALUNYA Voteu la candidatura

TOT VOT RESTAT A LA LLIGA

La protesta contra el govern

LA paciència de la capital de Catalunya ha ultrapassat ja tots els límits. El document que signaren totes les entitats econòmiques, artístiques i culturals de Barcelona no ha merescut encara la contestació del govern. Continua la passivitat del Ministeri lliberal davant la greu situació creada a Barcelona, com a conseqüència de la ineptitud del poder públic.

Però Barcelona s'ha redreçat, disposada a impedir que continuï aquest estat de coses. Barcelona sent la necessitat orgànica de l'expansió. Barcelona vol viure i vol engrandir-se al mateix ritme alliberador de la vida i la grandesa de Catalunya. Barcelona no tolerarà que la monstruosa complicitat de l'odi i de l'enveja posi entrebancs al seu esdevenidor. Barcelona no tolerarà que els enemics de la pàtria secundin amb llur passivitat i llur incompetència les maniobres dels enemics de la ciutat.

La manifestació de protesta contra la conducta del govern, que s'ha organitzat espontàniament a l'acte del sepeli d'En Josep Francesc, una de les darreres víctimes del terrorisme, és un símptoma que el Ministeri lliberal ha de tenir en compte. És un avís que cal atendre.

La indignació de la urbs ha tingut una doble manifestació: d'homenatge i simpatia a les víctimes, a totes les víctimes, del terrorisme; i de protesta contra la conducta del govern i la indefensió dels ciutadans.

El senyor Barber, parlant amb els periodistes, ha dit que li semblava convenient haver presenciat aquesta manifestació, encara que fos per a ell tan desagradable, car és convenient que les autoritats coneguin l'estat de l'opinió pública. Creiem, doncs, que el senyor Barber no dubtarà pas ara de l'estat de l'opinió barcelonina i podrà informar-ne el govern amb veritable coneixement de causa.

Barcelona està disposada a defensar la seva pròpia vida, que és la vida de Catalunya. El govern haurà de sortir de la seva passivitat intolerable o patir les conseqüències ineludibles de la seva conducta. Haurà de governar o deixar governar.

El desprestigi del govern de concentració lliberal, desprestigi que s'ha anat accentuant en sis mesos d'actuació desencertada o d'inhibició suïcida, ha arribat ja als extrems que revelen les manifestacions de Barcelona, on el seu representant ha pogut constatar personalment l'hostilitat de l'opinió pública, i de Saragossa, on el ministre de Gràcia i Justícia no ha pogut presidir l'enterrament del cardenal Soldevila, limitant-se a assistir als funerals, en la forma que tots sabem.

Quant a Barcelona, ja no s'accontentarà amb discursos del senyor Alba o del senyor Garcia Prieto, ni amb notes oficinoses dels Consells de ministres que han d'ésser desmentides, ni amb converses del duc d'Almodóvar del Valle. Barcelona està decidida a defensar-se i, si el govern no compleix aquest deure elemental, es defensarà ella mateixa. Es defensarà i triomfarà, car la voluntat de Barcelona és molt més forta que tots els seus enemics junts.

Cal que ningú no ho oblidí.

Els electors falsos

Sanció penal de la Llei electoral

Serà castigat amb multa de 25 a 250 pessetes (artícles 67 i 69):

«EL QUE VOTI DUES O MES VEGADES EN UNA ELECCIO, PRENGUI NOM D'ALTRE PER A VOTAR O HO FACI ESTANT INCAPACITAT O TENINT SUSPES L'EXERCICI DE TAL DRET.»

«EL QUE, SABENT-HO, CONSENTI SENSE PROTESTA, PODENT FER-LA, L'EMISSIO DEL VOT EN ELS CASOS ANTERIORS.»

«EL QUE NEGUI O RETRASSI L'ADMISSIO, CURS O RESOLUCIO DE LES PROTESTES O RECLAMACIONS DELS ELECTORS O NO.»

DONI RESGUARD AL QUE LES FES.

El processament per aquests delictes porta aparellada en els funcionaris públics la suspensió d'empleu com la manca de pagament porta l'arrest corresponent assenyalat pel Codi.

La nota còmica

Retallem de «La Vanguardia»:
«Se nos ruega la publicación de una nota en la que se dice:

«La junta directiva de la Unión Monárquica Nacional, después de deliberar sobre la conveniencia de acudir o no, a las próximas elecciones provinciales, decidió aconsejar la abstención a los adictos a su política.

Atenta la Unión Monárquica Nacional a todos los problemas actua-

Lliga Regionalista

Oficines electorals

Resten obertes per la consulta del públic les següents oficines electorals, on tothom podrà anar a saber on té el vot. Advertim, però, que la situació dels col·legis electorals és, amb comptadíssimes variacions (que oportunament assenyalem) la mateixa que la de les darreres eleccions de diputats a Corts.

DISTRICTE II «PROVINCIAL»

Districte II municipal: Oficina electoral nacionalista, Mercaders, 40.
Districte III municipal: Lliga Regionalista, Boters, 4, principal.
Districte IV municipal: Oficina electoral nacionalista, P. Sant Joan, 113.
Districte VI (de Provença a Travessera): Ateneu Autonomista Districte VI, Enric Granados, 32.
Gràcia: Lliga Regionalista de Gràcia, Salmerón, 73.
Poble: Ateneu Nacionalista Verdader, Nàpols, 215.
La Sagrera: Casal Nacionalista Sagrerenc, Sagrera, 155.
Horta: Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.
Poble Nou: Ateneu Democràtic Regionalista, Wad-Ras, 208.
Guinardó: Casal Nacionalista Guinardorenc, Avinguda de Montserrat, cantonada a Sales Ferrer.
Sant Martí: Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.

DISTRICTE III «PROVINCIAL»

Barceloneta: Casal Nacionalista, Alegria, 25.
Districte V: Associació «Catalunya», Nou de la Rambla, 16.
Poble Sec: Oficina electoral nacionalista, Marquès del Duero, 123.
Barriada de Corts Catalanes-Urgell: Ateneu Democràcia, Aragó, 135.
Sans: Casino de Sans, Sans, 114.

les, ha venido trabajando sin ostentación, acerca de los poderes públicos, para procurar la atenuación de las graves dificultades que detienen el progreso de Cataluña, en estos momentos de peligro para la vida de Barcelona infortunada, al presenciar como los causantes de sus desdichas se preparan a dirimir aparentes discordias, renuncia a las ventajas que si interés partidista podría alcanzar de esa fingida lucha, dejando la responsabilidad de la contienda a quienes han falseado el censo.»

Aplec de la Sardana

Moltes associacions excursionistes han suspès les excursions que tenien projectades per avui, a fi de poder assistir a la Festa Major de la Sardana. Algunes han organitzat excursions pels voltants de l'aplec, amb el doble intent de combinar-se les sardanes amb la pràctica de l'excursionisme.

La piadosa visita a la cambra mortuòria de mossèn Cinto a la Villa Joana, serà efectuada com de costum. A fi d'evitar aglomeracions que podrien ocasionar perjudicis, encara que involuntaris, al material i mobleatge de l'Escola de Deficients que l'Ajuntament té instal·lada a l'esmentada Villa, la gent haurà d'entrar-hi ordenadament i seguint les instruccions de la Comissió i dels guàrdies urbans. Mentrestant, la festa tindrà lloc al bosc de Villa Joana, on hi ha una excel·lent ombra, dansant-s'hi els ballats i les sardanes. Aquesta disposició ha estat presa per l'Ajuntament, per a evitar que el públic s'agomboli a l'interior de la Villa Joana. D'aquesta manera es podrà fer la visita tradicional a la cambra on finà el gloriós poeta de Catalunya amb la devoció que requereix. La Comissió té interès a fer constar que no es tracta de limitar la festa, sinó d'organitzar-la d'una nova faïsa pels motius esmentats. Per aquesta causa és d'esperar que el poble, fent-se'n càrrec, atindrà amb bona voluntat les dis-

posicions que s'han dictat pel major éxit de l'aplec.

La Comissió convida tots els amants de la nostra oansa i de la seva festa anyal a l'apat que el dia de l'aplec celebrarà al Restaurant Serra de Les Panes. Els que desitgin assistir-hi, poden passar a inscriure's a la secretaria de la Comissió organitzadora.

Els programes de luxe de l'aplec de la Sardana, encarregats a l'editorial Català, són força atractius, figurant-hi la partitura per a piano de dues sardanes del mestre Garreta, al qual anirà especialment dedicada la festa d'avui.

També hi figura el retrat d'aquest eminent músic i una assenyada biografia, deguda al conegut escriptor empordanès mossèn Vicens Piera.

El vigorós poeta En Josep Maria de Sagarra, ha escrit una bella poesia, expressament per al programa de l'aplec, la qual porta per nom: «La Sardana».

Els programes de luxe d'enguany són, com els darrers, un bon record de la diada.

Entre les darreres sardanes arribades a la comissió, cal esmentar la del jove compositor senyor Bori Barbosa, que porta per nom: «El foc de les ginesteres».

Van repert-se a la secretaria de la Comissió organitzadora, Rambla de Santa Mònica, 25, un sens fi d'adhesions d'entitats, essent moltes les que assistiran a l'aplec amb llur bandera.

Entre les darreres adhesions rebudes cal esmentar les següents: Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona, Orfeó Català, Joventut Nacionalista Obrera d'Acció Catalana, Centre Excursionista de Catalunya, Ateneu Empordanès, Lliga Regionalista, Escola Catalana Mossèn Cinto, Esbart Català de Dansaires, Unió Catalana, Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, Joventut Nacionalista Els Montserratins, Foment Ex-

La nostra cam

Districte

En Felip
Banquer.—Vice-President

En Josep
Advocat.—President de la Man

En Lluís Pu
Advocat.—President de d'Alcalde de

Districte

En Josep
Doctor en Medicina.—

En Josep
Propietari.—Ex-Tinent

En Jo

Industrial.—Preside

curcionista de Barcelona, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Escola Orfeònica, Foment Autonomista Català, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Foment de la Sardana de Badalona, Pomell de Joventut Flors de Maig, etcètera, etcètera.

La nit de divendres va reunir-se el ple de la Comissió Organitzadora per a resoldre els darrers detalls d'aquesta gran diada. En la reunió va donar-se compte de les nombroses adhesions rebudes i dels comunicats de diferents associacions anunciant l'assistència a l'aplec. De les opinions exposades en la reunió, va deduir-se'n que la festa assolirà un èxit mai vist.

Va acordar-se que, a tenor de la disposició adoptada per l'Ajuntament, la festa que ha de celebrar-se a la Villa Joana tinguí lloc al bosc, on el públic podrà ballar sardanes a la seva ombra.

La Comissió recomana en gran manera que el poble que assisteixi a la Villa Joana respecti i faci respectar els mobles que hi hagi, puix seria molt de doldre que una propietat com la de Villa Joana, que l'Ajuntament té habilitada per aixoplugar i instruir els nois deficients, sofri el més lleu perjudici.

El Foment de la Sardana i l'Agrupació Sardànica de Sant Martí han cedit a la Comissió de l'aplec les tarimes per a la magna audició de la nit a la plaça de Catalunya. Es d'agrair aquest bell gest en pro de l'aplec de la Sardana, que honora les dues entitats.

Com de consuetud, a les deu del matí, a l'església parroquial de Vallvidrera, se celebrarà un solemne ofici en el qual es cantarà la Missa de la Mare de Déu de Núria, original de mossèn Romeu. També, com és costum, serà permesa l'entrada de les banderes de les entitats que vulguin adherir-se manifestament a la cerimònia i podran ésser benedides les que s'hagin inaugurat durant l'any. A continuació, la cobla «Antiga Pep de Figueres» farà sentir les melodio-

PER LA DIGNITAT CIUTADANA DE BARCELONA de la Lliga Regionalista

UN VOT DONAT ALS RADICALS

per Barcelona

«provincial»

Chamendi
Mancomunitat de Catalunya
Pujals
de Barcelona, Conseller
de Catalunya.
acasa i Deu
nacionalista, Ex-Tinent
de Barcelona.

«provincial»

Estadas
Casal Nacionalista de
Wendrell
Ajuntament de Barcelona
Chovar
Esportiva de Saris.

es notes de la sardana, obra del fun-
dador, En Pep Ventura, «Per tu
ploro».

Estendards, senyeres i penons se-
ran, després, el guiatge de la multi-
tud, i la conduirà dret als camins
de la muntanya que menen a Vila-
Joana, on l'Esbart de Dansaires «Pa-
tria», de l'Ateneu D. R. del Poble Nou,
dansarà tres ballets, els quals seran
acompanyats per la cobla «La Princi-
pal», de Perelada. Tot seguit es to-
caran tres sardanes de coneguts
compositors.

A les quatre de la tarda, solem-
nial audició de sardanes en homenat-
ge als compositors catalans, prenent
part les cobles «Antiga Peps», de
Figueras; «La Principal» de Perelada;
i «La Principal Barcelonina», que,
ultra fer-nos sentir un escollit pro-
grama de sardanes, n'estrenaran els
principals compositors nacionals, fi-
nalitzant la festa amb una extraordi-
nària audició de sardanes a la plaça
de Catalunya.

L'aniversari de Mossèn Cinto

Avui, diumenge, a les vuit del
matí, el Chor infantil i l'Orfeó Mos-
sèn Cinto sortiran del seu casal (Pas-
seig de Sant Joan, 113), per anar
al Cementiri Nou a retre homenat-
ge a la memòria del gran poeta na-
cional portant flors a la seva tomba.
A les deu, davant de la roca que
guarda les despulles del gloriós prin-
cipe de les lletres patries, els esmen-
sats Chor i Orfeó cantaran, ultra el
respons de consuetud, altres com-
posicions adequades al lloc inspira-
tes en textos de l'excels cantaire.
Els deixebles de l'Escola Catalana
Mossèn Cinto recitaran algunes poe-
sies originals del seu immortal pa-
tre.

L'Escola Catalana Mossèn Cinto,
entenen que la més alta virtut d'un
poble és honorar als seus morts il·lus-
tres i ensenyar als infants de prac-
ticar-la, convida tots els ciutadans
a aquest acte pietós i patriòtic.

Visites electorals

A l'Ateneu Verdaguer

Mentre estava en la tasca d'orga-
nització la intervenció de les sec-
cions electorals de la barriada del Po-
ble, aquells entusiastes companys
reberen la visita dels candidats En
Joan Vallès i Pujals, En Feix Escalas
i En Lluís Puig de la Bellacasa,
els quals acompanyava el diputat
de la Mancomunitat En Santiago de
Riba.

El president de l'Ateneu va fer
una afectuosa presentació dels visi-
tants i recomanà una entusiasta ac-
tuació per a fer triomfar llur can-
didatura, la dels homes més ab-
negats en l'organització i defensa de
la Mancomunitat de Catalunya.

EN SANTIAGO DE RIBA

En Santiago de Riba remarca la
importància cabdal que tenen per als
catalans les eleccions dels diputats
que han d'anar a la Mancomunitat
a plasmar el Govern de Catalunya,
i recomanà els candidats que pre-
senta la Lliga Regionalista, tots ells
de catalanitat provada en llur ac-
tuació dins de les corporacions.
(Aplaudiments.)

EN PUIG DE LA BELLACASA

El candidat En Lluís Puig de la
Bellacasa diu que si surt elegit anirà
a la Mancomunitat a continuar i
a afirmar aquella obra tan sàvia-
ment iniciada i organitzada pel gran
patriota En Prat de la Riba. (Grans
aplaudiments.)

EN FELIX ESCALAS

L'altre candidat, En Félix Escalas,
recorda que quatre anys ençà, allí
mateix, En Vallès i Pujals, En Jaume
Bofill i Matas i ell demanaren el vot
als electors d'aquella barriada. Ara,
no els acompanya En Bofill, per la
causa que tots sabem, per haver-se
després una branca de l'arbre de la
Lliga. Amb el pretext de fer una més
intensa actuació de catalanitat, amb
dolor veiem que la seva obra no és
més que un greuge a la Lliga Regio-
nalista i als seus homes que fa 25
anys que breguen per la causa de
Catalunya. Veuen quin és la seva
acció, que el nostre més gran enemi-
c, la U. M. N., no ha presentat can-
didatura, perquè ha considerat que
ja n'hi havia prou que els naciona-
listes ens baralléssim als uns contra
els altres.

Fa grans lloances dels seus com-
panyos de candidatura, En Vallès i
En Puig, i diu que van a la lluita
per a retornar la sobirania a Cata-
lunya. (Grans aplaudiments.)

EN JOAN VALLES I PUJALS

Seguidament En Joan Vallès i Pu-
jals pronuncia un bell parlament re-
comanant que tothom vagi a exercir
el dret del sufragi perquè les elec-
cions de la Mancomunitat han de
tenir el més gran interès per tots
els que estimin Catalunya. Cal que
la victòria de diumenge sigui esclat-
tant, perquè els nostres enemics ve-
gin que no minva l'entusiasme dels
catalans, i més en aquests moments
que en veure les nostres divisions i
discòrdies estan amantats per enves-
tir-nos i enderrocar tota la nostra
obra.

Va fer una punyent dissecció del
cadàver de l'Estat espanyol, enu-
merant les desfetes del Marroc, les ver-
gonyes de Madrid, les tragèdies de
Barcelona, i que sols es redreça en
contra de Catalunya, a la qual ni go-
verna ni la deixa governar, i caldrà
un acte d'energia de tots els catalans
per a treure'ns de sobre aquest jou.
Remarcà com en lloc de dividir-nos
i barallar-nos convé aplegar-nos per
recatalanitzar el nostre poble. Aque-
sta tasca és la que va realitzant la

Mancomunitat, fent funcions de ve-
ritable Estat, i dins d'aquest orga-
nisme anirem nosaltres a refermar
aquesta actuació iniciada pel nostre
gran patriota En Prat de la Riba.

Els electors no s'han d'accontentar
amb votar, sinó que dins de les se-
ves relacions han de cooperar a l'o-
bra de conjunt de recatalanització.

Acaba amb una entusiasta para-
grafada dient que fent-ho així con-
tribuiran al triomf de la llibertat de
Catalunya. (Grans aplaudiments.)

A LA LLUITA

Els oradors s'acomiadaren i els
interventors es reuniren per a rebre
la documentació i les instruccions
per actuar demà en la tasca de ga-
rantir la veritat del sufragi.

Candidats nacionalistes

BARCELONA CAPITAL

Districte II «provincial»

Félix Escalas i Chamendi
Lluís Puig de la Bellacasa i Deu
Joan Vallès i Pujals

Districte III «provincial»

Josep Alomar i Estadas
Josep Carabén i Vendrell
Josep Roig i Chovar

IGUALADA - VILAFRANCA

Josep Mari
Rosend Pich

VILANOVA - SANT FELIU

Josep M. Bassols i Iglésias
Antoni Jansana Llopart
Manuel Massó i Llorens

GIRONA CAPITAL

Salvador Gispert-Sauch
Agustí Riera i Pau
Miquel Santaló i Parvorell

OLOT - PUIGCERDÀ

Damia Casanova

Josep M. Masramon

TARRAGONA FALSET - GANDESA

Josep M. Gich i Pi

Municipi

LES CARRERES DE CAVALLS

La Comissió Central de l'Ajuntament ha
acordat proposar al Consistori que es des-
tini 20.000 pessetes per a un premi destinat
a les carreres de cavalls.

La situació de Catalunya

ANEM a elegir els diputats de la Mancomunitat de Ca-
talunya.

I els anem a elegir en uns moments crítics per a la capital de
Catalunya, per a la ciutat de Barcelona.

Malgrat això, i precisament per això, cal que tots els elec-
tors, cal que tots els catalans exerceixin serenament, conscientment,
patriòticament, aquest deure de ciutadania.

La situació de Barcelona no és sinó una conseqüència fatal
de la situació de Catalunya. Si Catalunya gaudís d'una orga-
nització autònoma que posés a les seves mans els instruments
del seu govern propi, d'un govern que sentís l'amor a Barcelona
com a cap i casal de la nostra terra, evidentment no passarien les
coses que ara passen. Tindriem els nostres conflictes i les nos-
tres discòrdies socials, com els tenen tots els altres pobles del nos-
tre tipus de civilització industrial. Però tindriem també lleis, auto-
ritats, policia, justícia i no foren possibles aquestes vergonyes de
l'endèmia terrorista i de la indefensió ciutadana.

El règim absurd de centralisme i opressió al qual viu subjec-
ta Catalunya, governada de Madrid estant per una política deca-
dent, que no sent ni pot sentir l'amor de les nostres coses, que
sovint les esguarda amb hostilitat instintiva, és la causa prin-
cipal de la situació tristíssima i intolerable de Barcelona.

Es per això que a la nostra urbs i a totes les contrades de
Catalunya les eleccions de diputats a la Mancomunitat no són ja
un afer polític, en el sentit madrileny de la paraula, sinó un
acte d'afirmació patriòtica, un acte de fe de vida, un acte de dig-
nitat ciutadana.

Votant les candidatures nacionalistes per a diputats de la
Mancomunitat votem alhora una protesta contra el govern i una
voluntat d'autonomia, és a dir, fem una doble afirmació contra la
forma en què som governats i a favor de la nostra actitud per al
govern propi.

Pensem tots que mentre siguem governats de Madrid estant,
per polítiques que no senten l'amor de les nostres coses i que més
aviat hi són hostils, per polítiques que mai no tenen en compte l'in-
terès de Barcelona, que és l'interès de Catalunya, sinó llur propi
interès immediat, personal o partidista, la situació de la nostra
urbs seguirà éssent la mateixa.

Quan parlem, doncs, de la situació de Barcelona parlem en
realitat de la situació de Catalunya, car, mentre la situació de Ca-
talunya no millori, mentre persisteixi aquesta situació que impos-
sibilita el lliure desenvolupament de la personalitat de Catalunya,
la seva capital no trobarà aquells instruments polítics que neces-
sita per a endegar eficaçment els seus conflictes i resoldre els seus
problemes.

No cerqui, doncs, ningú en la situació anormal de Barcelona
una excusa per a no exercir el dret i complir el deure de ciutada-
nia d'emetre el seu vot. És precisament la situació anormal de
Barcelona que requereix, ara més que mai, una doble manifestació
ciutadana de protesta contra el govern i d'afirmació d'aptitud per
al govern propi. I aquesta doble manifestació ha de tenir una ex-
pressió concreta en l'emissió del sufragi.

CONTRA L'AVIADA DE TRONS

El tinent d'alcalde del Districte IX, se-
nyor Cararach, ha donat terminants ordres
a la guàrdia urbana de l'expressat districte
per a la més rigorosa observància de la
disposició continguda a les Ordinacions mu-
nicipals, les quals prohibeixen l'engastament
de trons, proposant-se procedir severament
contra els infractors de tal disposició, i fent
responsables els pares d'aquells quan siguin
menors d'edat.

També imposarà multes als que sense es-
tar-hi degudament i expressament autorit-
zats, es dediquin a la venda de petards.

la filosofia contemporània, i dime-
res. (En Josep M. Batista Roca, do-
narà la primera lliçó d'Etnografia).

Avui, diumenge, a les onze del
matí, en l'Associació Deixebles Llorenç
Dalmau (València, 245), el reverend
Dr. C. Cardó monarà una conferència
sobre el tema: «Necessitat d'aquillir
intel·lectual entre la dona i l'home».

Avui, diumenge, a les dotze, en
l'estatge del Centre Social de Bet-
lem (Tailers, 45, primer), es conti-
nuaran les lliçons de Cuina pràctica
familiar, explicant el seu professor
En Ignaci Domènech la condimenta-
ció d'«Ous Caraman Chimay».

Les senyores i senyoretas a les
quals interessin aquestes lliçons po-
den assistir-hi encara que no per-
tanyin al Centre.

Conferències

Continuant la sèrie de Cursos
d'Humanitat i de divulgació cultural
que es donen a l'Ateneu Enciclopèdic
Popular, dimarts de la setmana en-
trant començarà En J. Capdevila un
curs sobre «Les figures cabdals de

Al Foment de Cultura Femenina

L'altre dia, i amb motiu de donar-se compte dels darrers preparatius aportats a la constitució del Foment de Cultura Femenina, foren convocades una escollida part de les senyores entusiastes d'aquesta formosa obra, al sumptuós palau que els senyors marquesos de Gari tenen al Tibidabo.

A les cinc en punt, i sota la presidència de la gràcia Dolores de Gari, s'obrí l'acte amb un eloqüent parlament de la senyoreta Maria Teresa Massot, la qual parlà quelcom de la gran obra que va a emprendre's, en refermar l'orientació del Foment de Cultura Femenina.

—No es tracta—digué damisella Massot—de donar vida a una d'aquestes temporades de tertúlia i solrees que amb tot taurarien de «bien» les persones de seny, ni és tampoc el nostre pensament el de fer mèrits hipòcrites, per a guanyar-nos simpaties fictícies. Cal reconèixer el nostre veritable esperit, per a establir una doble frontera entre la superficialitat i el nostre ideal de fer cultura.

Foment de Cultura Femenina, esdevindrà en ajuda eficaç de les noies mancades de mitjans per a fer-se una «dona» socialment: una veritable dona en tots els aspectes. I lluitarem perquè això arribi, creant institutius fermes, caixes d'estalvis, unes pensions i dots, on trobin aquests cors malaurats tota mena de facilitats per a fer-se ben grans en tots sentits. La nostra obra—acabà damisella Massot—no farà competència a cap dels altres centres creats per protegir les dones, però procurara ajudar-les i superar-les en tot.

La virtuosa senyora Ne Julia, vídua de Sant Romà, féu després ús de la paraula, recordant als presents els èxits fatals, a jutjar pels esforços aportats per tots els bons amics.

Heu's aquí el veritable profit d'una de les més belles conferències feministes que varem escoltar dels llavis del poeta predilecte nostre; d'aquest jove escriptor que parlant de la manca d'una institució femenina—com la que pensem avivar totes nosaltres—ens encoratja i enarborà el nostre cor envers el bé, perquè aquest és el motiu de tant d'entusiasme; per això pot ben dir-se que l'obra que avui fem, porta l'ànima tota del feminista Carles Sanahuja, i per això, temem de fer totes nosaltres que no ens perdi aquest regust de catalanitat que floria en els llavis de l'estimat poeta Sanahuja en parlar-nos de fer una obra tan santa.

Siguin les conferències perllongades, i que en recollir avui l'admiració pregonada de totes nosaltres, vulgui el bon amic Carles Sanahuja acceptar el càrrec de decidit capdavanter del Foment de Cultura Femenina, car la lluita se'ns farà menys xacrosa si podem barrejar amb la nostra tasca les dolces rimas del preat director.

El senyor Sanahuja s'aixecà emocionat pels darrers mots de la senyora vídua de Sant Romà, i parlà de la necessitat de fer ben fort el Foment de Cultura Femenina.

«Aquesta mena de castell—digué—des d'on nosaltres puguem treure del vici i la misèria tantes desgraciades des d'aquest temple, on puguem portar els cors mancats d'un esperit guerrer per a lluitar contra el destí inclement... i no he d'acceptar ben

joies aquest càrrec, si amb ell us puc també ajudar a fer gran la nostra Catalunya? Si amb ell puc deslliurar de les tenebres tantes criatures que clamen protecció?... I sí: ben joies l'accepto perquè sé bé qui són totes vosaltres, i sé també que sentiu, com jo, pàtria en el vostre cor; que també us compadint d'aquesta donzella que porta un davantal barrat amb ginesta florida, i amb regalims de sangl... Per això jo us l'accepto el vostre càrrec, perquè amb totes vosaltres podré fer bé a la Pàtria; a la Pàtria aquesta que alguns se'n fan traidors per abofar-se; a la Pàtria Dolça, estoig de mes preades il·lusions... a la Catalunya que vosaltres m'ajudareu a fer ben gran en el nostre radi de cultura i d'amor, d'aquest amor que ens ha de redimir davant de Déu i els homes!»

El senyor Sanahuja no pot acabar d'emocional, essent objecte d'una ovació indescriptible.

Acte seguit, s'oïren des del jardí un tzigants tocar els «Segadors», mentre la senyoreta Dolores de Gari, junt amb les que l'acompanyaven, s'aixecaren per a cedir la presidència al director del Foment de Cultura Femenina, don Carles Sanahuja, ocupant seients al seu entorn la secretària, Maria de les Neus Rodés; la tesorera, Eugènia de Caralt, marquesa d'Idelfonso, vídua de Romagosa, comtessa de Santa Eulàlia, Maria de la Maza i Dolores de Gari.

«Com a fi de festa, els presents foren convidats a un suculent sopar a la terrassa, amenitzat amb música i discursos.

La senyoreta Maria de les Neus Rodés, recità força bé la formosa poesia del poeta Carles Sanahuja, «Magdaló», agradant en tan gran manera, i essent sollicitada per tants, que el senyor Gari demanà al seu autor que l'autoritzés per a editar a expenses seves un petit volum de tan preciosa joia, que ofrenarà a les seves amistats.

L'actualitat anecdòtica

LES MOLESTIES D'HAVER FET UN REGAL DE CINQ MILIONS

Després d'haver proporcionat cinc milions de liras per a rescatar la magnífica Bíblia de Borso d'Este, el senyor Treccani ha cercat en va la pau. Per més que hagi amagat sota una senzilla i tranquil·la modestia l'acte generós realitzat, no ha pogut sostreure's a la ratxa de felicitacions i a la tristesa dels pidolaires. Des del dia que els periòdics difongueren pel món la nova de la recuperació del preciós còdex i el nom del benemerit Mecenes, la seva casa ha estat la meta dels cercadors d'or i la seva taula s'ha cobert de centenars de telègrams i de milers de lletres. No ens ocuparem de les felicitacions oficials i privades fetes en un sentit desinteressat i de pura admiració pel gest del senyor Treccani.

El planys no es feren esperar. Barrejades entre les lletres de felicitació, començaren tot seguit a sortir d'altres que doble sentit d'admiració i d'imploració perquè ampliés el donatiu. No es tractava de milions, ni tan sols de centenars de milers de liras, sinó d'alguns milers i fins d'alguns modest billet de mil liras. Totes les lletres començaven amb un sentit de la més alta veneració, però queien tot seguit en el pidolament, exposant necessitats.

I aquestes necessitats eren infinites: des del pa de cada dia a l'ajut per un automòbil. El senyor Treccani, que es vanta únicament d'esser cavaller del treball, prové de modesta família i coneix les aspreses de la vida. Parlar-li de misèries no era fer-li una revelació, però així i tot mai com ara havia rebut tantes nocions de vida pràctica com a través d'aquelles lletres. Eren sinceres o hipòcrites aquestes sollicituds? Si és veritat que la misèria gran i pura estima l'ombra i és púdica, la que es lliga en les lletres arribades de tots indrets d'Itàlia, no era la pobresa nua i angolosa dels autèntics desventurats. Si és veritat que la desesperació fa saltar totes les barreres, compreses des de l'amor propi i la dignitat, en aquelles lletres sols s'hi veia l'ostentació.

Tots els pidolaires, retut el degut homenatge al gest magnífic, saltan d'aquest punt a les necessitats personals, excusant-se per la inoportunitat i l'ardidesa i passant sense més entrebanos als casos de família. Veurem una senyora que voldria veure extingit un deute de vuit mil liras exclama ingenuament: «No sé perquè m'he sentit atreta a demanar un ajut...» etc.

Qui trametta aquelles lletres? La petita burgesia necessitada, oficials pensionats carregats de família, comerciants fallits, molers d'empleats endeutats, inventors perseguits pels propietaris de les cases, una senyoreta que volia comprar un tros de terreny per construir-hi una casa a llogar i obtenir-ne una renda per als seus pares vells. La valenta noia ha posat ja de la seva part «els maons, la calç i els altres materials». Ultra ja bona acció, el senyor Treccani tindria manera, amb un emprèstit, de donar una bona lliçó als parents de la constructora que li han donat proves d'una gran avarícia.

Però com acontentar la pobra i enginyosa noia sense atendre el tènedor de llibres que ha de portar la seva germana a un sospirat llorejament i no té els diners pel viatge d'examen? I a la pobra esposa que no pot portar un fill a l'escola i voldria també una ocupació pel seu marit? «Tinc 27 anys—confessa—i en passo de totes: fam, queixes i escàndols, i amb el meu marit no hi estic gens d'acord.» I el novel·lista que recomana comprar-li alguns llibres per «deslligar-lo de les estensilles de lletres que venen»? I el flequer que ha de marxar de la botiga perquè un advocat que habita al pis de sobre no pot escriure per la temperatura massa alta del forn? I la droguer arruïnada que vol venir de la província per documentar-lo a. n. p. iament sobre el seu cas i afegeix: «Si ho creu convenient vindré amb la meua senyora!»

Insinuants, però claríssimes són les demandes de les institucions de beneficència. N'hi ha poques, però totes estan desitjoses de tenir entre els egresis sostenedors una persona que s'ha conquistat de cop les simpaties generals.

Després vénen les propostes de negocis o esmerços útils de diner. El senyor Treccani pot escollir entre un «conseller social amb l'adobament de les pells», una font d'aigua mineral «única a Itàlia» que espera solament que sigui llançada al mercat; la difusió d'algunes obres musicals ignorades, l'adquisició de tres Bibles, un bust de Cleopatra, un vel brodat i un clavicordi amb cua.

Si el senyor Treccani volgués acontentar tota aquesta gent, hauria de trobar almenys un altre grapat de milions com li ha costat de cercar

la Bíblia de Borso d'Este. De totes aquestes demandes sembla, però, que ja ha refusat l'original d'un professor torinès que li escriví demanant-li un automòbil.

«Cap persona, cap cosa—dela—na em dona el gaudi que experimento guiant una màquina. I el roncar furios d'un motor és per a mi la música més dolça. Però aquesta joia és rara per a mi, i els meus coneixuts em tenen per maniós. Si en canvi sofria i m'estupidés per una dona es cert que tindria a llurs ulls quelcom de romàntic, d'heroic i de fatal. I per això em dirigeixo a vostè. Vostè és molt ric si fa certs regals a l'Estat. Per tant, donar-me el més petit dels quatre cilindres no representa per vostè més del que és per mi donar 50 liras a un que tingui fam: és, cap esforç. Jo tinc fam de velocitat. Vostè amb el seu donatiu ha fet felicitat molts bibliomaniacs. Facci també felicitat un velocimaníac. Pot donar-se el cas que aquest di estigui més reconegut que els primers.»

L'essetament no fou tan sols epistolar, sinó també personal. Un es presentà amb un gran projecte: explotar l'ingeni d'un noi prodigi, un violinista. En Paganini rediviu. Un altre, dominat per l'admiració, arribà amb les llàgrimes als ulls, i un estudiós, commogut, es llençà de braços al Mecenes estupefacte.

Segurament que no han acabat per ell les molesties d'haver fet un regal de cinc milions de liras.

Els Pomells de Joventut

El Pomell «El Mistic de Folgaroles» celebrà festa avui, diumenge, amb el següent programa:

Màti, a les nou, al temple de la Sagrada Família, missa de Comunió general a la memòria de mossèn Cinto Verdguer.

Durant aquest púdic acte rebran per primera vegada a Jesús Sagrimentat els germanets Joan i Enriqueta Barrell, preparats pels Pomells de Joventut «Sant Jordi» i «Mistic de Folgaroles».

Benedicció de la bandera del Pomell, apadrinant-la En Josep Maria Roig, del Pomell de Joventut «Sant Jordi», i Na Rosa Pons, consellera del Pomell de Joventut «Mistic de Folgaroles».

Sortida de l'església, esmorzar de germanos a l'Ateneu Nacionalista «Verdguer», Nàpols, 27, entre Aragó i Diagonal.

Tot seguit els pomellistes, precedits de llurs banderes, es dirigiran al Cementiri Nou, davant de la tomba que guarda les despulles del malaguanvat poeta.

Ofertament dels ramells que els Pomells de Barcelona dediquen a l'immortal mossèn Cinto Verdguer.

Per tiquets de l'esmorzar dirigiu-vos a l'Ateneu Nacionalista «Verdguer». Preços: postres, 75 cèntims.

Complementant els detalls la publicació de la festa que celebrà demà el Pomell de Joventut «Estol de Santa Eulària», cal remarcar que la senyoreta Francesca Longa, de l'Orfèu Català, cantarà durant l'acte de la benedicció de la bandera, «Implorant per la Senyora», acompanyada per Na Nèria Robert, també de l'esmentat Orfèu.

A la festa de la tarda, la senyoreta Montserrat Tusell, del P. de J. «Flors d'Ametllers», farà un parlament en pro del Pavelló de Nens a l'Hospital de Sant Pau i de la Santa Creu.

Els Pomells de Joventut «Flors i Fruites» i «Fons de la Dolcesa», han organitzat per als dies 10, 17 i 24 del corrent, festes religioses i culturals amb motiu de llurs festes inaugurals.

El dia 10, a dos quarts de nou, missa de Comunió a l'església de Nostra Dena de l'ajuda (Baix de Sant Pere, 18). Serà celebrada pel conseller dels dos Pomells, reverend Pare Tomàs de Barcelona, O. M. C., el qual dirà la sèntica preparatòria.

Durant la mateixa es cantaran escollides composicions, acompanyades d'instruments de corda, sota la direcció de la damisella Na Dolores Sancho.

Associació de la Premsa Diària

EL CONGRES DE SEVILLA

Han tornat a Barcelona els representants de les Associacions catalanes no-balears que han acudit a la segona Assemblea de la Premsa, celebrada a Sevilla, entre els dies 27 de maig i 3 de juny. En aquella reunió quedat constituïda la Federació de la Premsa, aprovant-se el seu Reglament i començant a funcionar els seus serveis.

Han estat representades en la dita Assemblea les Associacions d'Alacant, Balears, Barcelona, Bilbao, Badajoz, Burgos, Ciudad Real, Corunya, Còrdova, Girona, Granada, Osoa, Huelva, Jaen, Lina, de la Concepció, Madrid, Màlaga, Manresa, Pamplona, Puerto de Santa Maria, Reus, Santander, Sevilla, Sabadell, Tarragona, Toledo, Valencia, Valladolid i Saragossa.

Entre els acords adoptats hi ha els relatius a la petició de representació senatorial per a la premsa organitzada, i el projecte de constitució de Biblioteques populars, seguint un sistema únic de la instauració i funcionament del qual s'encarregarà la Federació de la Premsa. Sembla que la primera d'aquestes Biblioteques a càrrec de la Federació, s'establirà a Ciudad Real.

També es destaquen els acords relatius a la vida professional, com la instauració d'un carnet únic per tots els membres de la premsa, i els estudis referents a institucions de mutualitat, els relatius a les Cooperatives de Cases Barates, als referents a institucions sanitàries i de prevenció (per a la fundació de les quals es compta ja amb ofertes generoses), els que fan referència a l'assistència per a periodistes i el projecte de contracte de treball periodístic.

La Federació de la Premsa ha signat en la seva reunió de Sevilla el següent Comitè Executiu:

Presidents honoraris: don Josep Francesc Rodríguez i don Eugeni d'Ors.

President, don Rufi Blanco, de l'Associació de la Premsa de Madrid; vice-president primer, don Joan Barco, de la de Barcelona; vice-president segon, don Manuel Sánchez Arco, de la de Màlaga; tesorera, don Josep Recio Rodero, de la de Ciudad Real; secretari, don Edvard Palació Valdés, de la Madrid; i vocals: don Josep Maria López, de la de València; don Ramon Castro, de la de Bilbao; don Enric Vives, de la de Balears; don Josep Garcia Alvarez, de la de Girona; don Josep Segura, de la de Santander; i don Felip Latorre, de la de Saragossa.

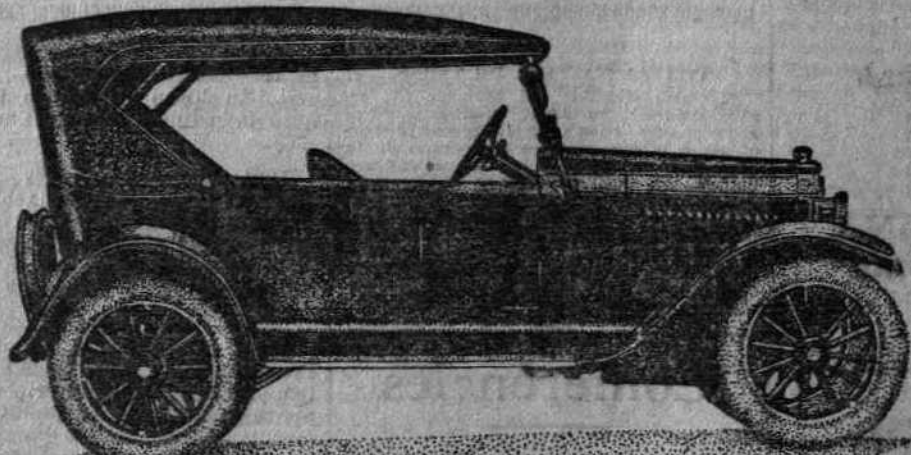
Segons acord pres a Sevilla, la segona Assemblea ha de celebrar-se a Saragossa, durant el propi vent any 1924.

Necrològica

Ha mort sobtadament la virtuosa esposa del nostre bon amic el president de l'Acadèmia de Teatregrafia de Barcelona, En Joan Pignat Sirvent.

Model de mullers i de mares, la mort de la senyora de Pignat Sirvent en la seva llar un immens buit.

El senyor Pignat Sirvent, que troba bastant delicat de salut, neixia en aquesta moment, dolorosa de tota la resignació de què un cristià és capaç, per a sobrepassar la tremenda desgràcia que tenia pinedament ha vingut a fer-lo. Rebi el nostre cordial condol.

NOU CHEVROLET SUPERIOR 1923

El cotxe de xassís perfecte pel seu acreditat motor, el seu diferencial tetroidal, nova suspensió i altres importants reformes
El cotxe de línia perfecta per la seva nova carrosseria i radiador
El cotxe econòmic de consum i de compra

6500 PESSETES

AUTO AMERICAN SALON

Passeig de Gràcia, 100 - Telèf. 1144 G.-Barcelona

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE PORTUGAL

Lisboa. — El ministre de Justícia ha presentat al Parlament els següents projectes de llei:
Construcció d'un Palau de Justícia.
Creació de l'Ordre dels advocats.
Abolició del jurat comercial.
Mitjans d'aconseguir casa habitable per als magistrats de diverses comarques.

Revisió de Códex i elaboració d'un Códex penal definitiu, i ultimament, Demanar autorització per a modificar la legislació vigent sobre el Registre civil. — Havas.

Avui el «Diario Oficial» del Govern publicarà un Decret fixant les condicions de l'Emprèstid interior i manera com el públic s'hi podrà subscriure.

El Govern també es proposa publicar una Disposició fiscal prohibint que el diat de la nova collita surti de Portugal.

També s'afirma que no es publicarà el Decret suprimint el ministeri de Colonies. — Havas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 10, 12'30 matinalada.

Despatx oficial de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc comunica a aquest Ministeri el següent:

Avui s'ha efectuat convoi a les posicions de Tizi Azza, sense novetats per la part espanyola, trobant-se un moro enemic que va fer foc sobre les forces, essent perseguit per aquestes, que l'atraparen, matant-lo. Sense novetats a la zona occidental.»

UNA AGRESIO

A la casa de Socors del districte de Xamheri ha estat assistit d'una greu ferida al braç esquerre, produïda per arma de foc, l'estudiant de 19 anys Ciriac de la Rica.

Segons ha pogut declarar, Ciriac arriba a la Moncloa i trobant-se entre Parisiana i l'Institut d'Història d'Alfons XIII, lloc en que de la trobar-se amb una amiga seva, que encara no havia arribat, sentí un tret i va rebre un cop al braç esquerre, perdent el coneixement.

A les set del matí Ciriac tornà en el parí no es trobava a la Moncloa. Estava abandonat a un camp proper a la carretera d'Alcobenda. Ignora Ciriac no sols qui l'ha ferit, sinó les causes de l'agressió.

VISTA D'UNA CAUSA

El dimarts, a les onze del matí, davant la sala de Justícia del Consell Suprem de Guerra i Marina es veurà la causa instruída pels suposats delictes de malversació i falsedat contra alguns caps i oficials d'èxit.

Aquesta causa, qual jutge instructor és el general conseller del Suprem senyor Valcarlos, fou desglorada de l'antiorient vista en el Suprem, i instruída amb motiu de l'existència d'un cabal particular a la Remunta d'Ecija, que termina amb l'absolució dels encartats; i en aquesta nova causa no es troben compromesos alguns dels que ho estaven en l'anterior, entre ells el que ara, a l'època que s'instruí el sumari, inspector de la Remunta, general Contreras.

Els fets que donaren lloc a aquest nou sumari foren la compra simulada d'un tren de trilla per a l'establiment de la Remunta, fundant-se l'acusació per a la qualificació dels delictes en que l'esmentat tren fou comprat amb diner del fons particular i venut després a l'oficial, essent simulada per tant aquesta segona compra.

L'ESTAFI DE LERRAIX

Dimarts se celebrà la vista davant el Consell Suprem de Guerra i Marina de la causa per l'estafa de 653.000 pessetes realitzada al Paro d'Intendencia de Lerraix.

Defensaran els processats, capità Jordán i paisà Gargallo, els advocats don Josep Acain i don Manuel Sullon.

Segons sembla, el Fiscal del Suprem es mostrarà conforme amb la sentència del Consell de guerra de Lerraix qui condemna Jordán a cinc anys de cadena temporal i inhabilitació absoluta perpètua, Gargallo a quatre anys, dos mesos i un dia de presó.

CONVOCATORIA

A la «Gaceta» d'avui es publica una Reial ordre convocant a oposicions, per el dia 2 de gener, per a l'ingrés al cos d'advocats de l'Estat.

VISITA

El ministre d'Instrucció pública ha visitat aquest matí l'Institut de Medicina Legal i Toxicologia, que a la Facultat de Medicina de Madrid dirigeix el catedràtic doctor Tomás Maestre, essent rebut per aquest doctor i els professors del dit centre.

El senyor Salvatella ha recorregut les diverses dependències, admirant alguns dels treballs que s'hi han fet i ha assistit al Gabinet fotogràfic, a la projecció d'interessants pel·lícules ultra-microscòpiques, amb selectes estudis d'espectroscòpia, realitzats pel professor senyor Aznar.

En saber que el ministre es trobava a l'Institut de Medicina Legal han acudit a complimentar-lo el degà de la Facultat de Medicina de Barcelona.

El senyor Salvatella ha sortit molt satisfet de la seva visita, que ha durat prop d'una hora, elogiant la tasca de l'Institut i felicitant el director i professors, als quals ha promès dedicar atenció preferent a proporcionar al esmentat centre tots els mitjans precisos per al més eficaç desenvolupament de la seva missió científica.

NOTES DE MEXIC

La Legació de Mèxic a Madrid comunica les següents notícies, rebudes de la capital del seu país:

«La premsa comenta favorablement el projecte del president de la República Argentina, d'elevar a ambaixador a la Legació del dit país a Mèxic. Segurament, el Govern mexicà correspondrà en igual forma.

Han arribat a un acord els bacteriòlegs i biòlegs nord-americans i mexicans, per a celebrar, el setembre, un Congrés de Parasitologia en aquesta capital, amb el fi d'estudiar quins són els flagells que perjudiquen a ambdós països i determinar les que sien transmissibles i mitjans de combatre'ls.

Sanuncia el proper establiment de serveis regulars amb aeronaus de tipus «Zeppelin» entre les principals capitals nord-americanes i entre aquestes i les Repúbliques de Mèxic, Cuba, Panamà i S. O. de l'Amèrica Central.

En memòria de l'Il·lustre duoc de Bena, fundador del primer Museu d'Antiguitats a Mèxic, en 1743, l'Acadèmia Mexicana de la Història ha col·locat una artística placa commemorativa a la casa on s'instal·là el dit Museu.

LA CRISI VINICOLA

El senador senyor Elias de Molins ha conferenciat amb el ministre de Foment sobre la crisi vinícola i amb el fi que es dictin mesures per a fomentar el consum de vi.

Entretant ha obtingut del dit ministre que s'apleguin dades per a saber, aproximadament, el consum i els obstacles que s'oposen al seu desenvolupament.

A aquest fi ha recaptat del ministre de Foment que ultra les dades oficials que existeixen en l'actualitat, es procedeixi pels enginyers agrònoms de totes les províncies d'Espanya, a la seva comprovació i rectificació en els principals centres de població.

EL MINISTRE DE GRACIA I JUSTICIA

Saragossa. — El ministre de Gràcia i Justícia des de l'estació ha anat al Govern civil on s'ha celebrat una recepció, i han desfilat davant del senyor López Muñoz totes les autoritats de Saragossa, els dos cardenals i els sis bisbes que han vingut amb motiu de l'enterrament del senyor Soldevilla, i nombroses representacions de diverses entitats.

Ha estat una desfilada de gran interès.

Terminat aquest acte, s'ha organitzat la comitiva al Govern civil, per a traslladar-se al Pilar, on s'havien d'efectuar els actes religiosos a la memòria del cardenal.

Des del Pilar la comitiva ha tornat al Govern civil, on s'ha celebrat un àpat a honor de les autoritats, ofert pel governador amb motiu d'estatjar-se el ministre al seu palau.

Hi han assistit catorze o setze comensals.

Terminat el banquet, els passatgers han tornat a l'estació per a marxar a Madrid en el ràpid.

AFER ESCANDALOS

Múrcia. — S'ha descobert un assumpte escandalós de quintes.

Sembla que hi ha una empresa de substituts per a l'Àfrica que ofereix arranjat la documentació als fills de vídua i a altres declarats exempts del servei.

Simulant que estan en tràmit els documents, deixa que passi el termini de presentar-se a la Comissió Mixta i, per consegüent, aquesta es veu en el cas de declarar-los prófugs.

Aleshores l'esmentada empresa els denuncia a l'autoritat militar, i com que ha passat el temps de reclamar, han d'anar a l'Àfrica.

Sembla que per cada prófug que denuncia cobra 250 pessets i demés té muntat un engranatge perquè per cada prófug que trameta a l'Àfrica torni a la península un individu determinat que interessa a la dita empresa.

En la sessió de l'Ajuntament es denuncià l'assumpte, assegurant-se que existeix un empleat municipal que es dedica a cobrar determinada quantitat per a l'arranjament dels expedients d'exempció als fills de vídua.

S'afegix que a part de no resoldre els assumptes els denunciava després com a prófugs, per la qual cosa s'han presentat diverses reclamacions.

En conseqüència s'ha acordat obrir expedient per a depurar la denuncia.

El secretari de la Diputació creu que en aquesta corporació no existeixen empleats en combinació amb l'empresa, però creu poder descobrir on es troba.

S'afegix que l'empresa ramifica a Madrid i sembla que té ramificacions a tot Espanya.

L'assumpte és comentadíssim.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — S'ha col·locat damunt el pit del cadàver del tinent coronel Valenzuela, la medalla militar.

L'acte tingué lloc a la plaça d'Espanya, on formaven una companyia de cada regiment i batalló que es troben a la plaça, una bandera del Tercer, forces de regulars de Melilla i Alhucemas, tropes de les mehallas, enginyers, sanitat i intendència.

Presidiren l'acte amb l'alt comissari, els generals Martínez Anido, Castro Girona i Echagüe, els coronels Pardo i Cisneros, el tinent coronel Guedea, i molts caps i oficials frances de servei.

A la plaça d'Espanya, damunt d'un armó d'artilleria es col·locà el cadàver d'en Valenzuela, presenciant la cerimònia militar tota la població de Melilla i molts notables indígenes.

Tot hom, descobert davant el cadàver, l'Alt Comissari ha col·locat al costat esquerre del pit la medalla militar, en mig d'un silenci imponent que donava una grandiositat insuperable a la trista solemnitat militar.

L'Alt Comissari ha pronunciat un discurs.

Terminada la cerimònia militar foren traslladats al port les despulles del cap del Tercer per a embarcar-les amb direcció a la península.

Es diu que al barranc on es llurà el darrer combat existeixen 1.300 coves amb les seves trinxeres, on es feren forts els rebels.

EL NOU CAP DEL TERC

Oviedo. — El comandant Franco, que es troba en aquesta localitat, ha rebut un telegrama del ministre de la Guerra, participant-li el seu ascens i nomenament per al comandament del Tercer.

Demà marxarà a Madrid.

Aquesta nit els seus amics l'obsequien amb un banquet que promet ésser brillantíssim.

RUMOR DESMENTIT

El president del Consell i el ministre d'Estat han rectificat aquesta nit terminantment el rumor acollit per alguns periòdics respecte a la indicació feta per Anglaterra perquè realitzí Espanya una operació sobre Alhucemas amb el fi que es presentís davant la Conferència de Tànger amb garanties suficients.

EN ROMANONES

El comte de Romanones ha estat obsequiat aquesta nit amb un àpat a l'Ambaixada de França.

El comte té el propòsit de descansar al camp fins al pròxim diumars.

EL GOVERN I EL CONFLICTE DE BARCELONA

Madrid, 10, 2 matinalada.

Continua en el Govern la intranquil·litat pels incidents de Barcelona.

El ministre de la Governació ha estat tota la nit en relació amb el governador civil de Barcelona.

El president del Consell ha conferenciat extensament amb el ministre del Treball per a veure si es podia trobar alguna fórmula que faci millorar el conflicte dels transports d'aquella ciutat.

CREU DE BENEFICENCIA

Castelló. — El governador ha rebut un telegrama del ministre de la Governació ordenant-li que promogui a expedient per a concedir la Creu de Beneficència al maquinista de l'express de Barcelona Francisco Cantero, que evità que fos més gran la catàstrofe de la topada de l'altre dia.

EL MINISTRE DE GRACIA I JUSTICIA I EL PROJEOTE DEL TERRORISME

Saragossa. — En el ràpid ha tornat a Madrid el ministre de Gràcia i Justícia, retent-li un afectuós comiat.

Un periodista li ha preguntat sobre el projecte del ministre de la Governació tocant al terrorisme.

El senyor López Muñoz ha dit que desconeixia els extrems del projecte. Al Consell apenas hi hagué temps d'examinar-lo; però creu que serà molt eficaç.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rel.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

Del Consell de Foment (Aragó, número 237, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc». Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat. D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat. De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 237, principal). Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia i Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

BARCELONA

Al Jutjat

S'ha deixat sense efecte la detenció de Jaume Dufort-Barbarà pel jutjat de la Llotja que instrueix sumari per l'agressió a un individu del Sometent esdevinguda el dimecres últim al passatge Madoz, cantonada al carrer de Fernando.

Malgrat l'acordat pel senyor jutge, el Dufort continuarà reclòs a la presó per usar arma de foc sense llicència.

El Jutjat del Districte de la Llotja ha dictat ante de conclusió al sumari que s'instruïa per assassinat de l'encarregat del moll, Eduard Gali Sala, esdevingut el dia 18 d'abril últim a la plaça d'Antoni López, quan aquell es retirava a casa seva després del treball.

En aquest sumari no consta cap processat.

Mort d'un ferit

A l'Hospital de la Santa Creu ha mort el minyó Pere Garriga Busquets, de 29 anys, ferit el 4 del corrent al carrer del Carme, amb motiu de l'atemptat de que fou objecte l'advocat senyor Homs, i en el qual resultà mort l'agent policíac senyor Fernández.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De l'Associació de la Premsa d'Ària (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

— Institut de Cultura i Biblioteques Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els dilluns, al matí, roman tancada.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

Provincial Universitat. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze, Servei de préstec.

De Protocol: Notariat, 4.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, de sis a nov de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Lavabos

Banyeres

Bidets

Escalfadors

Dutxes

Waters

etc.

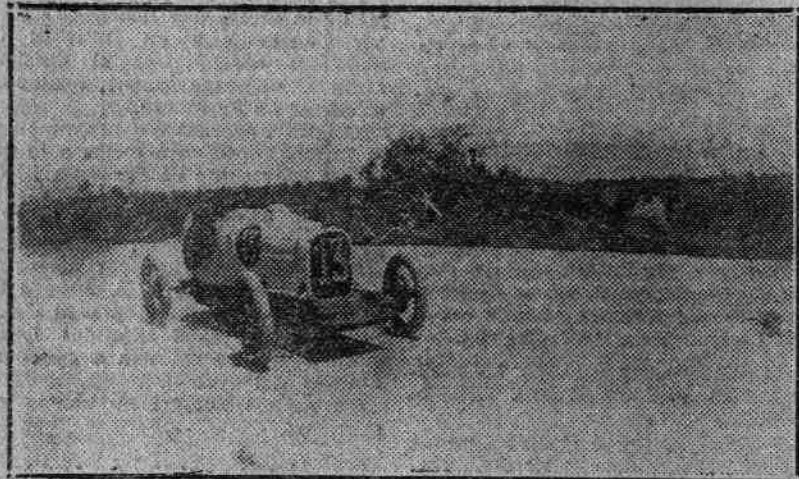
PREUS REDUITS

JAUME SAURET

7 - Carrer Pelayo - 7

Després del Circuit «Trofeu Armangué» El paper dels cotxes ELIZALDE

En Ferran de Vizcaya: 6 de la classificació general i 5 de la categoria de 1.100

Una manifestació esportiva com el circuit d'autocicles disputant-se el «Trofeu Armangué» es presta a diverses consideracions i ofereix moltes ensenyances.

Algunes cases estrangeres es proposen acreditar llurs marques i fer ressonar llur nom pel món dels qui segueixen atentament la marxa dels esports. Per aquest fi elaboren un tipus de cotxes apropiat per a fer bon paper a les curses i guanyar premis i contracten especialistes en l'art de córrer desenfrenadament, entrenant-los sempre i associant-los en el desig de fer triomfar una marca.

Aquí no ho fem així i per això no guanyem les curses, encara que els nostres cotxes res tenen que envejar a cap altre.

Un cas així en tenim en els cotxes de la casa Elizalde que prengueren part en el circuit de diumenge pasat disputant el «Trofeu Armangué».

La casa Elizalde presenta dos cotxes que no eren pròpiament tals cotxes de carreres, i res demostra més completament aquesta veritat com el fet que els motors muntats als referits xassis eren rigorosament de sèrie iguals als que s'emporta tothom qui

va a la casa Elizalde a comprar un cotxe.

No obstant, varen fer un paper lluidíssim i cridaren l'atenció de tothom per la regularitat característica de la marca amb que marxaren i la resistència de què donaren mostra des de la primera fins a la darrera volta.

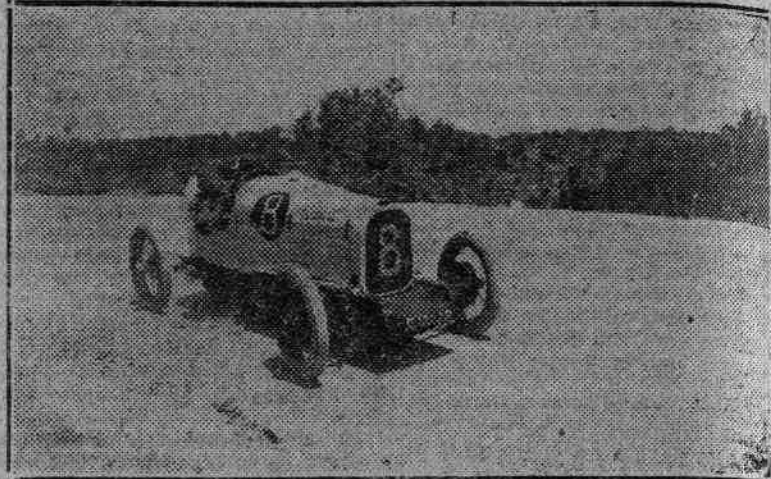
El públic es sent identificat amb una marca així, perquè fa molta il·lusió el pensar que es porta un cotxe que té el motor idèntic, amb el qual ha fet un paper lluidíssim en una cursa com la del «Trofeu Armangué» i en tantes altres proves en que ha pres part. Per altre cantó, el qui ha de comprar un cotxe per al seu ús i necessitat, no sent gaire inclinació per cap marca que li deixi la possibilitat d'haver corregut amb un motor de diverses característiques de les que tindrà el cotxe seu si de cas compra aquella marca.

Això amb el cotxe Elizalde no passa, perquè concorre a les carreres amb un motor absolutament de sèrie, amb els mateixos organismes i els mateixos materials, ni més ni menys bo que els altres que ven la casa.

Es clar que el xassis és fet expressament per a poder alleugerir-lo i facilitar la cursa amb la perfilació del cotxe. No s'ha canviat en res el motor des de l'any passat; el corresponent al mínim 8 encara ostentava el plom-presència de la cursa anterior.

La casa Elizalde ha demostrat que considerava millor el règim del perfilat inferior i molt més pràctic, perquè fins a 140 quilòmetres no cal cua.

Amb aquestes i altres modificacions de detalls, totes de poca importància, ha aconseguit alleugerir el pes del cotxe en 205 quilos, augmentant la

L'Elizalde d'En Feliu: 4 de la classificació general i el que millor regularitat obtingué en la categoria 1.100

velocitat de 105 a 135 quilòmetres.

Pot estar satisfeta la casa Elizalde del seu motor i altres circumstàncies dels cotxes presentats, i creiem que seria un encert conservar les característiques d'aquests bastidors per a concórrer a altres curses, encara que els motors tinguin major cilindrada.

Una de les coses que més fortament han cridat l'atenció dels intel·ligents en aquesta cursa de Tarragona, és que els dos cotxes Elizalde correguessin tot el temps sense cap avaria ni incident, ja que sols un d'ells s'aturà per trencar-se un racó dels tubs de benzina del carbu-

rador. El resultat tan esplèndid evidenciava en els dos cotxes, tenint en el que dirigia En Josep Feliu com en el que guiava En Ferran de Vizcaya, corresponent al primer la fortuna de major classificació, essent el seu cotxe el que feu millor regularitat de tots els de la categoria de 1.100 litres.

Aquests resultats obtinguts amb cotxes de motor de sèrie ha dit ben alt tot el mèrit dels productes de la casa Elizalde i ha augmentat l'apreciació que en feien els coneixedors en matèria automòbil, tant a Espanya com a l'estranger.

Automòbils O P E L

Tipus 12/15 HP.

Torpedes 5 places carrossats a Espanya. El cotxe ideal per a les carreteres espanyoles per la seva robustesa i econòmic consum.

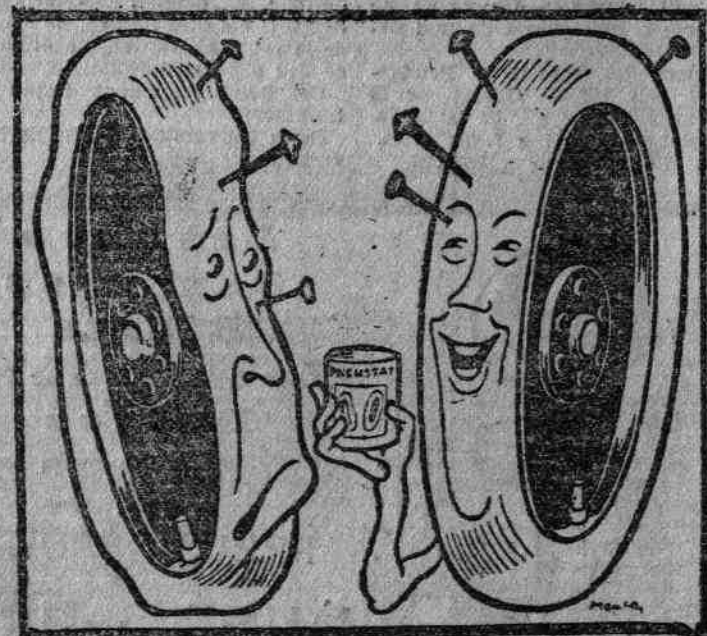
Automòbils DELAHAYE

Tipus 10/12 HP.

Torpedes Sedan i Coupés disponibles. Per la seva excel·lent suspensió i immillorables materials és el cotxe preferit dels intel·ligents.

AGENTS:

Unió Comercial Espanyola, S. A. - Bruch, 166 - Tel. 1468 G.

El neumàtic amb PNEUSTAT se'n riu dels claus

Què és el PNEUSTAT?

El PNEUSTAT és una substància semi-fluida que, introduïda a la cambra d'aire del neumàtic, en la proporció de prop del 5 per 100 del seu volum, assegura la retenció de l'aire, tapant automàticament els forats produïts per les punxades durant la marxa, anul·lant també la porositat.

Manté fresca la cambra d'aire i evita els reventaments deguts a l'escalfament anormal. No perjudica i no influeix sobre el funcionament de la vàlvula. Permet la reparació i la vulcanització de les cambres d'aire.

Automobilistes, motociclistes i ciclistes, usant el PNEUSTAT estalviareu diners.

Per a convèncer-vos demaneu una prova a

A. & M. MULTEDO
Passeig de Gràcia, 29 - BARCELONA

DIPÓSIT GENERAL A ESPANYA

cotxe «Benjamin», classificat segon de la categoria 750-c. c.

Musicals

El notable quartet vocal que interpretarà les difícils partícules dels últims del final de la Novena Simfonia de Beethoven, que el proper diumenge, a les 11, executarà al Palau de la Música Catalana l'Orquestra dels Amics de la Música, amb la col·laboració de l'Orfeó Català, està compost per dos eminents artistes senyores An-geles Fornells, soprano; Concepció Callao, contralt; Emili Vendrell, tenor; i Sandro Griff, baix, ben coneguts i admirats de tots per llurs brillants i repetides actuacions en els nostres concerts simfonics.

Avui, diumenge, l'Orfeó «Schola Cantorum», de Gràcia, farà una visita al Manicomí de Santa Creu, obsequiant els malalts amb un escollit concert, que serà dirigit pel seu mestre, Nisidre Molas.

Avui, diumenge, dia 10, a les cinc de la tarda, la Banda municipal, dirigida per l'eminent mestre Lamote, farà el darrer dels grans festivals musicals que fins ara, amb tant d'èxit i aplaudiments ha donat en l'Exposició d'Art del Palau del Parc. El concert d'avui diumenge serà una veritable solemnitat musical puix

serà dedicada exclusivament a música de Wagner.

El programa serà el següent:
I. — «Entrada dels Déus al Vall-hall», Wagner; «La Walkyria», selecció; Wagner; «Els mestres cantants», selecció o acte, Wagner.

II. — «Parsifal», consagració del Graal, Wagner.

El programa no pot ésser més es-collit, i donat el gran afecte que el mestre Lamote i la Banda Municipal posen sempre en aquestes obres musicals dels grans mestres, segurament el festival del propi diumenge serà esperat pels amants de la bona música amb entusiasme.

Avui, diumenge, dia 10, a les cinc de la tarda, tindrà lloc la cinquena i darrera sessió tractant de «L'ideal de l'Associació Cristiana», organitzada per l'Orfeó Montserrat, del Centre Moral Instructiu de Gràcia.

El doctor don Lluís Carreras, dis-sertarà sobre el tema «Orientació pràctica de les Associacions Catòliques».

També hi prendran part, l'esmentat Orfeó Montserrat, amb un concert extraordinari, i amb un recital de cançons els celebrats artistes Assumpció Pera, Roser Carulla i Joa-quim Negués.

Havem rebut el número doble, cor-responent a abril-maig, de la «Revista Catalana de Música», formant un volum de 80 pàgines, ricament editades i il·lustrades.

Conté el següent sumari:
«Conceptes d'art» (continuació), F. Mompou; «De la intransigència en matèries musicals», de J. M. Thomàs, prevere, article interessantíssim, tant sota el punt de vista artístic, com literari; «Felip Pedrell», de M. de Falla, un dels homenajes més honorats i més plens d'emo-cionada sinceritat que s'han tributat al gloriós mestre; «Pàgines d'Història».

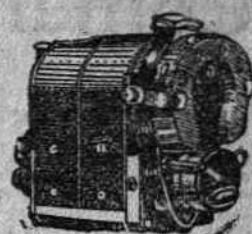
L'Orfeó Gracienc, que inicià l'any 1915 la sèrie de concerts que periòdicament han anat celebrant els altres orfeons de la nostra ciutat, a l'Asil de Sant Joan de Déu, amb el bon propòsit de portar un consol a l'esperit dels pobres i veïns que hi troben acolliment, els ha volgut ofrenar novament unes cançons les quals seran executades en els jardins d'aquella santa Casa, la tarda de diumenge, dia 17 del corrent mes de juny.

A aquest acte, d'alta transcendència moral i exemplar finalitat, la Reverenda Comunitat i els abnegats germans que tenen cura de la salut dels nens, conviden als seus protec-tors per a acompanyar aquesta i els orfeonistes en la joia mútua que sentiran en aquest acte confortador.

Els socis de l'Orfeó Gracienc que desitgin assistir al concert esmentat, poden passar per l'estatge social, on s'ells facilitaran invitacions.

Demà, nit, a tres quarts de deu, tin-drà lloc al Palau de la Música Catala-na el concert de fi de curs dels Amics de la Música, prestigiosa entitat que per aquesta circumstància ha com-posit un magnífic programa l'execu-ció del qual tant per tractar-se de la Novena Simfonia de Beethoven, com pels valuosos elements reunits per la direcció artística dels Amics de la Música, constituirà un esdeve-niment artístic digne dels majors elo-gis, majorment tenint en compte que tal esforç és realitzat en les difícils circumstàncies per les quals passa la nostra estimada ciutat.

Aquesta nota d'optimisme i espiri-tualitat en els actuals dies i la unió per a l'execució de la grandiosa obra beethoveniana, de l'Orfeó Català i dels notables solistes senyores For-nells i Callao i senyors Vendrell i

REIMANTACIO
REPARACIO de
MAGNETOS

GARATCE ELECTRIC
MOYA 6x8 (ARIBAU-DIAGONAL)

Agència exclusiva dels acumuladors: **Exide**

Griff, amb l'orquestra que dirigeix el mestre Pujol, donen encara més rel-leu a la darrera sessió dels Amics de la Música.

D'espectacles

«Caçant feres a l'Àfrica»

Dilluns, al Pathe Cinema, serà es-trenada una nova producció que com les precedents, pertany a la manufac-tura America Universal, realitzada en plena Àfrica i al marge dels cos-tums exòtics de les tribus d'aquelles terres. Hi ha intercalades al film nombroses i interessants caceres dels animals més temuts.

Entenent que la pel·lícula consti-tueix, sota el punt de vista científic, una excel·lent prova documental per als nostres centres culturals, la casa Universal dona aquest matí una prova especial, a la qual assistiran al-gunes personalitats de la nostra cièn-cia i representacions de les autori-tats.

El públic, doncs, era selecte, i l'a-provació que el film llarg però concis ha assolit és del tot significativa.

La pel·lícula és entretinguda. Les feres hi són magistralment fotogra-fades, i mitjançant la inclusió en la màquina filmadora d'un aparell au-gmentatiu i escurçador de distàncies, ha estat possible que l'espectador ve-gi, com de molt a prop, la naturali-

tat de llur vida i les perilloses peri-pècies dels infatigables caçadors, que per més inventiva, les cacen i les persegueixen a través de tota mena de camins i velocitats amb automò-bil desgavellat però indestructible.

Es d'esperar que com avui, el di-l·luns, a l'estrena oficial, obtingui aquesta producció l'acollida entusias-ta que es mereix.

La campanya del Marroc

VISITA

El dia 15 del corrent anirà a Mel·lí-la i ses diferents posicions i avan-çades En Francesc Casals, que per cinquena vegada va a portar dona-tius i encàrrecs personalment i gra-tuitament als soldats.

Els donatius i encàrrecs els rebra el dit senyor, de nou a una, als grans magatzems d'«El Negrito», plaça de Montcada, 7, els dies 12 i 13 del mes que cursa.

Es requísit indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin re-dactades en català i amb cono-xiò periodística.

COMPLETA VICTORIA OBTINGUDA PEL DIATTO

TIPU 20 — 2 LITRES

en la carrera celebrada a **Bologna Rocca di Roffeno** (Itàlia) amb dures pendents

Primer absolut, categoria de carreres.

Primer de la categoria turisme, tor-pede normal de sèrie; acon-seguint més bon temps que cap altre cotxe de carreres d'igual cilindratge.

Segon de la categoria turisme torpe-de normal de sèrie.

Concessionari exclusiu per a Espanya:

LLUÍS MORA

Muntaner, 78

BARCELONA

Garatce, tallers i oficines:

Muntaner, 78

Telèfon 1394 G.

AUTOMOBILS S.C.A.T.

son els cotxes que es distingeixen
per la seva

senzillesa, solidesa i elegància

TIPUS { 18 x 25
20 x 30
30 x 40 **HP.**

amb

magnífiques carrosseries
de tots els models

Saló d'Exposició:

Rambla Catalunya, 129

Telèfon 1591 G.

Marítima i Comercial

EL PRIMER CONGRES CATALA DE PESCA

Ha acabat les seves tasques el Primer Congrés Català de Pesca.

Els seus últims i definitius acords foren: Donar per constituïda la Federació general de Pesca de Catalunya, quedant designat el següent Consell directiu:

President, N. Esteve Solana, i vocals els presidents de les comissions permanents: N. Angel Remigio Rodríguez, En Joan Escayola Mustich, N. E. Juli Alberti, En Damià Llobat, En Manuel Dardé, N. Andreu Llanbrich i En Ferran Company.

També es va acordar convocar novament el Congrés dintre de dos mesos, amb el fi de seguir la tasca començada.

S'han rebut en el dit Congrés, entre molts altres, telegrams del cap superior del Patru, del president del Consell de ministres, del ministre d'Instrucció pública, del ministre de Marina i del director d'Obres públiques, agraïnt la salutació de què foren objecte.

De les altres regions marítimes d'Espanya s'han rebut telegrams d'adhesió de Vigo, Marín, Vinatroc, Castella, Malaga, Santander, Corcubión, Huelva, Almeria, etc.

COMPANYIA PINILLOS

Situació dels vapors de la Línia Pinillos, segons informes que ens comunica el seu agent en aquesta plaça:

El vapor «Infanta Isabel» sortirà de Tarragona avui, dia 10 de juny, cap a l'Havana, via Nord d'Espanya. El vapor «Barcelona» va sortir de Puerto Rico el dia 5 de juny, cap a Santander.

El vapor «Cadix», a Tarragona. El vapor «Catalina», al port. El vapor «Conde Wifredo», a l'Havana.

El vapor «Balmes», en viatge de Canaries cap al Rio de la Plata.

ELS BANYS

El comandant de Marina ha publicat el següent ban:

«Faig saber: que, estant pròxima la temporada dels banys, queda terminantment prohibit l'ancoratge escombraries en els tros de la Mar Vella, comprès entre la Marítima Terrestre i els banys Trinité i Orientals.

Moviment del Port el dia 9

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Ritas», de Marsella, amb càrrega general i 1 passatger.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 83 passatgers.
Vapor espanyol «Cierzo», de la mar, amb peix.
Veler italià «Geremia Padra», de Marina di Carrara, amb marbre.

VAIXELLS DEPARTATS:

Vapor espanyol «Canalejas», en llit, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Buenos Aires», amb càrrega general, cap a Valparaiso i escales.
Pailebot espanyol «Caritose», amb blat, cap a Palamós.
Veler francès «Le Croisier», en llit, cap a Sines.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Mabón», amb càrrega general, cap a Mabón.
Vapor holandès «Tallus», amb càrrega general i transit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Atlantis», amb càrrega general, cap a Alacant.

Borsa de Barcelona

MERCAT LITURE DE VALORS

9 de juny de 1923.
Avui, com tots els dissabtes d'aquest estiu, no hi ha sessió oficial de Borsa. Únicament ha tingut lloc aquest matí l'acostumada sessió d'operacions de valors a terme, al Casino Mercantil.

S'ha fet de Nords a 68'45 i a 68'40, Alacants a 72'45, Orensas a 19'20, Tabacs de Filipines a 230'00 i a 229'00, Algunes de Barcelona a 123'65 i a 123'35, Duro-Felguera a 56'00 i a 56'25 i Regadius de l'Ebre a 20'65 i a 20'75.
Diferencials. — De la tanca d'ahir, a les cinc de la tarda, a la d'aquest matí, es puja 0'05 d'Alacants, 0'75 de Duro-Felguera i egadius de l'Ebre, de Tabacs de Filipines es baixa un enter, i de Nords no hi ha variació.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 7 de juny de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'31 ptes. escut
Argentina	2'345 » pes
Holanda	2'605 » florí
Suècia	1'785 » corona
Noruega	1'12 » »
Txecoslovàquia	19'80 » 100 cnes.
Polònia	0'015 » 100 marcs
Romania	0'00 » 100 leis

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	16.33	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	14.89	00.00	00.00	00.00		00.00
Octubre	13.21	00.00	00.00	00.00		00.00
Gener	12.60	00.00	00.00	00.00		00.00
Març	12.40	00.00	00.00	00.00		00.00
Maig	12.25	00.00	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Juny	Octubre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Juliol	15.30	00.00	00.00
			Nbre	15.70	00.00	00.00
» Sakellaridis	00.00	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.85	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.65	27.65	00.00	00.00
Octubre	24.17	24.05	00.00	00.00
Desembre	23.53	23.37	00.00	00.00
Gener	23.08	22.90	00.00	00.00
Març	23.00	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	29.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.71	00.00	00.00	00.00
Octubre	23.54	00.00	00.00	00.00
Desembre	23.00	00.00	00.00	00.00
Gener	22.80	00.00	00.00	00.00
Març	22.70	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 9 de juny de 1923

COLONIALS

Dia 9 de juny de 1923.

Sucres. — Continua el Govern sostenint, per a aquest article, l'aranzel de 85 pessetes or al canvi que regala el qual, amb les despeses crescentes i impostos que motiva la importació, fa que els fabricants hagin pogut vendre al comerç del país, quasi tota la seva producció de la passada collita a preus cars.

Per al consum e pot indicar la següent cotització:

Mel, de 163 a 165 pessetes els 100 quilos.
Terciari, de 176 a 178 pessetes.
Centrífug de remolatxa, de 173 a 175 pessetes.
Quadrat clar, de 178 a 180 pessetes.
Blanquilles, de 183 a 185 pessetes.
Granets superiors, de 186 a 188 pessetes.

Blancs de primera refinats, de 188 a 190 pessetes.
Terros P. G. d'Aragó, de 193 a 195 pessetes.
Terros P. G. d'Andalusia, de 200 a 202 pessetes.

Pilons, de 203 a 205 pessetes.
Tallat, de 216 a 218 pessetes.
Cafes. — Ha arribat el vapor «Reina Maria Cristina», portant de variades procedències americanes, 7.018 sacs, continuant els preus sense variació per al consum, que són:

Moka legitim, de 605 a 615 pessetes els 100 quilos.
Semi-Moka Harrar i africans, de 580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Caracollito, de 605 a 615 pessetes.
Puerto Rico Yauco especial, de 600 a 610 pessetes.
Puerto Rico Yauco superior, de 580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 545 a 555 pessetes.
Caracas desceretatz i similars, de 555 a 565 pessetes.

Trillats extra, de 515 a 525 pessetes.
Pueblo Cabello i corrents, de 510 a 520 pessetes.
Palmberg, de 470 a 480 pessetes.

Patilles, de 455 a 465 pessetes.
Cacaus. — S'espera el vapor correu de Fernando Póo, que porta 3.121 sacs de la dita colònia.

Els preus en el nostre mercat segueixen sense variació, depenent-se cotitzar per al consum com segueix:

Guayaquil Arriba, de 570 a 580 pessetes els 100 quilos.
Guayaquil Balao, de 355 a 365 pessetes.

Fernando Póo de primera, de 305 a 315 pessetes.
Fernando Póo de segona, de 295 a 305 pessetes.

Fernando Póo de tercera, de 285 a 295 pessetes.
Fernando Póo de quarta, de 275 a 285 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.
Caracas de segona, de 420 a 430 pessetes.

Canyelles. — Cellan extra, a 775 pessetes el quilo.
Idem número 1, a 675 pessetes.

Idem número 2, a 655 pessetes.
Idem número 3, a 640 pessetes.
Idem número 4, a 625 pessetes.

Xina, a 550 pessetes.
Rasures de Cellan, a 440 pessetes.

Pebres. — Singapor blanc, a 6'00 pessetes els 100 quilos.
Idem negre, a 580 pessetes.

Tabac o Jamaica, a 550 pessetes.
Penang i Tellicherry, a 575 pessetes.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA
Dia 9 de juny de 1923.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector: Penedès: blanc, a 1'65 pessetes; negre, a 1'65.

Camp de Tarragona: blanc, a 1'75 pessetes; negre, a 1'75.
Conca de Barberà: blanc, a 1'50; negre, a 1'50.

Priorat: negre, a 2 pessetes.
Vilanova i Geltrú: negre, a 1'75 pessetes.

Igualada: negre, a 1'65 pessetes.
Martorell: blanc, a 2 pessetes.
Manxa: blanc, a 2 pessetes.

Alacant: negre, a 2'25 pessetes.
Mistela blanca, a 2'75 pessetes.
Mistela negra, a 2'75 pessetes.

Moscater, a 4 pessetes.
(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — OUPONS
Rambla del Centre, número 9

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — OUPONS

Les terres catalanes

TARRAGONA VALENCIA

(Conferència de les 9 de la nit)

De futbol

Demà no es farà cap partit de campionat de futbol. Es reunirà el Comitè per acordar bases.

En canvi hi haurà altres partits no de campionat, que seran els següents:

Primer del Gimnàstic-Europa.
Segon del Gimnàstic-Constantí.
Primer dels Pomells-Tarraco.
Segon dels Pomells-Rapid Català.

Viatgers

Han arribat molts viatgers de Barcelona per a embarcar al vapor «Infanta Isabel», que surt del nostre port demà cap a l'Havana.

Línia d'autònibus

Ha estat demanat permís per establir una línia d'autos de servei públic entre Tarragona i Vilallonga, passant per Martorell, Pobla de Mañanet i Constantí.

L'abundància de línies d'autònibus

Davant del gran nombre de línies d'autònibus que surten de Tarragona i que obstrueixen tot el dia la Rambla, l'Ajuntament s'ha vist obligat a buscar mitja de resoldre la dificultat.

Altres noves

Demà donarà una conferència al Saló Modern don Rafel Campalans, tractant de «Nacionalisme i Socialisme».

Demà marxarà a França, Bèlgica i Alemanya el conseller de la Lliga Regionalista don Santiago Bellvé.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Diverses noves

El Congrés de Meiges de llengua catalana que es farà en nostra ciutat ha ofert una de les presidències a l'alcalde de R. O. senyor Palacin.

Al camp de la Penya Salvat jugarà demà el Salvat i un equip de Barcelona.

Al camp de Jovantut jugaran els dos equips infantils Ardit i Catalunya Deportiva, disputant-se la copa de campionat.

El governador ha aprovat els pressupostos d'Agramunt, Balaguer, Serós, Aytosa, Preixens i Roselló.

Avui la Comissió mixta ha despatxat alguns expedients arribats després d'assenyalar l'ordenació.

Es diu que dilluns hi haurà a Lleyda vega de paletes.

La Junta de Beneficència farà el dia 23 una subhasta d'arrendament de subministre d'objectes i queviures per a les cases de beneficència de la Mancomunitat de Catalunya durant els mesos de juny, juliol i setembre.

GIRONA
(Conferència de les 9'30 de la nit)

Diverses noves

Demà jugaran a futbol un equip del regiment d'infanteria de Badajoz, de guarnició a Barcelona, i el primer equip de la U. D. G.

Al mercat d'avui hi han concorregut 493 boues, havent-se recaptat 151 pessetes d'arbitris.

Està vacant la plaça de depositari de l'Ajuntament de Sant Joan.

N'Artur Palol ha sol·licitat autorització per a derivar un aprofitament d'aigües del torrent Les Comes, del terme de Sant Feliu de Guíxols.

El dia 13 es farà a la Duana de La Junquera la subhasta de 83 quilos de perfumeria.

Està vacant la plaça de guarda jurat de Llívia, dotada amb 1.260 pessetes.

Conclusions que la Cambra de Comerç de València portarà a la important Assemblea de les caves de milar d'Espanya, que ha de celebrar-se a Valladolid a partir del proper diumenge.

Heu's aquí els problemes estudiats per la Cambra de Comerç de València i que en forma de conclusions portaran a l'Assemblea de Cambres de Comerç d'Espanya, que ha d'inaugurar-se el proper diumenge a Valladolid, els representants de la indústria i del comerç valencians:

PROBLEMES DEL MARROC. — Primer: Acabament immediat de tota acció de conquesta.

Segon: La interland o penetració pacífica al Marroc es reduirà a l'establiment de factories comercials.

Tercer: Difusió al Marroc de la cultura i llengua espanyoles i exposició dels nostres mitjans de fabricació per obrir mercats.

Quart: Reducció de les despeses de tota mena al Marroc que no podran superar la xifra de 55 milions, que era la pressupostada en 1910.

Cinquè: Denúncia de tots els tractats i compromisos internacionals que sien obstacle per a la implantació d'aquest pla.

REORGANITZACIÓ DELS SERVEIS DE L'ESTAT. — Primera: Descentralització administrativa en tots els rams.

Segon: Supressió de tots els càrrecs i atencions i personal que actui nominalment.

Tercer: Amortització del 40 per 100 de les plantilles de tots els Ministeris i Cossos.

Quart: Ordenació del treball a les oficines públiques, equiparant-les a les particulars.

PROBLEMES DE LA DESIGUALTAT TRIBUTARIA. — Primer: S'estima el sistema d'utilitats com el més perfecte en matèria tributària.

Segon: Donades les dificultats de implantar-lo de moment, seguirà regint l'actual de quotes.

Tercer: Revisió de les contribucions i desamortització de les desigualtats i reducció fins que no excedeixin del 15 per 100 del rendiment personal.

Quart: Expropiació forçosa de tot el que no sia explotat per son amo.

PROBLEMA DE LA INSPECCIÓ. — Primer: Reforma de la legislació actual sobre la inspecció de l'Hisenda pública.

Segon: Determinació del compromís de la riquesa tributària.

Tercer: Absoluta supressió de les participacions de funcionaris i de denunciadors de les infraccions.

Quart: Limitació de sancions a les quantitats que no excedeixin del doble de la quantitat defraudada.

Cinquè: Publicació d'un reglament clar i concís per a la cobrança dels tributs.

PROBLEMA DE LA CONTRIBUCIÓ INDUSTRIAL I DE COMERÇ. — Primer: Revisió de les tarifes actuals simplificant-les mitjançant un medi de desdoblament dels epígrafs.

Segon: Rellevament als comerciants i industrials de l'obligació d'exhibir la seva comptabilitat.

Tercer: Rebaixa immediata de l'augment cobrat el darrer semestre de 1922-23.

Quart: Revisió de les tarifes col·lectives cada cinc anys.

Cinquè: Per a la recaptació i tasca dels tributs el Govern i les Cambres podran establir concerts.

REFORMA DE LA CONTRIBUCIÓ D'UTILITATS. — Primer: Revisió i refosa de la llei d'Utilitats i de totes les disposicions dictades d'arrelament que es refereixin a aquesta matèria.

Segon: Suspensió de tot procediment fins que es publiqui un reglament.

Tercer: Respecte absolut al sector professional.

Quart: Que pels funcionaris respectes es digui als infractors sos deures i els mitjans que disposin per a llur defensa.

Cinquè: Exclusió per a funcionaris d'Hisenda i denunciants de tota participació en les multes.

Sisè: Determinació clara dels beneficis.

REFORMA DE L'IMPOST DEL TIMBRE. — Primer: Modificació de la llei del Timbre en el sentit que restin reduïdes les percepcions en un 50 per 100.

Segon: Els efectes del comerç no satisfaran el doble del dret del timbre.

Tercer: Es suprimirà la prescripció que sien talonaris els rebuts i actures dels començants.

Quart: L'impost del Timbre no es pagarà fins al moment de fer la venda.

Cinquè: Les multes quedaran reduïdes a la meitat de les que actualment estan assenyalades per la llei. Com s'observa, els problemes que planteja la nostra Cambra de Comerç que tem conèixer en forma tan condensada, sense entrar en el que és una revolució, val a dir que posen una veritable transformació a la vida nacional.

Notem manca veure si tals conclusions seran traduïdes en lleis pel govern perquè assoleixin la deguda eficàcia. Així, doncs, el temps dirà.

E. M. F.

València, 8 de juny de 1923.

Jocs Florals infantils a Terrassa

El Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Terrassa, per tal d'enaltir la nostra parla i estimular els infants de Catalunya, ha organitzat per les properes festes de juny una sèrie de Jocs Florals infantils, sota el següent Cartell:

Premis ordinaris

- I. — Flor Natural. Premi ofert per Ajuntament a la millor poesia de tema lliure.
- II. — Englantina d'or. Premi ofert pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Terrassa a la millor poesia que lloï la Pàtria.
- III. — Viola d'or. Premi ofert pel reverend senyor Prior doctor Molera a la millor poesia que exalci la Fe.

Premis extraordinaris

- IV. — De l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana (Delegació de Terrassa) al millor treball sobre temes literaris.
- V. — Del senyor En Domènec Palet Barba al millor treball en prosa sobre impressions de l'excursionisme.
- VI. — Del senyor En Pere Salom i Morera al millor sonet.
- VII. — Del reverend doctor Homar a la millor poesia que canti el Montserrat.
- VIII. — Del senyor N'Emili Badier al millor treball que exalci l'amor a la Natura.
- IX. — Del senyor En Joan Bosch a la millor poesia de tema lliure.
- X. — Del F. C. Terrassa al millor treball sobre cultura física.
- XI. — Del senyor N'Emili Soler a la millor poesia de tema lliure.
- XII. — Del senyor En Miquel Moagas a la millor poesia, de tema lliure.
- XIII. — Del Pomell de Joventut Catalana, a la millor poesia que el patró de Catalunya.
- XIV. — D'En Narcís Freixa, a la millor poesia que canti la nostra dansa.
- XV. — De la Penya «Amics del Centre», a la millor poesia humorística.
- XVI. — De l'Escola del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Terrassa, a la millor rondalla.

Bases

- a. Totes les composicions, escrites en català, en lletra clara, nítides, sense signatura i acompanyades d'un sobre clos, contenint el nom i l'adreça del concursant, hauran d'esser tramessas al secretari del Jurat qualificador: Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, Terrassa, per tot el dia 23 de juny d'enguany.
- b. Els concursants no podran excedir de l'edat de 16 anys.
- c. S'adjudicaran accessits als premis ordinaris a les composicions que en algun mercedor, a jutj del Jurat qualificador.
- d. El dia, lloc, hora i altres detalls per a la celebració de la gala festa, seran comunicats oportunament i a continuació del veredict, per mitjà de la premsa.
- e. Jurat Qualificador. — En Pere Salom i Morera, president honorari; En J. Noguera i Oller, president mantenedor; En Claudi Omar i Barrera, En Joan Romanyach i Berta, vocals; i N'Avell Estranger i Macià, secretari.
- f. Per la Comissió Organitzadora: En Josep Girona, president; En Francesc Bosca, secretari.

La Sagarra

IGUALADA. — S'han efectuat les processons del Corpus a les dues parroquies de Santa Maria i de la Soledat, palasant, doncs, que la ciutat d'Igualada, ultra el dictat de

mariana, li escan força el d'eucaristia. El gros estol de nenes vestides totes de blanc — més de 120 — seguit de les banderes gremials i els antics tabernacles amb llur acompanyament de fidels, que duen llum encesa, donen un to mirific a la cerimònia augusta de passejar el Santíssim Sagrament pels carrers i places de la ciutat. Cloïa les processons una representació de l'Ajuntament, amb la banda de música.

A la de dijous va assistir-hi, com de costum, el penó del Centre Catòlic d'Obrers, que fou conat als joves Leonel Solé, Josep Tori i Antoni Ribas.

El penó de la de diumenge estava encomanat a En Francesc de P. Bernades. En Joan Roma Torra i En Josep Vilarrubias Ros.

Continuen amb relativa activitat actualment els camps d'esport de la Joventut Nacionalista i Ateneu Igualadí, havent jugat darrerament en el primer un equip de l'Espanyol, i en el segon l'Associació d'alumnes de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltru.

L'estadística demogràfica sanitària durant el propassat mes, ens proporciona el següent resultat numèric: Naixements, 32; defuncions, 12; matrimonis, 18.

— Divendres, cap al migdia, passaren per aquesta població els entusiastes corredors que donaven la volta a Catalunya en bicicleta. Gran nombre de veïns presenciaren el pas dels esportistes, atenent-los i fins gulant-los, ja que el transit rodar, de dintre la ciutat, ha variat, mentre durin les obres d'adequament de la carretera real.

— Operacions realitzades per la Succursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, en el transcurs de la darrera setmana: Cobraments, 155,438'58 pessetes. Pagaments: pessetes 124,052'43; llibretes noves, 9.

Vallès

LA GARRIGA. — El dramaturg Ignasi Iglesias donarà demà, diumenge, una conferència en el Teatre de l'Alhambra, sobre l'obra artística i social d'En Clavé. L'Orfeu Garriguet hi pendrà part, cantant escolides cançons sota la direcció del seu mestre En Josep Aymerich, i una companyia catalana representarà la comèdia de l'Iglesias, «La senyora Marieta».

Espectacles

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, diumenge. Dues extraordinàries funcions, pel COLOS DE L'ESCENA CATALANA ENRIC BORRAS. Secundat pels més bons elements de la companyia del Teatre Català. Tarda, a dos quarts de quatre. La magnífica producció d'En Frederic Soler, EL FERRER DE TALL. Nit, a tres quarts de deu. La sublim creació de N'Enric Borras, TERRA BAIXA del mestre Guimerà. — Demà, dilluns, a la nit. La famosa obra d'En Rusiñol, LA BONA GENT. Es despatxa a comptaduria.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta. PINEDO - BALLESTER. del Teatre de la Sarsuela, de Madrid. Avui, diumenge, a les quatre de la tarda. Grandios programa. 2 formoses obres. 2. La sarsuela en dos actes i quatre quadros, de Josep Ramos Martín i mestre Guerrero, DE SOROLLOS EXIT.

LA MONTERIA

D'EXIT CREIXENT. BUGATTO - PINEDO i altres principals artistes de la companyia.

BALLESTER - VENDRELL

La sarsuela en dos actes, dividida en tres quadros i un próleg, de Josep Tallach, última producció musical del mestre.

RAPEL CALLEJA

Sublim interpretació

Las mariscalas

Música espanyola. ROSSY, MIR, BALLESTER, LLORET, FUENTES, i altres principals artistes de la companyia. Esplèndid decorat de Castells i Fernández. Riquíssim vestuari.

Nit, a les deu. El divertit entremès,

MANOLITA LA PEQUE

La revista en un acte i tres quadros, de M. Fernández i mestre Martínez.

QUE ES GRAN BARCELONA!

PINEDO, BALLESTER, FUENTES, BRUNA, AZNAR, ALARIA. El popular

«NANDU» a càrrec del gran actor PEP MARQUES, prenent part en l'obra totes les segones tiples, chor general, dos de ball, i la parella de ball MONTERO - FERNANDEZ. Grandiosa presentació. Present de formoses flautes per a acompanyar el couplet que canta la senyoreta Pinedo.

La sarsuela en dos actes, de gran èxit.

Las mariscalas

Pels mateixos artistes de la funció de la tarda.

Demà, dilluns, a la tarda, a preus econòmics. Butaca, 4 pessetes. LA ESTRELLA ERRANTE i LA MONTE-RIA. A la nit, QUE ES GRAN BARCELONA! i LAS MARISCALAS. — Divendres, benefici del primer actor i director, Lluís Ballester. Tarda i nit, grans programes. — La setmana que ve, ESTRENA DE

ESTUDIANTINA

(tres actes). Llibre de M. Poal Aragall i J. M. Castells, música del mestre Josep Ribas. Principals intèrprets: senyores Rossy i Aguilà, i els senyors Vendrell i Fuentes.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Temporada d'estiu de 1923

Gran companyia comico-dramàtica del

Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

Ricard Simó Raso

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. La comèdia en tres actes, de Joan Josep Lorente.

El madrigal de la cumbre

estrenada per aquesta companyia amb èxit extraordinari al Teatre Lara. La joguina comica en un acte, dels senyors Parades i Jiménez.

LA CASA DE LOS MILAGROS

Gran èxit de broma. Nit, a les deu. La comèdia en tres actes, de don Manuel Linares Rivas.

LA MALA LEY

L'èxit més gran de l'any, representada per aquesta companyia a Madrid 138 dies consecutius. La joguina comica, LA CASA DE LOS MILAGROS. — Demà, dilluns, tarda, a les cinc. Matinée econòmica. La joguina comica en dos actes, EL OFICIAL DE GUARDIA i LA CASA DE LOS MILAGROS. Nit, a les deu. Moda. ESTRENA de la comèdia en tres actes, de Félix Carazoni.

La señora Presidenta

estrenada per aquesta companyia amb gran èxit, al Teatre Lara, de Madrid.

ELDORADO

Companyia de drames i comèdies

MARGARIDA XIRGU

Primer actor ALFONS MUÑOZ

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. El formós entremès dels germans Quintero, LOS CHORROS DEL ORO. Segona representació de la formosa comèdia, original dels insignes autors Serafi i Joaquim Alvaréz Quintero, CRISTALINA, escrita expressament per a Margarida Xirgu, que l'estrena al Teatre Espanyol, de Madrid. Nit, a les deu. Tercera representació de CRISTALINA. — Demà, dilluns, a la nit, CRISTALINA. — Dimarts, a la tarda. Primera matínee de moda. CRISTALINA.

TEATRE NOU

Companyia de vodevil líric i sarsuela dirigida pel graciosíssim primer actor

SALVADOR VIDEGAIN

Avui, diumenge, 10 de juny 1923. Tarda, a dos quarts de quatre. Primer: LA MAGDALENA TE GUIE; segon: LA VENUS DE CHAMBERI; tercer: EL REGALO DE BODA; quart: LAS CORSAIRAS. Grandios èxit d'aquesta companyia, i veritable creació de Salvador Videgain. Nit, a tres quarts de deu. Primer: FUEGO; segon: OJO POR OJO; tercer: EL REGALO DE BODA; quart: LAS CORSAIRAS.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de deu. Primer: GRACIAS A DIOS QUE ESTA PUESTA LA MESA; segon: LA ALEGRIA DE LA HUERTA; tercer: MANZELLE NITOUCHE. — Demà, dilluns, a la tarda. MUJER Y REINA. A la nit, LA ALEGRIA DE LA HUERTA i MANZELLE NITOUCHE.

Teatre Victòria

Companyia Zuffoli-Peña

Avui, diumenge, 10 de juny. Tarda, a dos quarts de quatre. Primer: «Madama de Sol». Segon: «Petit café». Exit d'interpretació. Tercer: «El Valle de Aus». Nit, a les deu. Pri-

mer: «Mamá Felicidad». Segon: «El Valle de Aus».

Demà, a dos quarts de cinc de la tarda: vermut popular.

MAMÀ FELICIDAD

Nit, a les deu

PETIT CAFE

Dimarts, tarda i nit, grans cartells.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE i PERGES

Avui, diumenge, 10 de juny. Tarda, a les quatre. EL SECRET DE LES NOIES (dos actes); i LA DONA DEL MEU AMIC (tres actes). Nit, a les deu. CLAVE. — Demà, dilluns, a la tarda. LA DONA DEL MEU AMIC. A la nit, CLAVE. (Última setmana de CLAVE.)

Teatre Poliorama

COMPANIA DE COMEDIA del TEATRE INFANTA ISABEL de MADRID. Direcció: ARTUR SERRANO.

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. «Secció especial», i nit, a les deu. «L'èxit veritable de broma continua», en tres actes, adaptació de don Frederic Reparaz.

EL PARAISO CERRADO

Nota: La funció de la tarda començarà amb l'entremès dels germans Quintero.

SECRETICO DE CONFESION

Demà, dilluns, a la tarda, EL PASO DEL CAMELLO. A la nit, EL PARAISO CERRADO.

CADA DIA

els dos èxits: EL PASO DEL CAMELLO i EL PARAISO CERRADO.

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adria. Tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu. La comèdia en tres actes de Ferrer i Codina, AFRICA, i el poema portuguès de Juli Dantes, traduït per l'escriptor Rivera i Rovira, LA CENA DE LOS CARDENALES.

Coliseu Pompeia

Tavassera, 8 i 10. Telèfon 272 G.

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu. UN QUARTO DESLLOGAT (un acte). I EN UN LUGAR DE LA MANCHA (tres actes).

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A.

COLISEU DE VARIETATS

TEMPORADA 1923-24

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc. Nit, a les deu. El quadro més bo d'atraccions. Projectió de notables pel·lícules. La gentil ballarina MARIA PUJOL. La famosa troupe japonesa FUJI. Els aplaudits artistes TRIO PLAXATS. Grandios èxit de la eminent cançonetista MARIA CONESA. Repertori nou i exclusiu. Biquissim presentació en decorat i vestuari. Succés de la formosa cançonetista de costums regionals OFELIA DE ARAGON.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, diumenge, sessió única, de quatre a vuit tardes. Nit, a les deu. Programes colossals. Grans èxits. Les gracioses pel·lícules còmiques, HOTEL MODERNISTA i EL PROMES A CREDIT. La comèdia UN FILL MODEL. La divertida RONDANT LA PROMESA. Segona jornada de la gran sèrie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada EL CASTIG, pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Aime Simon Herard i Georges Biscot.

A la sessió de la nit, estrena de la tercera jornada de EL FILL DEL PIRATA, el títol de la qual és LES NOCES D'ELADI.

Diorama

Programa per a avui. Tarda, grans sessions. Nit, augment de programa, i estrena de la quarta i última jornada de la sèrie-novella, LA DONA SENSE POR. CORS HUMANS, LA BANYERA AUTOMATICA, gran brometa LA JUGUESA DEL MILIO, L'HEROINA DE LA VALL. — Demà, noves estrenes, projectant-se A LA LLUM DEL DIA, EL PRINCEP ESCULTOR, superproducció del Programa Ajuria, CARRERA D'AUTOMOBILS TROPEU ARMANGUE, pel·lícula de gran actualitat, i altres.

Saló Catalunya

Gran cinema de Moda

Notables quintet i trio

Avui, diumenge, gran matinal d'once a una. Tarda, sessió continua. No

hi ha butaques numerades. El colossal «succés» del Programa Ajuria QUE FA EL SEU MARIT? pel molt simpàtic artista «Douglas MacLean». No deixeu de veure aquesta preciosa nit. LES NOCES DE MITJA NIT, per la bellíssima «Rita Jolivet». Nit, grans diòs esdeveniment: la pel·lícula més formosa de la temporada: EL CALOR DE LA LLAR. Programa Verdaguier, exclusiva de la marca «Realart» grandiosa creació de les tres estrelles de la cinematografia «Agnes Ayres», «Milton Sills» i «Theodor Roberts» un veritable davassall en luxe, riquesa i presentació. — Demà, dilluns, la formosa meravella cinematogràfica: EL CALOR DE LA LLAR. EL CAMP reprisa pel gos artista. ELS AMB D'UN BOMBER, còmica.

Avís. — Malgrat l'elevat preu de la gran exclusiva: EL CALOR DE LA LLAR, registren el preu corrent. — Dimarts, reaparició del malaguanay artista «Wallace Reids».

PATHE-CINEMA

Rambla de Catalunya, 37

El saló més confortable de Barcelona

Avui, diumenge, grans sessions. Matinal. Tarda, a dos quarts de quatre i a les sis, i nit, a dos quarts de deu.

EXIT SENSE PRECEDENTS DEL PROGRAMA AMERICA EXTRAORDINARI integrat per pel·lícules de la UNIVERSAL FILMS

La graciosa cinta còmica, en dues parts

LA CASA DE DISPESES interpretada per LEE MORAN. La interessant comèdia en tres parts EL VALENT

per EDWARD HOOT GIBSON Segon round de la sensacional pel·lícula d'aventures

SONANT EL CUIRO O EL BOXADOR ARISTOCRATIC (KID ROBERTS contra KELLY-SEILLO, RAPIDO-KELLY, creació de REGINAL DENNY, l'actor predilecte de la joventut femenina neoyorquina.

ESDEVENIMENT

La grandiosa comèdia en 4 parts

EL FLIRT

obra cim de la bellíssima actriu ELIEEN PERCY

REVISTA-PATHE

Demà, dilluns, canvi de programa, amb l'estrena del film CANT REHES a L'AFRICA amb EL RIFLE I LA CAMBRA.

PATHE-PALACE

Gran Via Layetana, 53.

Telèfon 589 A.

Davant la Caixa de Pensions

Avui, diumenge. Sessió matinal d'once a una, a preus reduïts. A dos quarts de quatre de la tarda

SESSIO MONSTRE continua, fins a les dotze de la nit

A LA LLUM DEL DIA

drama interpretat per «Lois Wilson».

JUGANT AMB VIDES

comèdia creació de «Malvina Longellow» i «Norman McKinnel».

ELL... I ELS PIRATES

divertidíssima comèdia bufa, en dues parts, per «Harold Lloyd».

Cinquè capítol de

VINT ANYS DESPRES

continuació de «Els tres mosqueters».

La suggestiva comèdia dramàtica

ESOLAVA

per «Harold Lockwood».

Aquesta nit, ESTRENA del sisè capítol de VINT ANYS DESPRES.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Sufé. — Avui,

diurne, esplèndid programa. Sessió matinal d'once a una. A aquestes

hores, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de

res sis. Tarda: Primera a dos quarts de quatre. Segona: Especial, a les sis.

A totes les sessions, l'èxit més sorollos de la superproducció de la Metro,

DONES FRIVOLAS (últim dia); interpretació magistral, pels eminents

artistes «Ramon Novarro» i «Barbara Marr»; és la millor història d'a-

mor portada a la pantalla. Completa el programa ACTUALITATS GAUMONT HOTEL MODERNISTA, de gran broma. Nit, a dos quarts de deu. La formosa comèdia RONDANT LA PROMESA, per l'artista «Eileen Percy». ACTUALITATS GAUMONT, i última de la grandiosa pel·lícula DONES FRIVOLAS.

Demà, diàlums, extraordinari programa amb quatre magnífiques estrenes: EN COS I ANIMA (exclusiva), sentimental comèdia per la ingènua artista «Alice Blake». GENETS DEL NORD, interessant drama americà. BONES REFERENCIES (exclusiva), formosa comèdia, per la gentil artista «Constance Talmadge». EN NI-COMEDIES RECADISTA, de gran broma.

Cine Princesa

Granvia Layetana.
Tocant a la Plaça de l'Angel.
EL LOCAL MES FRESC I COMODE
Avui, diumenge. Grans èxits. CORTS HUMANS. L'HOMME SENSE NOM, segon llibre, titulat «Un fals director». L'OBLLIDADA DELS DEUS, per «Gertrudine Farrar». L'ATREUIT CUPIDO. Segona de LA VALL D'ORAN. A la nit, estrena de L'HOMME SENSE NOM, tercer llibre, titulat «L'express de Venècia». OR FI, Ajària.

AMICS DE LA MUSICA
Clausura del curs 1922-1923
Demà, a tres quarts de deu de la nit
ESDEVENIMENT ARTISTIC

NOVENA SIMFONIA DE BEETHOVEN

Audió integral de la
per l'ORQUESTRA DELS AMICS DE LA MUSICA
ORFEO CATALA
Solistes: Andreu Fornells, Concepció Caliao, Emili Vendrell, Sandro Griff
DIRECCIO: FRANCESC PUJOL
PALAU DE LA MUSICA CATALANA
Exclusivament per als socis

Aplec de la Sardana

Avui, diumenge, 10 de juny
Matí, a VALLVIDRERA. Tarda, a LES PLANES. Nit, a la PLAÇA DE CATALUNYA.

Cobles: { La Principal de Perelada
Antiga Pep de Figueras
Principal Barcelonina

Esbari de Dansaires Patria, del Poble Nou. Servei extraordinari de trens entre Barcelona i Les Planes.

SARDANES AL CIM DEL TIBIDABO

Avui, 10 de juny, s'inaugurarà una sèrie d'audicions per la celebrada col·lecció Catalònia, des de dos quarts de deu a dos quarts de vuit de la tarda. Funcionaran les emocionants atraccions.

Talaia, Ferrocarril Aeri

Museu de Guera. Exposició d'articles alimenticis i tota classe de distraccions al Gran Saló de Ventes. Hi haurà servei continuat en els cotes de classe general i preferència.

CARRERES DE CAVALLS - HIPODROM

SETE DIA. AVUI, DIUMENGE, 10
A dos quarts de quatre de la tarda. Preus: Llitre circulació, 10 pessetes. Entrada general, 125 pessetes. De carruatges, 625 pessetes. Imposos compresos. — Despatx de localitats: Taquilla del Teatre de Novetats, Centre de Localitats i Taquilla de l'Hipòdrom. — Servei d'autòmnibus, desde la Plaça de Catalunya a l'Hipòdrom i viceversa. Preu, 150 pessetes trajecte. — Servei de Restaurant i Bar.

FUTBOL

PARTIT DE PROMOCIO
Avui, a dos quarts de cinc de la tarda, camp de l'Europa:
AVENÇ DEL SPORT - MARTINENC

Campionat de segona categoria

Granollers - Atlètic Turó, camp de l'Avenç.
Andreuenc - Huro de Mataró, camp del Martinenc.
Catalunya de Badalona - Hospitalenc, camp de la U. E. de Sans.
Els partits de segona categoria comencen a les quatre de la tarda. Per entrades i localitats, als camps de joc.

Frontó Principal Palaco

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc. Dos extraordinaris partits de pilota a estella. Primer: VICENTE I YCHAZO contra S. F. I. P. A. L. Segon: GURUCEAGA I SALSAMENDI contra BARRENECHEA I MARTI. Si hi ha temps, es jugarà un tercer partit. A la nit, no hi ha partit.

PARC PISTA DE GEL

Esport de moda, instal·lat al gran Casino, amb esmerat servei de Cafè-Restaurant i salons especials per a banquets, Jazz-Band Verdura.

TRES SESSIONS DE PATINATGE DIARIES
D'onze a una, especial per a il·lions. De sis a vuit de la tarda, SESSIO TE. De deu a una de la nit, patinatge i exhibició per la bellíssima professora Else Derksen i el notable professor Mr. Angola. Avui, a la tarda, a la Plaça de Festes, CONCERT PER LA BANDA DE VERGARA. A la nit, funcionament de les atraccions del Parc.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes an-

tigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

MONTALEGRE

Converria, Colònia Bosc, Font Mònica, IV APLEC DE LA SARDANA per al dia 17 d'aquest mes, amb servei extraordinari d'autos des de Badalona. Tel. 46-B. i 165-B. Servei d'autos diari des de Badalona.

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos i aromatzats jardins. Infinitat de sensacionals atraccions. Avui, tarda, a les cinc, sardanes, putxinel·lis, i repetició de l'esdeveniment deportiu.

SALT DE LA MORT

sobre automòbil Studebaker. Tarda, nit, Concerts per la Banda de Cadadors de Barcelona. Cafè-Restaurant de primer ordre. — Nota: Avui, tarda, no són vàlids els passis de favor.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Cura radical de l'artritis, càlculs, eczemes, estrenyiment

BALNEARI VALLFOGONA
Aigües clorurades - sòdiques - sulfatades varietat brom iodurada, altament radio-actives
Temporada oficial de 1.ª de juny a 30 de setembre. Gran Hotel-Restaurant, Xalets, Parcs, Boscos, Església, Telèfon, Gagatge, Diversions variades
Informes: «Epicerie Centrale», Rambla Sant Josep, 13, Barcelona
Correspondència: Administrador del Balneari (Per Tàrraga)

La Salut Perfecta es la Belleza

La expresión de una cara no depende de polvos ni colorates. Hay algo oculto que explica la atracción del semblante que hechiza: la salud perfecta.

La CARNE LÍQUIDA
del Dr. VALDÉS GARCÍA, de Montevideo

poderoso reconstituyente, es el MÁXIMUM DE LA NUTRICIÓN. Da vigor, expresión sana y atractiva.

ES LA SALUD PERFECTA

De venta: en todas las Farmacias y Centros de Específicos.

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

IMPOTENCIA (DEBILIDAD SEXUAL)

poluciones nocturnas, espermatorrea (pèrdis seminal), cansancio mental, pérdida de memoria, dolor de cabeza, vértigos, fatiga corporal, histerismo y trastornos nerviosos de las mujeres y todas las manifestaciones de la Neurastenia o agotamiento nervioso, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con las

Grageas potenciales del Dr. Soivré

Indicadas especialmente a los agotados en la juventud por toda clase de excesos (viejos sin años), y para conservar hasta la extrema vejez, sin violentar el organismo, el vigor sexual, propio de la edad.

Agente exclusivo: Hijo de José Vidal y Ribas, S. en C., Montcada, 21. Venta, 5 ptas. - Segalá, Rambla Flores, 24. Farmacia Gelart, Princesa, 7, y principales farmacias.

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Ribes Roges, prop del mar, en lloc cèntric i pintoresc de la magnífica platja mediterrània, es construeixen per a la verda, esplèndida xaleta, voltats de jardins i amb tota classe de comoditats: aigua abundant de l'aqüeducte, electricitat, telèfon, garatge, etc.

Per a més detalls escrits a G. Vivanco, carrer del Teatre, núm. 15, Vilanova i Geltrú.

Platja Sant Salvador
Pla per a llogar. Balmes, 125, entresol, 1.ª

Estiuejants
Casa de camp a Sentmenat, 5 minuts vila, es lloga moblada, aigua i electricitat. (Rao: Passatge Permanyer, 13)

A CARDONA
Vila d'esplèndida situació, a 650 metres sobre el nivell del mar, clima sec i fresc, mercat ben proveït i econòmic, es llogaria pis de moderna construcció i garatge per a la temporada d'estiu o per tot l'any. Per a detalls dirigir-se: Auzies March 39, mag. de 3 a 4.

COPIES Circulars
reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES
Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

APOPLEJIA (Feridura) - PARALISIS

Angina de pecho, Velez prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

RUOL

Los síntomas precursores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vómitos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

Camiseria
Falten mitges oficiales de 14 a 16 anys. Bot. 6, segon.

NECESSITEM bons corredors per la venda de llibres a domicili. Escriure indicant mètodes i aspiracions. Apartat de Correus, 789.

RECLINATORI
Necessito reclinatori artistic, si pot ésser amb treballs d'escultura millor, però en bon estat. Ofertes a LA VEU n.º 33.

Es necessiten metallsurgics
Dirigir-se Fill de P. Alonso, Torrelavega.

Vendes

Autos
Se'n venen a preus baratissims. Carrer d'Aragó, núm. 235, baixos

Es traspasa botiga
amb habitacions punt cèntric a l'interior de Barcelona. Rao: Passeig de Gràcia, 16, porteria.

Bidons i bocois
d e totes classes se'n venen a preus baratissims. Aragó, núm. 235, baixos

Bonica propietat
situada entre els pobles de La Roca del Vallès i Orlles, d'unes 25 quarteres, amb uns 3.000 arbres fruiters; avellaners, ametllers, oliviers i altres. Una quinta part és regada per dues mines d'aigua bona i abundant. Hi ha casa per a masover i habitacions independents per al propietari. Es ven per 25.000 pessetes. Rao: a Mataró, M. Roselló, C. Barcelona, 12, tintoreria.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de ELECTROQUÍMICA
Bobinats - Instal·lacions
Reparacions
Maquinària Elèctrica, S. A.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416, T. 558 H.

Tapissos pintats
La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs. Encomiatures. No compreu sense visitar aquesta casa.

F. MONTFALCON
Boters, 4, final Portaferriera.

SOLARS per edificar MONTCADA
a cens o venda, situació elevada i immillorable i lloc sec, propis per a xalet i viure-hi tot l'any, immediat estacions ferrocarril. Rao: A MONTCADA, Fusteria Sarra. Carrer Major.

Xalet
a la Bonanova, per estrenar, voltat de jardí, avora el tramvia i F. C. de Catalunya. Baixos i dos pisos. Calefacció central. Llitre de censos. Facilitats de pagament. Venç per 16.500 duros. També permutaré amb casa vella o solar a El Xampla. Rao: el mateix propietari, Portal de l'Angel, 12, principal, 2.ª, de 6 a 8. Telèfon 4428 A.

Grup motor Dinamo
convertidor corrent alterna a continuu 110 v. 70 amp i quadre càrrega. Corts, 513.

SENYORES
Liquidació de capells a 10 pessetes. Passatge Crèdit, 6, pral.

Lloguers
Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 28, entresol. C. HIEGER.

Magatzem
de novaa construcció, 400 m.c. Sicília (xamfrà Corts Catalanes) 715, principal, 1.ª

Gran torre
lloga a l'extrem del Passeig de La Garriga. Rao: Rambla de Catalunya, 56, primer.

Hostalrich
Per 250 ptes. anuals lloga pis amb rentador, aigua de mina i electricitat, a Caldes de Malavella (Vichy) lloga torre moblada. Rao: Alvarez, 8, botiga de roba.

Ofertes
Jove funcionari
acceptaria secretaria, administració de finques o treball per l'estil. Dirigir-se a LA VEU número 3.873.

BATXILLERAT
Lliçons particulars per professor pràctic i acreditat. Escriure LA VEU, n.º 3.872 indicant assignatures.

Dispeses
Bonica habitació
cedeixo a senyor, sola dormir. Madrazo 47, torre, 5. G.

Tallers, 48 bis
principal, 1.ª, sala a 1 o 2 senyors, bones referències.

Senyora
cedeixo 2 habitacions a tota pensió. Rao: Xucà, 17, primer.

Anuncis

5.000 Ptes. guanyaria
qui tingui

Xinxes
després d'haver usat

"Triunfo"
Venda en drogueries

Administració de Finques
J. LLAMUSI
De 6 a 7
Montaner, 28, principal

BERLITZ
Les classe d'estiu per a

Anglès Francès Alemany

per al matí, tarda i nit

S'inauguraran aquest mes

TRADUCCIONS

en tots els idiomes

Flores de matrícula: De vuit del matí a deu nit.

PALAYO, 58

Préstecs

Diner

sobre alhajes i objectes de valor, Balmes, 125, entresol, 1.ª

La conducta electoral del Govern

(Discurs pronunciat al Congrés per l'ex-ministre nacionalista En Joan Ventosa i Calvell el dia 29 de maig de 1923)

REPRESENTACIO DE TORROELLA DE MONTGRI

El señor VENTOSA: He pedido la palabra, señores diputados, para inaugurar este dictamen, en realidad que con el intento de convencer a Carpiés, ya que evidentemente sería una candidez en mi pretender convencerle de que diera el voto en sentido de desear el dictamen del Tribunal Supremo, como una ley reglamentaria para tratar de política electoral del Gobierno. Y yo, queriendo perder el tiempo, he atacado las dos conclusiones o los dos objetivos que me propongo conseguir al intervenir en la discusión de este dictamen. Es el primero hacer notar que la representación de este distrito no ha sido obtenida legítimamente, como no lo fué la pasada, en la que, como recordarán los señores diputados, hubo un vicio de falsedad comitida en algunas actas; y ahora, esta vez, lo que fué en la anterior falsedad, es la coacción, es coacción realizada al amparo del Gobierno. Y es, en segundo lugar, mi propósito hablar de la política electoral del Gobierno, especialmente en Cataluña, y concretamente en la provincia de Gerona. Me he de agregar que me interesa más este segundo aspecto que el primero.

Si hubiera creído yo que iba a ir a la discusión de este dictamen, hubiera aportado más datos y documentos de los que puedo aportar actualmente; sin embargo, creo que van a ser suficientes para justificar la afirmación y fundamentar el juicio, que rotundamente formulo, de que estas elecciones representan, sobre todo en Cataluña, un lamentable retroceso.

DES DARRERES ELECCIONS HAN ESTAT UN ENORME RETROCES

Yo siento mucho tener que pronunciar estas palabras dirigiéndome a un Gobierno presidido por el señor marqués de Alhucemas, porque recuerdo que en 1918 formaba yo parte de un Gobierno de concentración, del cual era el Presidente, Gobierno de concentración que presidí estas elecciones que hoy todo el mundo reconoce han sido las que han marcado el grado de mayor inhibición por parte del Poder público, de mayor respeto a la voluntad del Cuerpo electoral. En aquellas elecciones se adoptó el acuerdo por parte del Gobierno de renunciar al nombramiento de alcaldes de Real orden, se suspendieron al se destituyeron Ayuntamientos, no se nombraron delegados; se reguló el nombramiento de concejales interinos para substituir en aquellos casos en que las vacantes automáticamente habían de proveer, y se fué a una extensión de la fe pública notarial, con objeto de suplir la insuficiencia de notarios, para dar a todos los candidatos que luchaban plena garantía de que habían de ser respetados sus derechos.

Hoy, precisamente, un Gobierno presidido por el señor marqués de Alhucemas, representa la máxima regresión. Seguramente el historiador que examine los sucesos contemporáneos, habrá de maravillarse de que aquel hombre que presidió el sincero intento de renovación en 1918, marque hoy el período de máximo retroceso en los vicios electorales. Yo habría de afirmar, si no pudiera atribuirse ello a envanecimiento excesivo, que la conducta de entonces fué debida a la presencia y a la presión de los que formábamos parte del Gobierno; y he de lamentar que, singularmente, los reformistas, que entraron con aureola de sinceridad, con banderá de instaurar lealmente el imperio de la democracia, hayan sumado su acción y asociado su responsabilidad a ese retroceso lamentable en el camino antes iniciado para la depuración de los vicios tradicionales de las elecciones españolas. Y así, este Gobierno ha restablecido en medida general lo que no habían hecho los Gobiernos conservadores: el nombramiento de alcaldes de Real orden; ese Gobierno ha anulado la vida local, a la cual en el discurso de la Corona declara prestar atención constante, destituyendo

y suspendiendo innumerables Ayuntamientos, y ha causado al interés público un daño enorme al emplear un Instituto como el de la Guardia civil en el bajo menester de falsear la voluntad del Cuerpo electoral.

LES ELECCIONS A CATALUNYA

Concretamente, en Cataluña, desde los tiempos de Solidaridad Catalana, no es que hubiera una inhibición absoluta por parte del Gobierno; pero estimando que era más vivo allí el espíritu de ciudadanía, y teniendo en consideración los graves problemas allí planteados, los Gobiernos de todos los colores que se habían sucedido en el banco azul habían mantenido un relativo respeto a las manifestaciones del sufragio. Había los agravios o los ataques individuales de algunos candidatos; pero no era la acción concertada y sistemática del Poder, como ha sido ahora. Especialmente en la provincia de Gerona, uno de cuyos distritos llevo representando hace diez y seis años, esa política de coacción electoral se ha manifestado en un grado inverosímil. Yo atribuyo esto, en parte, claro está, al gobernador de aquella provincia, un señor reformista a quien seguramente el puritanismo de una serie de años de oposición le habrá impedido a realizar un ataque descarado contra el cuerpo electoral, sin respeto de ninguna clase, con el impudor mayor que pueda darse.

EL GOVERNADOR CIVIL DE GERONA

Ya desde muchos días antes de la elección — he de atribuirlo a inconsciencia — el señor gobernador civil de Gerona, a quien le quería oír la manifestaba su propósito de acudir a todos los resortes que fueran precisos para conseguir que salieran triunfantes los candidatos ministeriales. No debían estar muy agradecidos ni muy satisfechos sus correligionarios los reformistas, porque si a fuerza de coacciones y a fuerza de arbitrariedades consiguió sacar triunfante un candidato por la provincia de Gerona, en cambio han sido derrotados, y en ello ha tenido ciertamente influencia la actuación del gobernador civil de Gerona, todos los demás candidatos reformistas que luchaban por Cataluña.

Desde días antes de la elección el señor Lluís llegó al extremo de tener alojado en el Gobierno civil a uno de los candidatos que luchaban, candidato que tenía sus oficinas en el mismo edificio del Gobierno civil, desde donde se dirigía la elección; y yo mismo he tenido ocasión de presenciar la escena patriarcal del señor gobernador civil de Gerona presidiendo todo el conclave de los que organizaban la elección del distrito de Gerona.

Pero es más; yo no sé si los señores diputados van a creer que sea posible tal extremo de audacia o de inconsciencia. Llamó al secretario de un Municipio, de un pueblo que se llama Quart, dos o tres días antes de la elección, y le exigió, con amenazas, un acta en blanco de la elección, firmada por el presidente y por los interventores, diciéndole: «Usted tiene mal los asuntos municipales; como no me traiga usted, antes de la elección, un acta firmada en blanco, prepárese usted a inspecciones, a suspensiones, a que se le procese a usted; y, efectivamente, como el secretario no quiso allanarse a ello, la amenaza no fué vana, porque pocos días después de la elección, un automóvil con agentes del Gobierno civil llegaba al pueblo de Quart, llevándose los agentes detenido al secretario, a quien después el juez, en cuanto le tomó declaración, puso en libertad.

ELS DELEGATS GOVERNATIS I LA FORÇA PÚBLICA

Pocos días antes de la elección, y eso ya no es solamente culpa del gobernador, sino del señor ministro de la Gobernación y del Gobierno, se concentró en la provincia de Gerona la Guardia civil, Guardia civil perteneciente a un tercio que creo que se llama tercio móvil; Guardia civil que procedía de Madrid y de

Santander. Se situó aquella Guardia civil en los puntos estratégicos que le parecían al gobernador civil de Gerona más convenientes para conseguir un resultado con su actuación. He de hacer notar respecto a ello una cosa, que he de decir por espíritu de justicia: la Guardia civil, que prestaba ya normalmente servicio en la provincia de Gerona, desde antes de la elección — lo he de decir en su honor — no se prestó a realizar arbitrariedades y atropellos; su larga convivencia con la población, el hecho de tener que quedarse allí, le impedían acudir a todos los resortes de coacción que exigía la política electoral del Gobierno. En cambio la Guardia civil que formaba parte del tercio móvil llegó a extremos verdaderamente incomprensibles. Ello era consecuencia natural del hecho de haber puesto toda esa fuerza de la Guardia civil al servicio de delegados gubernativos que el gobernador civil de Gerona prodigó, mandándolos a todos los pueblos; delegados que eran los mismos apoderados de los candidatos, que algunos eran parientes de los candidatos, que llevaban los mismos apellidos, y otros eran indocumentados, personas que no ofrecían ninguna solvencia.

Yo recuerdo a este propósito que precisamente al enterarme el día antes de la elección, estando yo en Gerona, de lo que se hacía y de lo que se preparaba, me dirigí al Gobierno civil, no con la esperanza de conseguir un resultado, pero, al menos, con ánimo de que constara la protesta por el hecho de que a la Guardia civil se la empleara en esos bajos menesteres y se la pusiera al servicio de delegados — dije yo entonces — que eran unos verdaderos indocumentados. Lo dije en presencia del teniente coronel de la Guardia civil, que asentía con su presencia y con su silencio, y el gobernador civil (a eso me refiero yo, cuando hablo de inconsciencia), para justificarse, dijo: «No, no son indocumentados aquellas personas, sino que me han sido recomendadas por los mismos candidatos, los cuales me responden de su respetabilidad y de sus condiciones». De modo que por propia confesión del gobernador civil, confesión paradisiaca del gobernador civil, resulta que los delegados eran las personas que le indicaban los candidatos, y que a las órdenes de esos delegados se ponían las fuerzas de la Guardia civil. Y, efectivamente, ¿qué se hizo? Pues el día antes de la elección se empezó a detener todos los automóviles que no llevaban una contraseña especial. Aquí, en el bolsillo, tengo una de ellas a disposición del señor ministro de la Gobernación, de las que se daban en el Gobierno civil de Gerona, contraseña que dice así: «Puede circular libremente este automóvil». Y está autorizada con el sello del Gobierno civil de Gerona. Eso quería decir, señor ministro de la Gobernación, que los automóviles que no llevaban contraseña no podían circular. Y yo le pregunto a S. S.: ¿Es que S. S. aprueba eso? ¿En qué ley, en qué disposición reglamentaria se basaba el señor gobernador civil de Gerona para exigir una contraseña especial para circular los automóviles? Pues en ninguna más que en su arbitrariedad ilegal.

LES COACCIONS DEL PODER PÚBLIC CONTRA LA LLIBRE EMISSIO DEL SUFRAGI

Todos los señores diputados, que saben perfectamente lo que son campañas electorales, comprenden la trascendencia enorme que ello tiene. Salian los automóviles, y los delegados gubernativos, con las fuerzas de la Guardia civil, detenían a los automóviles que llevaban notarios, apoderados, electores que iban a realizar sus funciones, que iban a cumplir con sus deberes electorales. Los delegados gubernativos, amparados por las parejas de la Guardia civil, no les dejaban circular, y aquí tengo, señor ministro de la Gobernación, actas notariales de presencia (si S. S. lo duda, se las puedo proporcionar) que me reservo para leerlas después; actas notariales de pre-

sencia en las cuales los notarios afirman que fueron detenidos por delegados gubernativos y por fuerzas de la Guardia civil, y que estuvieron detenidos y sin poder cumplir sus funciones durante todo el día de la elección.

Después de eso, ¿qué más? Detenciones el día de la elección de los apoderados, incluso de notarios; uno de ellos estuvo detenido más de tres horas sin dejarle actuar, y, naturalmente, una detención de tres horas de un notario, en un momento escogido al efecto, tiene una importancia capital y decisiva para una elección; clausura de centros y de locales electorales, detención de alcaldes y de apoderados. Concretamente, en el distrito de Torroella de Montgrí, en la capital del distrito, en el momento en que iba a imponer su autoridad en las puertas de un colegio para evitar las aglomeraciones, fué detenido y conducido a las Casas Consistoriales el alcalde, y a poco rato, el secretario del Juzgado municipal, señor Tauler. A uno y a otro se les obligó a permanecer dentro de las Casas Consistoriales, y hallándose en ellas el alcalde y con las insignias de su cargo encima de la mesa, penetró el delegado acompañado del sargento de la Guardia civil del tercio móvil, le agredió de obra, le apuntó con el mauser, corriendo el cerrojo, amenazando con matarle si se movía, o hablaba con alguien, o le contestaba.

Aleja toda idea de toda posibilidad de que ello pudiera ser debido a alguna trasgresión concebida por aquellos que fueron objeto de detenciones arbitrarias, el hecho de que a las cuatro de la tarde cesó la detención y se puso a todos en libertad, sin que se les haya explicado el motivo por el cual estuvieron detenidos.

Claro está, señor ministro de la Gobernación, que todos estos hechos se produjeron en tal medida, con tal carácter de generalidad, y en varios distritos, que no hay posibilidad de admitir que fueran debidos a la acción aislada de un agente, o de un delegado, o del mismo gobernador civil, sino que, evidentemente, para ello debía haber, en primer término, la instrucción terminante del gobernador, y, en segundo lugar, la autorización del Gobierno.

UNA QUERRELLA CONTRA EL GOVERNADOR CIVIL DE GERONA

Los que han luchado en la provincia de Gerona y los que ostentamos la representación de alguno de sus distritos, no estamos dispuestos a consentir eso; y sin distinción de partidos, excluyendo, claro está, los beneficiados por los hechos delictivos, diputados republicanos, candidatos republicanos que han sido derrotados, diputados y candidatos regionalistas, están dispuestos a presentar ante el Tribunal Supremo una querrela contra el señor gobernador civil de Gerona para que se haga efectiva la responsabilidad criminal en que ha incurrido. Acaso parezca el procedimiento excesivamente candido; pero nosotros no podemos resignarnos a dejar, al menos, de utilizar todos aquellos medios que la ley nos otorga para que se haga justicia y para que no queden sin sanción los hechos a que me he referido.

LA RESPONSABILITAT DEL GOVERN

Y aparte de todo lo que se haga para exigir la responsabilidad penal del gobernador, he querido hoy proclamar ante la faz del país el proceder del Gobierno y de sus representantes, para que, así como en el debate anterior se ha puesto de manifiesto lo que el señor Prieto calificaba de farsa, aparezca de manifiesto también esa farsa inicial consistente en hablar de reforma de la Constitución, de imperio de democracia, de triunfo del liberalismo, y al propio tiempo que se despliegan estas banderas, utilizar los resortes ilegítimos, extrenar las coacciones gubernativas, con objeto de alterar y de falsear el sufragio popular.

Yo no sé el resultado que ello pueda producir; en todo caso constará lo que nosotros manifestamos, y

cundo se hable de responsabilidades, podremos señalar la de ese Gobierno, que en los momentos en que van a debatirse tan graves problemas, ha incurrido en la responsabilidad de tratar de falsear un Parlamento, que es el Tribunal que en definitiva ha de juzgar, y al cual se anuncia que se van a someter tan trascendentes cuestiones en el discurso de la Corona.

El señor VENTOSA: Creo que el señor ministro de la Gobernación es un humorista, porque S. S. me ha hablado de tres delegados, diciendo que uno de ellos era abogado y otro veterinario. ¡Si hay centenares! ¿Qué me importa a mí que uno sea veterinario y otro abogado, si hay centenares, si en cada pueblo había su correspondiente delegado? Y consta por actas notariales, señor ministro de la Gobernación, que estos delegados eran los mismos apoderados de los candidatos ministeriales.

ACTES NOTARIALES

El señor ministro de la Gobernación decía seguidamente que el mismo día de la elección se detuvieron a unos pistoleros de Barcelona. Voy a leer a S. S. un acta notarial, que dice así:

«Me he trasladado desde Colomés al pueblo de la Tallada, y al pasar por las inmediaciones de Vergés, ha salido a la carretera un señor, que se ha puesto delante del auto, acompañado de una pareja de la Guardia civil, y exhibiéndome una credencial de la autoridad gubernativa, como delegado de la misma, nos ha obligado al apoderado del candidato señor Puig de la Bellacosa, don Silverio Tauler y Rigau; al propietario del auto, don José Serrats y Ximénez, y a mí, a descender del coche, manifestándome que, si no iba documentado en forma, no podíamos pasar adelante. Acto seguido le he manifestado que soy notario, requerido para dar fe de incidencias electorales, y le he exhibido mi credencial de habilitación para actuar en este distrito, el título original de notario, la cédula personal y la medalla, como insignia del cargo, y, a pesar de ello, ha insistido en no dejarme pasar, imposibilitándome, por la intervención suya y de la pareja de Guardia civil a su cargo, de poder ejercer las funciones de mi cargo en los pueblos adonde tenía que ir, a requerimiento del apoderado del candidato que me acompañaba, y que, junto con el propietario del auto, nos vemos obligados a permanecer aquí detenidos por la fuerza, después de habernos cacheado para ver si llevábamos armas.

Tanto al delegado, que se llama don Juan Gifré y Seguí, como a la pareja de guardias que le acompañaban, les he leído el artículo 180 del reglamento notarial, y a uno y otros les he pedido auxilio para que me amparen en el ejercicio de las funciones que estoy desempeñando; negándose a ello e insistiendo rotundamente en que de ningún modo podíamos pasar adelante.

En vista de lo cual, levanto la presente acta de resistencia.

Y por si no basta, ahí va otra acta:

«Cuando desde Jafre nos dirigíamos a La Tallada y hemos sido igualmente detenidos durante las dos horas aproximadamente que hemos permanecido por la fuerza en el cruce de las carreteras que se citan en la cabeza de esta acta, han llegado varios automóviles que, con el nuestro, eran detenidos por el mismo delegado gubernativo; algunos de ellos presentaban una contraseña particular y acto seguido se les concedía el paso franco; por otros han quedado allí detenidos con todos sus ocupantes, habiendo observado por mí mismo que todos los vehículos detenidos conducían apoderados del señor Puig de la Bellacosa y electores que iban a votar y que, a causa de ser detenidos, no les era posible emitir el sufragio en la urna del colegio o colegios electorales a que pertenecían.

Además del delegado de la autoridad y de la pareja de la Guardia civil había una colección de indi-

viduos que detenen a gran número de transeünts y, después de registrarlos, unos eran allí mismo detenidos y otros quedaban en libertad, habiéndose aglomerado con tal motivo una porción de individuos, que no bajarían de 50 a 60 personas, protestando de las coacciones y atropellos de que eran víctimas por parte de todos aquellos individuos forasteros que con sus formas descorteses y descompuestas les tenían allí detenidos, al amparo de la Autoridad que con ellos estaba y con el concurso o cooperación de la fuerza de la Guardia civil.

Hay otras dos actas notariales, del notario señor Vera, acreditando que fue detenido por los delegados gubernativos, impidiéndole pasar; otra acta notarial del notario señor Balari, atestiguando igualmente que fue detenido; otra acta notarial, que no leo al Congreso, del notario señor Vila, afirmando también que fue detenido.

ELS PISTOLERS

Pistoleros, señor ministro de la Gobernación, si los hubo en Gerona; pero eran los que el día antes de la elección iban acompañados de empleados del Gobierno civil i los que el día de la elección, en el pueblo de Jafre, hirieron gravemente al cartero. De modo, señor ministro de la Gobernación, que lo que ocurrió es que los pistoleros eran otro medio de coacción y de atropello de que se valieron los candidatos ministeriales, de acuerdo con el gobernador.

L'ADMINISTRACIO MUNICIPAL

En cuanto a lo de los Ayuntamientos, dice S. S.: «No parece sino que en Cataluña la Administración municipal sea un modelo y que no se pueda siquiera discutir la gestión de los Ayuntamientos».

No, señor ministro de la Gobernación, se puede discutir cuanto S. S. quiera; lo que le digo a S. S. es que resulta evidentemente absurdo que el celo por la moralidad municipal se despierte el mes antes de la elección, porque todos sabemos que la inspección de los Municipios y la suspensión de los Ayuntamientos, un mes o un mes y medio antes de la elección, no representa celo de la autoridad por la buena gestión administrativa, sino que representa un medio de coacción. Y en Cataluña no se había llegado a la suspensión de Ayuntamientos hasta que ese Gobierno, retrocediendo lamentablemente en el respeto a la vida municipal, ha destituido Ayuntamientos para nombrar en su lugar otros que pudieran influir en el ánimo de la población en favor de los candidatos ministeriales.

LA COMPRA DE VOTS

Y en cuanto a que lo hecho ha tenido por objeto impedir la compra de votos, yo le repito a S. S. que en Gerona han luchado, por ejemplo, candidatos como don Salvador Albert, por el distrito de La Bisbal, triunfante a pesar de todo; como el señor Quintana de León, por el distrito de Figueras, derrotado, y seguramente no pretendiendo que ni uno ni otro tengan medios de fortuna para dedicarse a la corrupción del cuerpo electoral.

LES ELECCIONS A LA BISBAL I A FIGUERES

El señor Albert, singularmente, se dedicó durante el día de la elección, como es natural en un candidato, a recorrer el distrito, y en alguna sección, por ejemplo, en el pueblo de Bagur, un delegado gubernativo — y consta todo en acta notarial — amenazó al señor Albert con una pistola. (El señor Serradell: Inexacto; estaba yo allí.) Vamos a ver el acta: «Los señores don José Culleré Costa, como apoderado del candidato señor Albert, y don Juan Prats Marqués y don Juan Prats Marqués y don Dionisio Ribas Vidal, que eran interventores de la Mesa electoral de la sección segunda de esta villa, declaran: que el día de las elecciones, la Mesa citada de la segunda sección — conforme resulta del certificado que me presentan — estaba integrada por los señores don Francisco Mató Ribot, presidente; don Anastasio Bonet Mayals y don Carlos Mirandes, adjuntos, y don Salvador Caner Ferrer, don Francisco Pi Pagés, don Joan Prats Marqués, don Ramon Balmansa Montaner y don Dionisio Ribas Vidal, interventores; que siendo cosa de las cuatro de la tarde, y hallándose en el colegio don Salvador Albert, acompañado de don José Culleré, después de haber dispuesto el señor presidente de la Mesa que se cerrara el local, y en

el momento de cerrarse la puerta, la empujó violentamente un delegado gubernativo, don Roberto Figueras de Almar, procurador causídico de La Bisbal, penetrando en el local e insolentándose con el candidato señor Albert, quien pedía el estricto cumplimiento de la ley, y el interventor don Juan Prats, con quienes sostuvo un fuerte altercado, durante el cual desaparecieron dos interventores del señor Segura, fue entonces cuando un sujeto desconocido, que había merodeado todo el día en Bagur y permanecido en el colegio electoral, apoderado del candidato don José Segura Solsona, según manifestación que hizo don Emilio Esponellá, secretario de la Junta Municipal del Cerro, rompió de un silletazo la urna del colegio, y sacando de un bolsillo del pantalón un arma de fuego — revólver o pistola —, la encarró y amenazó con ella al candidato don Salvador Albert, a su acompañante don José Culleré y a dos o tres personas más que había en aquellos instantes en el local, arrojando con tales insiduos atropellos una algarabía tan grande, que motivó que todos los señores, antes presentes, los de la Mesa que habían quedado y demás, abandonaran el local, quedando allí únicamente el señor Albert y el delegado gubernativo señor Figueras; en cuyo momento, ante el grave riesgo que corría el candidato señor Albert, penetró don Amadeo Forgas Bolina, apoderado de este señor, al objeto de que saliera el señor Albert del local y salvaguardar su persona, ya que, según declara el propio don Amadeo Forgas, el delegado señor Figueras, que estaba al lado del señor Albert, empujaba otra pistola, que por lo mismo, no pudo ni terminarse la votación, ni celebrarse el escrutinio ni realizarse ninguna otra operación electoral.» El señor Albert estará aquí presente y podrá dar testimonio de la realidad. (El señor Serradell: Eso es un acta de referencia. Yo también estaba presente.) En la Mesa? (El señor Serradell: Allí, en Bagur.) Perdónese su señoría; pero yo lo he oído de labios del propio señor Albert y de todas las personas que allí estaban. (El señor Serradell: De todas, no.) Y para honor de S. S., nadie me ha dicho que su señoría estuviera presente cuando el atropello se cometió. (El señor Serradell: Para honor mío, estaba allí.) ¿Cuando se cometió el atropello? Nadie lo ha dicho. (El señor Serradell: Estuvo allí, y todo lo que pasó lo dirigía yo.) ¡Ah! Está bien; lo dirige S. S. (El señor Serradell pide la palabra.) Entonces se amenazó con un revólver al candidato señor Albert, el cual invitó al que le amenazaba a que lo disparase; después de esto se rompió la urna y no pudo celebrarse elección en aquel pueblo. Y seguramente no debe ser el señor Segura, el que gastó muchos miles de duros en La Bisbal, el que pueda acusar a don Salvador Albert de que tratara de sobornar al cuerpo electoral.

En La Bisbal esos delegados gubernativos, igual que en otros distritos, acompañados de individuos como el que rompió la urna de un silletazo (dirigido, según el señor Serradell, por el mismo), fueron los agentes y ejecutores de esa política anarquizante de coacción electoral. Esta fue la política que en la provincia de Gerona realizó el gobernador, política para la que el señor ministro de la Gobernación no tiene una palabra de condenación, porque no puede tenerla, por ser su señoría el que la ha inspirado y autorizado. (El señor ministro de la Gobernación: Ya leeré a S. S. — ahora no las tengo aquí, pero he mandado por ellas — las circulares que se dirigieron a los gobernadores.) Todos sabemos lo que significan las circulares que se hacen públicas y que coinciden con instrucciones reservadas y concretas. Yo lo que desearía de S. S. sería que me dijese concretamente que no ha autorizado los nombramientos de delegados gubernativos. (El señor ministro de la Gobernación: Ya leeré a S. S., nombre por nombre, los que estaban autorizados? Yo no puedo leer a S. S. las actas notariales de presencia y veremos si estaban o no autorizados por S. S. Además, desearía saber si fue también con instrucciones concretas de S. S. o si S. S. consideraba censurable que el gobernador civil de Gerona diera contraseñas especiales para la circulación de automóviles; porque si no, es evidente que S. S. y el Gobierno han de ser los responsables de esta política. A sus señorías puede parecerles que con ello defienden altos intereses; pero yo creo que en todas partes, singularmente en Cataluña, el Gobierno, siguiendo esta política, que pue-

de proporcionarles algunos diputados más, produce un daño gravísimo al interés general del país.

El señor VENTOSA: En Cataluña, en el pueblo de Bagur y en el distrito de La Bisbal se van a maravillar, seguramente, del aplomo de su señoría, que cada día tiene nuevos aspectos. (El señor Serradell: Es para imitar a S. S.) Sobre pasa S. S. mucho al modelo. Su señoría ha afirmado que el día de la elección estuvo en el pueblo de Bagur, y yo quiero creer que S. S. se confunde, pues seguramente se refiere a S. S. al pueblo de Pals, porque en Pals es donde había un notario. En Bagur no tenía ninguno el señor Albert. En Pals, el notario señor Cumané levantó, acta notarial de que le habían arrojado del colegio electoral y de que no le habían dejado actuar. (El señor Serradell: Ese mismo notario estuvo en Bagur.) Este notario no estuvo en Bagur. El día de la elección quien rompió la urna del pueblo de Bagur fue la persona que acompañaba al delegado gubernativo y apoderado del señor Segura. Ahora, si lo dirigía o no S. S., eso es otra cosa. Por lo demás, por lo mismo que conozco aquella población, sé que en ella el señor Segura no había de tener mayoría, y por ello el señor Albert no podía tener empeño alguno en que desapareciera una urna y en que no hubiera elección.

En cuanto a las contraseñas de los Comités y de los automóviles, aquí tengo una autorizada con el sello del Gobierno civil, que no podemos haber fabricado nosotros, y yo no sé si se utilizaron o no en el distrito de La Bisbal; pero sé que con estas contraseñas circulaban los automóviles por la provincia de Gerona, y si no las llevaban eran detenidos.

Por último, tomo nota de esa política de rigor que patrocinaba S. S. para evitar el que de ciertos organismos salgan fondos para pagar elecciones a los potentados de Cataluña. Estoy temblando ante la idea de que llegue un momento en que S. S. pueda ejercer una función de gobierno, porque con su inventiva, con la finalidad que persigue y con los procedimientos que emplea y preconiza sería cosa de emigrar.

Institució Escolar d'Estudis Superiors de la Mancomunitat

La Institució Escolar d'Estudis Superiors fou creada per acord de l'Assemblea de la Mancomunitat en sessió de 24 de febrer de 1921.

La seva finalitat és donar als estudiants de la Universitat, als estudiants que, fora de l'ensenyament oficial, han pogut portar per una forta vocació, adquirir un nucli de coneixements en un camp determinat de la ciència, els mitjans indispensables per a llur completa formació.

La Universitat actual, tal com l'estat la té establerta, no pot avui donar-la. És un fet reconegut per tots. Catedràtics eminents procuren, amb un zel i una voluntat dignes del major agraïment, dirigir llurs ensenyaments a aconseguir-ho. Llur esforç fa més visible encara la defectuosa organització general de l'ensenyament universitari. L'efimera autonomia, tan aviat donada com repesa, no ha permès evidentment a la Universitat modificar la seva llei d'una manera adequada.

Així arriba a donar una formació professional i encara defectuosa; excepcionalment surt de la Universitat l'home orientat als treballs de recerca i investigació. Res no ho demostra tant com les tesis que es presenten per a obtenir el doctorat. A tot arreu la tesi doctoral és la presentació al món científic d'un nou investigador, testimoni de les seves condicions, de la seva capacitat per a treballar en una disciplina determinada, sovint obra fortissimament duradora, fruit d'anys dedicats a l'estudi d'un tema concret, mai no isolada i acompanyada per la sola activitat individual, sinó resultat d'una afectuosa col·laboració del mestre i del deixeble que treballa sota el seu guiatge expert i coneixent. Nere d'això entre nosaltres, amb complicitat i glorioses excepcions: el curs del doctorat són unes assignatures més que cal aprovar i una tesi que moltes vegades s'improvisa i que, als efectes reglamentaris, s'imprimeix, quan cal, poc menys que clandestinament.

Es dona encara sovint en el nostre país, el dilettant, l'aficionat. Moltes vegades els seus coneixements són tan incomplets, la seva formació

tan defectuosa, que és inútil pensar treure'n cap resultat, altres vegades, però, la seva voluntat ferma posada al servei d'una vocació decidida que per un atzar qualsevol no ha pogut meloditzar-se científicament, els fa treballadors, útils, susceptibles amb una direcció intel·ligent de desenvolupar una acció considerable.

Agrupar totes aquestes activitats poc aprofitades i disperses a l'entorn dels homes que, formats en el saber i l'experiència de cada disciplina, puguin organitzar-les i dirigir-les sota llur mestratge, fent-les aptes per a un treball plenament científic; encaminar l'estudiant cap a la investigació i desenvolupament del tema que pugui constituir una tesi doctoral, un treball de revàlida que aprofiti a la ciència tot contribuint a la formació de l'autor; posar a la disposició dels estudiosos la bibliografia, l'instrument, el laboratori indispensable a tot treball, mitjans que escapen a la possibilitat individual i sense els quals és impossible arribar a resultats considerables, heu's aquí l'objecte de la Institució Escolar d'Estudis Superiors.

La Mancomunitat disposa dels elements que calen per a la seva organització. Ens cal repetir aquí el que dèiem en el projecte aprovat per l'Assemblea:

«Les institucions d'estudi que en l'actualitat depenen de la Mancomunitat, ja per regir-les directament, ja per subvencionar-les amb quantitats importants, constitueixen una veritable Universitat, on totes les disciplines fonamentals són professades. Unes foren creades amb finalitats d'investigació pura; altres per treure de la ciència la utilitat ja industrial, ja administrativa; entre totes reunint gran quantitat de costos materials científics necessaris per a les investigacions superiors i compten, sobretot, amb veritables mestres, homes formats en contacte amb la realitat i amb el treball diari d'investigació.

Les nostres institucions poden ésser un valuós auxilli als estudiants que no cursen les nostres ensenyances; per això l'assistència als nostres seminaris, laboratoris i serveis és sovint demandada per professors i deixebles universitaris. El contacte que es podrà establir amb la Universitat, tot esperant la seva nacionalització catalana, o la seva autonomia, serà profitós per a tots, i sobretot prestarà a deixebles i professors dels centres oficials l'ús dels mitjans d'estudi durant anys, amb penes i grans dispèndis reunits.»

Es segur que no ens ha de mancar la col·laboració dels professors, desitjosos de donar a llur actuació tota l'eficàcia.

Fóra prematur voler establir ara en tots els seus detalls el reglament d'una institució de la complexitat d'aquesta, ni fóra convenient tampoc, ni fins bonament possible, organitzar-la de moment en tota la seva plenitud. La major garantia del seu èxit està precisament en el seu successiu desenvolupament que permeti aprofitar les al·lçons que donarà l'experiència. Onze grans seccions poden establir-se clarament:

- I. Història Natural i Biologia.
- II. Química.
- III. Electricitat i Mecànica.
- IV. Meteorologia.
- V. Ciències Matemàtiques.
- VI. Enginyeria.
- VII. Filosofia.
- VIII. Filologia (Llengües i literatures clàssiques, semítiques i modernes).
- IX. Ciències Històriques.
- X. Prehistòria i Arqueologia. Història de l'Art.
- XI. Dret Civil Català. Història del Dret, Dret Municipal.

Els estudiosos que vulguin ampliar llurs estudis dintre algun dels grups esmentats, els universitaris o alumnes d'escoles especials que vulguin preparar una memòria per a tesi doctoral o exercici de revàlida, hauran de sol·licitar del President de la Mancomunitat de Catalunya el seu ingrés a la Institució Escolar d'Estudis Superiors, fent constar en la sol·licitud:

- I. Estudis fets (qualificacions universitàries, treballs fets extraoficialment, etc.).
- II. Coneixement d'idiomes.
- III. Si cal, tema concret que es proposin estudiar.
- IV. Serà necessari, per a ingressar a la Institució, parlar i escriure la llengua catalana i ésser resident d'una població catalana.

La Institució examinarà aquestes sol·licituds, podent, si ho creu convenient, cridar els sol·licitants a un exercici de prova.

L'estudiant podrà disposar de tots els elements necessaris: llibres, apunts, complementaris, fotografies, etc., podent treballar en els Instituts d'investigació o centres científics, laboratoris o biblioteques que se'ls assignaran.

Es procurarà treure a concurs algunes beques per alumnes pobres.

La duració del curs dependrà, en cada cas, del treball a fer. Mai, però, no excedirà la duració dels cursos universitaris. Previ informe del director dels treballs, tot alumne podrà continuar en el curs o cursos següents els treballs iniciats en l'anterior.

Uns cursos suplementaris, a càrrec de persones eminentes, dintre d'alguna de les disciplines de cada grup, seran organitzats, amb drets d'assistència per als alumnes de la Institució.

Serà convocat a la fi de cada curs un concurs per a concedir un nombre determinat de pensions per a estudi a l'estranger, concurs al qual podran prendre part únicament els alumnes de la Institució.

A la fi del curs, l'estudiant haurà de presentar els treballs fets a la Institució.

Les sol·licituds d'ingrés podran presentar-se fins al 31 de juliol pròxim.

Conferència del Dr. En Manuel Dolcet, a l'Ateneu Enciclopèdic

La primera conferència pública de les tres que el doctor En Manuel Dolcet va donar, tractà d'Anatomia i Fisiologia de l'ull humà. Després de breus consideracions envers la importància que per a tots té el coneixement anatómic-fisiològic de l'ull va dir que tenia la forma d'esfere, constituït per tres membranes: «contingents», la més externa formada per l'escleròtica i la «cornea»; la mitjana, per l'iris, processos ciliars i la «corioides», i la tercera, per la «retina». I pels medis «continguts»: «humor aquós», «cristallí» i «humor vítri».

El color blanc de l'ull — digué — es deu a l'escleròtica, la qual forma la major part de la closca ocular; per davant es troba la cornea, espècie de casquet esfèric completament transparent, que es troba encastrat a la regió interior d'aquella membrana, a través de vidre de rellotge, i deixa veure a través l'iris, veritable diafragma que presenta un forat en son centre. Per regular l'entrada de la llum, és de diferent color segons els individus i races, i d'aquí el nom d'ulls blaus, verds, castanys, etcètera. La regió ciliar i corioides, plena de pigment, té gran quantitat d'arteries, venes i capil·lars, que nodreixen l'ull. La retina és la membrana essencial de l'ull, sensible a la llum; es continua amb les fibres del nervi òptic, les quals, en nombre considerable, a través de petits fil·ls telegràfics, transmeten els corrents visuals als centres nerviosos cerebrals de la vista. Va comparar el globus de l'ull amb una càmbra fotogràfica fosca. L'iris, amb la seva papella — va dir — constitueixen el «diafragma», el «forro negre»; és format pel pigment que es troba a la cara posterior de l'iris i a la corioides. La «papella» és la retina, i perquè la semblança amb la placa fotogràfica, sia major, té una substància fotogràfica química que es consumeix amb la llum, i es renova amb la foscor. L'objectiu es forma per la cornea i el cristallí, que té la forma d'una lent biconvexa i es troba cobert darrera el diafragma i pels altres medis transparents, humor aquós, situat a la càmbra anterior, i humor vítri, líquid espès semblant a la clara d'ou, que ocupa la major part del globus de l'ull. Al parlar de la funció visual explicà el camí que segueix l'excitació, des de la retina als centres cerebrals de la vista, mitjançant els nervis òptics, «cintres òptiques» i altres «fibrils nervioses». Després estudià la utilíssima funció de l'acomodació, mitjançant les modificacions de curvatura del cristallí, segons les distàncies, donant a conèixer importants deduccions de la dita funció. Després va parlar d'una altra funció: la «convergència», mitjançant els músculs de l'ull, que donen a la mirada la direcció necessària, fent convergir els ulls al mateix objecte, per a obtenir una impressió única.

La conferència fou il·lustrada amb la presentació d'un gros ull, desmuntable, per alguns esquemes dibuixats a la pissarra i per una interessant pel·lícula cinematogràfica. El públic, que emplenava del tot la sala d'actes, va aplaudir molt el conferenciant.

Els metropolitans, els ferrocarrils i la ciutat

11

El l'anterior article vam procurar veure com les vies i les estacions dels ferrocarrils priven la urbs d'urbanitzar-se amb llibertat i com la ciutat priva aquelles comunicacions de comunicar-se; com les línies i les estacions s'ofeguen, voltades i comprimides per la ciutat i com la ciutat s'ofega, voltada i comprimida per les línies i estacions; com s'entrebanquen les perjudiquen i es baten ferissadament dos elements que es complementen, que es necessiten, que estan lligats de manera indissoluble, i com els ferrocarrils pretenen i senten necessitat d'entrar fins al cor de la urbs, si fos possible, i com Barcelona els empeny cap enfora, tenint necessitat de que arribin fins al seu centre.

Hem dit que el cap dels enginyers industrials de la segona Divisió de Ferrocarrils, senyor Reyes, s'havia proposat resoldre tot això i que ara anem a veure, breument, si ho resolia i com ho resolia.

La manera com En Reyes ho resol projectant un ferrocarril elèctric subterrani que travessa Barcelona com un eix metropolità en direcció de riu a riu, de què ja hem parlat. Aquest és el que ja s'ha començat de construir amb el nom de Metropolità Transversal.

Un ferrocarril que permeti a tots els trens que arribin per qualsevol línia del Besòs, per exemple, continuar pel subterrani, amb locomotora elèctrica, travessar Barcelona, i en sortir per l'altre extrem, poder enllestir continuar marxant per qualsevol línia del Llobregat, amb locomotora de vapor o amb la mateixa locomotora elèctrica, quan s'hagin enllestir les línies. Un ferrocarril que permeti pendre els vagons arribats, per exemple, per Sans, formar trens de mercaderies i portar-los a Sant Martí, a Sant Andreu o al Poble Nou, segons convinguin; directament, rapidament, i en el sentit que convinguin; de la part del Besòs a la del Llobregat o de la part del Llobregat a la del Besòs, com per als passatgers. Un ferrocarril que arribi fins al veritable centre, fins al cor de la ciutat, la Plaça de Catalunya, amb una filera de baixadors de llarg a llarg de Barcelona: al Passeig de Sant Joan, Plaça d'Urquinaona, gran estació central, o diguem-ne baixador central, a la Plaça de Catalunya (davant l'Hotel Colón, a tot el llarg de la plaça), a la Plaça de la Universitat, Cortis-Urgell, Cortis-Rocafort, Plaça d'Espanya i carrer Major de Sans, amb servei — encara que no al principi — d'equipatges i bagatges postals de gran velocitat a la Plaça de Catalunya.

Per poc que s'hi pensi, es veu clarament que tots aquells conflictes i lites venen de córrer els ferrocarrils pel mateix pis dels carrers de les ciutats. Doncs, tent-los córrer per un pis diferent, queden salvats d'un sol cop tots aquells angustiosos inconvenients. És a dir, el que s'havia fet amb els metropolitans, ferho amb els ferrocarrils. Suposem que aquesta nauva estat la idea directora del senyor Reyes. El que és un fet és que ha realitzat i ja s'està portant a la pràctica. Aquesta idea se la veu aparèixer, encara que borrosa i tímida, en la condició imposada en la concessió de la xarxa metropolitàna de París, on ve a dir-se que no pot desbarbar el que haurà de deixar l'espai necessari perquè un dia puguin penetrar i enllargar-se sota París les grans línies ferriars, amb ses rasants necessàries, com és natural. Això no passa ni ha passat d'ésser una previsió. El senyor Reyes ha emprès resoltament el ferrocarril de subòrba, mentre que a París no s'ha portat aquella previsió a la pràctica, ni està en l'estat de portar-s'hi ni tan sols — que en tinguem notícia — no s'havien estudiat de prop els resultats de portar-la-hi quan el Sr. Reyes ens va explicar, fa mes de deu anys, el seu projecte a l'Associació d'Enginyers Industrials. Perquè el senyor Reyes primerament va concebre el ferrocarril d'enllaços, i després, veient següentment que tenia capacitat per a tot, hi ha afegit el servei metropolità. Ara, ara, tindrà predominància, almenys en els seus primers temps.

El ferrocarril sub-urba, fill de la revolució elèctrica, és, doncs, una idea nova. I cal reconèixer que és una idea potent en permetre arribar amb tanta facilitat al centre de les ciutats i traspassar-les i en suprimir tan radi-

calment els trágics passos a nivell; simplificada en fer els ferrocarrils independents dels immensos interessos creats i per crear que representen els terrenys, les edificacions, i tota altra classe de comunicació i circulació; i agilitat i agilitat, diuen els francesos, adaptable i blegadissa com un jonc o com un feliní, precisament per trobar-se les línies lliures de tot el que acabem de dir, que és el que porta l'enclavament i la immobilitat.

Potser molts hi trobin dificultats, com per exemple: els creuaments de vies que hi hagi en el subterrani i les topades que s'hi produïxin o per altres causes, no serà simplement traslladar les gesgracies de fora a dins, augmentant-ne l'horror? O bé, ja s'hi entendran per allà dins i ja hi podran passar tots els trens de passatgers que arriben i surten de Barcelona i tots els vagons que faci falta que passin d'una part a l'altra, juntament amb tots els veritables trens metropolitans per a complir amb els dos objectes que es proposen al mateix temps? O tal vegada n'hi hagin d'altres que gestigin més detalls i preguntes, per exemple, on comença i on acaba el dit subterrani.

On comença i on acaba? Allà on convinguin — podria contestar-se. Aquesta és la gran agilitat d'adaptació de què parlàvem. Si avui acaba en un lloc i demà convé que vagi a un altre, no topat amb cap d'aquelles dificultats de què ja hem parlat i ni tan sols se li haurà d'inutilitzar grans quantitats d'esmerçades en obres.

Per ara sembla que, anirà des de Sans, prop de la bifurcació de les línies de Vilanova i Vilafranca (Martorell), fins al carrer de Marina, tocant l'estació del Nord, on pot enllacar amb les línies de Lleida i França per Puigcerdà, d'aquesta Companyia, i amb la de França per Granollers, de la M. S. A., i després ve la prolongació, baixant pel carrer de Badilla, aprofitant tot seguit el Bogatell, per arribar a enllacar amb el litoral (Martorell), abans de l'estació de classificació del Poble Nou.

I la plaça de les Glòries Catalanes no s'allibera de la seva càrrega ferroviària? — s'acut immediatament. Mirarem de parlar-ne després, procurant compaginar l'amplitud que requereix i el poc espai natural en aquest lloc, suposant sempre que el dit subterrani no continua més enllà.

Però qui sap si continuarà. Sant Andreu i Horta són barridats molt populoses que ho podrien fer esperar.

Potser aquesta variabilitat, aquestes idees alternatives i totes aquestes possibilitats facin l'efecte d'imprecisió, de fantasmagoria o d'improvisació i falta de preparació. És tot el contrari. Ja hem dit que el projecte Reyes té una gran agilitat d'adaptació, i el treure d'ella tot el profit que pot donar i a mesura que pugui donar-lo, semestra un creixement profund d'aquesta agilitat mateixa. Aqueix oportunisme no vol dir manca de criteri, com es creu massa sovint al nostre país, fins en política, sinó tot al revés: com més clar i segur sigui el criteri, més fàcilment se l'adapta a ço que li és necessari per a realitzar-lo, que són els moments i les circumstàncies que el facin possible, i per tant s'en podrà treure més profit i avantatges. La rigidesa, com la conseqüència política externa i de detall, indiquen quicòm d'artificiositat i de superficialitat en el criteri, si no de fals; les possibilitats múltiples i els aprofitaments variats indiquen la fecunda en la idea mare, que fecunda el criteri que sap encarnar-la. El ferrocarril sub-urba, en veure's lliurat de tantes entrebanques com hem apuntat, no tindrà mai hipotecat l'esdevenidor, segons trase moli repetida, i en harmonitzar interessos contraris i podent respondre a les conveniències d'uns i altres, ha d'aprofitar tota la seva agilitat per adaptar-s'hi, a mesura que, ara els uns i després els altres, vagin veient els seus avantatges.

Dels passos a nivell, si el ferrocarril passa per sota i la gent i altres vehicles per damunt, seria com parlar-ne. Cura més radical, no pot existir. I creiem que és l'única solució veritable. Però es dirà que amb aqueix subterrani no es treuen tots els que hi ha a la plaça de Barcelona. No; però el dit subterrani fa enonement més fàcil treure'ls o, gosiem dir, fa «possible» i relativament fàcil suprimir-los. Per exemple, la línia del carrer d'Aragó pot desaparèixer; d'això ja en parlarem

més endavant. El ferrocarril de Sarrià (Ferrocarrils de Catalunya), que també en té tants, i perillosos, suposem que es farà subterrani, dins de Barcelona, puix en té veritable necessitat, i ara, amb els metropolitans, encara més.

Però si es realitzen les solucions ferroviàries que el mateix senyor Reyes proposa, a part del Transversal, els passos a nivell desapareixen del tot, a part d'altres magnífiques millores, com pot veure's apuntat per l'enginyer industrial senyor Miquel damunt la revista «Electricidad» del desembre, i nosaltres ens proposem dir-ne curtes paraules, si ens resta espai.

Reprenem ara les dificultats que abans hem plantejat, l'una referent a la seguretat d'interferència del subterrani d'enllaços i l'altra sobre la capacitat per a tots els serveis que es proposa establir.

Per a contestar-les, abans hem de donar més detalls, i advertim al lector curios que pot veure l'esmentat treball del senyor Miquel, on trobarà una porció de croquis que li interessaran i d'on treiem algunes de les següents dades.

La línia ara començada a construir és la concedida de Sans a l'estació del Nord, de poc més de cinc quilòmetres, venint pel carrer Major de Sans, plaça d'Espanya, carrer de les Cortes Catalanes (passant de l'esquerra o dels números senars), plaça Universitat, Ronda, plaça Catalunya (passant per damunt del Gran Metropolità), Ronda Sant Pere, plaça Urquinaona, continuant la mateixa Ronda fins al carrer d'Alí Bell, i, per aquest, fins a les immediacions de l'estació del Nord. D'aquesta línia general, sempre de via doble, naturalment, se'n derivarà una altra línia, també de doble via, pel carrer de Pelayo, Plaça de Catalunya (passant aquí per sota del Gran Metropolità), i carrer de Fontanella, compresa en la mateixa concessió. Però podria creure's que aquesta línia derivada s'uneix amb la general a les places d'Urquinaona i de la Universitat. No és així, perquè essent les dues línies de via doble, en bifurcar-se a la Plaça de la Universitat, per exemple, la derivada de l'esquerra creuarà a nivell la general de la dreta. Doncs, per a evitar aquest creuament, la bifurcació es fa al baixador del carrer d'Urgell i les dues vies derivades aniran en dues galeries independents, una per cada costat de la línia general, fins que la de l'esquerra travessarà per sota d'aquesta línia general a la Plaça de la Universitat, dirigint-se al carrer de Pelayo, on es trobaran amb la de la dreta. A la Plaça d'Urquinaona passa una cosa igual. Les dues vies, ja separades al carrer de Fontanella, en arribar a la dita plaça travessaran el Gran Metropolità per sobre (és fàcil comprendre que aquest ha d'anar a gran fondaria en aquell lloc), i sols la via de la dreta s'unirà a la general al baixador d'aquella plaça, i la de l'esquerra travessarà la dita línia general per sota, anant a unir-se amb ella al baixador següent.

Amb aquesta línia derivada, el Transversal tindrà quatre vies en un gran trencat del centre de Barcelona i dues estacions a la Plaça de Catalunya. Es preveu una altra bifurcació al baixador Rocafort, també sense creuament, pel mateix sistema, en direcció al Prat, dedicant-se una via, segons sembla, per a l'enllaç amb els «Ferrocarrils Catalans» (Magoria), i l'altra, al menys al principi, al servei de l'Exposició de Montjuich, i qui sap si, per a més endavant, es mira cap al cementiri, l'hipòdrom i la vinguada del port franc i banys de la plaça de Ponent, que seran els de l'esdevenidor.

Com es veu, hi haurà quatre vies en diversos trencats, i que no en tinguin més que dues, únicament queden els petits trossos Rocafort-Urgell i passeig de Sant Joan-Marina. El d'Urgell a Rocafort, sobretot, produeix estranyesa i recança. Per què deixa escanyat aquest trosset entre dos trancats a quatre vies? És l'última que per tan poc tros no es faci una cosa més en gran — segurament pensaria gairebé tothom. Intentarem ferho entendent tan clar com puguem. Aquí les coses passen al revés del que sembla. Si en el dit tros continuessin les galeries independents, els trens es trobarien tancats en la seva galeria, mentre que així, els que vinguin de qualsevol línia de Sans, es poden lliurar per la línia general o per la derivada, segons convinguin, i a la inversa; així poden fer-se moltes combinacions i augmenta la capacitat i la regularitat i la conveniència. Aquell tros fa de veritable distribuïdor; ve a ésser com un dipòsit al revés, o

millor, tot al revés d'un dipòsit: en lloc de retenir, fa el servei més expeditiu.

Els creuaments s'exclouen, doncs, en absolut d'aquest subterrani. El senyor Reyes ha projectat una obra perfecta per aquest concepte, i sense planyer-hi res. Però si podia fer-se així, puix els dos objectes de la construcció són dues sòlides bases financeres, devia fer-se així per a obtenir la major seguretat i la màxima capacitat de tràfic, puix un creuament no és sols un perill, sinó també una minva considerable de capacitat de les línies.

Així, les topades en creuament de vies són impossibles per la suprema raó que no hi hauran creuaments; en les vies ni en les bifurcacions, tampoc pot haver-hi, perquè mai aniran dos trens en sentit contrari sobre una mateixa via; els declives són tan suaus, o dit d'altra manera, les vies són tan planes, que tampoc hi ha el perill que representen els trens de gran massa, baixant, forts pendents. Tenim, doncs, la seguretat màxima possible.

I ara ja no queda més que la capacitat a examinar, o sia, si amb aquestes galeries n'hi haurà prou per a tots els serveis.

Aquella mateixa seguretat permetrà fer les coses sense por i amb tot desembràs, i això és converteix en major capacitat, i per altra part, el perfil ideal del traçat, o d'altra manera, el tenir, com ja hem dit, les vies tan planes, també permetrà, si convien, grans velocitats, en un i altre sentit, sense cap perill.

Ens trobem una mica perplexos per a donar idea d'aquesta capacitat, perquè un trajecte tan curt i amb les condicions abans dites, té una capacitat enorme, que va creixent, com és natural, amb les velocitats que s'adoptin.

Hem pogut veure un gràfic o quadro de trens amb velocitats molt moderades: la major era de 35 quilòmetres per hora. Els trens de combinació o prolongació directa dels que arriben o surten de Barcelona per les línies de diferents companyies, van intercalats amb els trens metropolitans i amb els de mercaderies que, essent tan planes les vies, podran ésser ràpids i seran directes, puix aquests no s'hauran d'aturar per a res dintre de Barcelona, i estaran, per conseqüència, un temps més curt que els altres dintre del subterrani.

Com a dades d'aquest quadro, direm que un tren metropolità ordinari, amb parada a la Plaça de Catalunya i a tots els altres set baixadors, va de l'extrem de Sans al carrer de Marina amb deu minuts.

Se suposa en aquest quadro un servei de vint hores diàries, deixant-ne quatre per a neteja de les vies, inspecció i reparacions. També se suposen els trens metropolitans cada quatre minuts. Per a fer veure com són clars, direm que en el moment de sortir un tren de Sans, el del seu gavatjant sortirà del baixador de Rocafort, i el de davant d'aquest, serà a la plaça d'Urquinaona, que ja no en tindrà cap davant seu; és a dir, més de dos quilòmetres de distància de l'un a l'altre, i a la mateixa velocitat, podrien anar a uns 200 metres. Calculeu si n'hi caben de trens entremig. Perquè sobra tant d'espai, es projecten uns altres trens metropolitans directes, amb tres parades, i així, la capacitat per vint hores, és de:

760 trens metropolitans.

480 trens generals, o prolongació dels que arriben i surten de Barcelona. (El servei actual és de 180 trens).

240 trens de mercaderies que equival a un moviment de 400.000 viatgers i 6.000 vagons de mercaderies cada dia.

La comparació per a trens de viatgers, ja està feta. Actualment, aquest servei, en total, és de 180 trens, i aquell quadro n'admet 480.

Per a vagons de mercaderies, com que està prohibit el pas per al tràfic local, s'ha de procedir per càlcul. Sembla que pot calcular-se en uns 1.400 vagons, en èpoques normals, pel qual motiu se'n suposen 2.000 en èpoques de més tràfic, que és la tercera part de la capacitat de pas normal del sub-urba, en les condicions del dit quadro. Aquestes xifres giren com aquell sub-urba pot esperar tranquil·lament la creixença de Barcelona i del servei ferroviari de la ciutat i de Catalunya.

Això proporciona moltes facilitats a les Companyies que avui arriben a Barcelona. Per exemple, combinar trens que vagin de Vilanova a Granollers, o de Martorell a Martorell, passant tots per la plaça de Catalunya, i una munió d'altres. Tot això dona gran mobilitat al seu material, que podrà recórrer majors distàncies cada dia, donant-los major rendiment.

Exposició del cinquè Congrés de metges de llengua catalana

Van acabant-se ràpidament els treballs d'organització de l'Exposició adscrita al Cinquè Congrés de Metges de Llengua Catalana, que ha de tenir lloc a Lleida, els dies 24, 25 i 26 del present juny, a les Galeries del Palau de la Diputació Provincial.

Com els celebrats anteriorment a Barcelona, Tarragona i Girona, el present tindrà una significació de suficiència ben remarcable, perquè, no solament hi aniran a exhibir productes d'ingent individual distingitíssims catedràtics i directors de Laboratoris, sinó cases comercials i entitats de reconeguda fama mundial i també organismes dimanants de la Mancomunitat de Catalunya i d'altres de brillant exultoria.

Entre els exhibicionistes es compten el doctor En Sbastia Recasens, degà de la Facultat de Medicina de Madrid; els doctors Manuel Seres Ibars, Bellido i Gollerichs i Nubiola (don Pere), de la de Barcelona. La Mancomunitat de Catalunya amb el Parc Sanatori de Lleida, adquirint ara de poc; l'Institut de Fisiologia experimental (Facultat de Medicina unida a la Mancomunitat), l'Escola d'Infermeres, l'Escola d'Infermeres del Montpelo de Santa Madrona (Barcelona), i les Dames de la Creu Roja de Lleida.

Ultra les cases comercials d'allí Pons (Francès), Layaquil i el doctor Casiro i Vicens, les de Tarragona Rafael Escobar, A. Budesca, A. Carulla, Aigües d'Espiga del Francoll, i Artur Pinyet i Llobera, de Reus — De Barcelona, els doctors Torres Carreras (don Ramon), i Bremón i Masgrau (don Jacint); els Laboratoris Mirabent i Companyia, Pages Maruny Germans, Pher, López Brea, Cera Amerio, S. A.; Ramon Salas, Aigües de Vall-Par, Sindicat Vinícola d'Alella, i Wössermann i Companyia. — De França: la Société Fermière des Eaux du Bouillon (Perpinyà); Boucard, A. Bailly i Hoffmann La Roche i Companyia, de París. — De Copenhaguen (Dinamarca), senyors Blaudfeldt et Tyede i Companyia i Ferrossan. — D'Alemanya: Frederic Bayer i Companyia. — Dels Estats Units: la Lysine, l'Amiglogistina i els Laboratoris Mulford i Companyia. — De Basilea (Suïssa): la Societat de Productes químics Ciba i Companyia.

El Cos Mèdic emplea a diari la llista de noms dels inscrites, essent els de les comarques lleidatanes, les veïnes d'Aragó i fins de València, ajuntant-s'hi per primera vegada el Col·legi de Veterinaris, Dentistes i Matrones, els qui construiran l'estol d'intel·lectuals biòlegs que haurà de donar enllestiment científic a les tasques del Congrés.

Aquest augment de recorreguts, i altres motius impulsaran les Companyies a electrificar totes les línies del voltant de Barcelona, i que el Nord construeixi el ramal Terrassa-Papiol, formant-se una cintura de gran eficàcia, cosa que apuntava el gran enginyer senyor Terradas damunt la revista «Técnica», del propassat mes de novembre.

I ara deixem per a un darrer article, el tractat d'alguns altres punts.

J. ORRIOLS

eng. ind.

Nota.—Entre les mutacions que varen escapar-se en l'article primer, n'hi ha una al paràgraf tercer que diu «rius i de gent en algunes direccions... i havia de dir: «rius de gent en varies direccions».

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïa cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggerències dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggerències que siguin útils

GRANS MAGATZEMS SANTA EULALIA

Carrers Boqueria, 1, 3 i 5, i Cardenal Casañas, 2

Novetats i confeccions per a Senyora i Nena

Tenim **MODELS** elegantíssims en vestits migtemps i estiu

Sedes, Grespons, Tricots en totes amplades,
Setins moarès, etc.

LLANES I FANTASIES de cotó

Gran existència en Llenceria, Roba blanca,
jocs de llit i de taula, etc.

Jerseis - Swetters - Bruses

Sastreria i Camiseria per a home i noi

Secció a mida a càrrec d'experts i acreditats talladors

ARTICLES DE NOVETAT. - Estams, gabardines, frescos, etc. Vestits confeccionats, impermeables, vestits esport, guardapols, etc.
Camises, pijames, corbates, colls i punys, cinturons, etc.

Servint-se dels nostres articles vestireu bé i per preus reduïdíssims. Feu la prova una sola vegada i sereu sempre els nostres clients.